

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praha čisto
78 190, Vteti št. 105 241.

JUTRO

Naročnina zraha mesečno 25 — Din,
za inozemstvo 40 — Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Konec rimskega procesa

**Fašistični državni pravdnik zahteva za obtožence
140 let ječe — Sodba bo objavljena še ponoči**

Trst, 5. decembra. Z. Za rimski proces proti 30 obtožencem Slovincem, ki so zbrani v rimskih zaporih, in proti 27 njihovim tovarišem, ki so ubežali pred enim ali dvema letoma čez mejo, vlada v Trstu kakor po vsej deželi veliko zanimanje. Listi pa, ki so lani ob tržaškem procesu dnevno izdajali še posebne izdaje in ki so tedaj pri-
našali po štiri, pet in šest strani dolga po-
ročila o procesu, so letos povsem odpove-
dali. »Il Popolo di Trieste« je objavil danes
celih 35 vrstic o procesu in še to na svoji
zadnji strani. Tudi »Il Piccolo« je le malo
daljšo poročilo skril na četrto stran. O več-
rajšnji obravnavi pred rimskim izrednim
sodiščem posnemamo iz teh listov še na-
slednje podrobnosti:

Podrobnosti o zasliševanju obtožencev

Poleg odvetnikov Zennara, Paglile, Casi-
nellija, Mazzolanija in Massera branijo
obtožence ex-offo še odvetniki Zanardelli,
Pittaluga, Gatti, Lombardo, De Sanctis Man-
gelli in De Vincentis iz Rima.

Pri zaslišanju je bil prvi na vrsti absolvi-
rani filozof Zorko Jelincič, ki je sicer pri-
znal, da je v prejšnjih letih deloval v skla-
du z obstoječim pravnim redom v sloven-
skih kulturnih društvih in nazadnje v dija-
ški organizaciji »Adrija«, kar pa samo po-
sebi ni protipravno, ker so bila vsa društva
in tudi »Adrija« takrat priznana ob oblasti.
Zatrnil je, da se na Goriškem ni izvršilo ni-
kakršno kaznivno dejanje.

Obtoženec Lenardič je zanikal, da je v
slovenskih organizacijah deloval proti ita-
lijskemu režimu. Zavrnil je tudi obtožbo,
da je vršil spijonažo v korist neke tuje
sile. Priznal je le, da je dobival kot siro-
mašen dijak 100 lir podpore mesečno, ki mu
jo je dajala organizacija »Adrija«, v kateri
je bil včlanjen.

Dr. Avgust Siligoja je priznal, da je de-
loval izključno v društvih, ki so imela
kulturne naloge in ki niso bila v ostalem v
ničemer proti zakonom in policijskemu re-
du. Sodeloval je pri upravi dijaške menze,
s spijonažo pa ni imel opravka in tudi o
drugih svojih znanjih ni nikdar slišal niti
besede, da bi imeli takšne posele.

Zasliševanje se je popoldne ob 15. na-
daljevalo.

Mehanik Hilarij Frančeskin je zanikal ob-
tožbo po kateri bi naj bil sodeloval pri taj-
ni organizaciji. Kar se njegove žene tiče,
ki je bila obsojena lani v Trstu, je vedel le,
da je proti mali odškodnini razpečavala slo-
venske publikacije in liste, ki so bili v Ju-
lijski Krajini dovoljeni.

Bivši policijski agent Loize Černe je pri-
znal le to, da je nekega večera pozdravil
novinarja Rejca, o katerem pa ni vedel, da
ga zasledujejo oblasti. Zavrnil je tudi vse
ostale obtožbe, po katerih je baje sporočil
drugim obtožencem, da jih zasledujejo var-
nostni organi.

Učitelj Anton Rutar je priznal, da je bil
član slovenskih društev, a tudi on je odlo-
no zanikal, da bi bila kdaj ta društva sno-
vala kakršnokoli zaroto proti državi in re-
žimu.

Učitelj Logar Srečko je priznal edino le,

da je bil član goriške »Adrije«. Tudi vsi
ostali obtoženci so po vrsti zavračali obdol-
žitve kakor jih navaja proti njim obtožnica.
Zasliševanje je trajalo celih pet ur in se je
popoldanska razprava, kakor smo že obja-
vili, zaključila ob 20. uri.

Tri priče

Rim, 5. decembra. Z. Proces proti 57 Slo-
vincem iz Julijske Krajine se je danes na-
daljeval. Listi »Il Giornale d'Italia«, »Te-
vere«, »Tribuna« so v svojih popoldanskih
izdajah objavili poročila o današnji dopol-
danski obravnavi. Iz teh poročil posne-
mamo:

Obravnavo se je davi pričela z zasliši-
vanjem prič, ki jih je bilo troje, bili so to
policijski agenti iz Goriške, pričali so v
prvi vrsti proti glavnim obtožencem J. lin-
čiču, dr. Siligoja in Rutarju. Dejali so,
da je bila goriška organizacija »Adrija«
zaros v zvezi s tržaškim društvom »Bor-
ba«, da sta obe društvi delovali tajno in
da sta bili pravi ognjišči protitalijanstva.

Okrog 10. ure je pričel govoriti držav-
ni tožilec Fallace, ki je v svojih izjavi-
njih skušal dokazati, da se vrši proces, ki
je v tesni zvezi z lanskim tržaškim proce-
som, ki se je zaključil kakor znano z ob-
sodbo štirih slovenskih fantov iz trža-
ške pokrajine na smrt, proti zares krivim
obtožencem. Skušal je dokazati, da so bili
člani prepovedanih društev, ki so imela
zarotniške naloge in predvsem to, da bi
med slovenskim delom ljudstva v Julij-
ski Krajini zanetili odpor proti državi s
pomočjo terorističnih dejanj.

Predlogi državnega pravdnika

V svojem nadaljnjem govoru je skušal
dokazati krivdo vsakega posameznega ob-
toženca in nazadnje je predlagal, naj iz-
redno sodišče za zaščito države obsodi
Jelinciča na 30 let, dr. Siligoja in Rutar-
ja, vsakega na 15 let, Lenardiča na 10.
Frančeskina, Logarja, Lužnika, Viktorja
Petarosa in Zobca, vsakega na 6 let, Mate-
ja Miheliča, Vincenca Čača, Alojzija Mi-
heliča, Fondo, Darisa, Škerlja in Mateja
Miheliča, vsakega na 5 let, Ferlugo in An-
gela Čača, vsakega na 2 leti in 6 mesecev,
za Černeta, Banka, Sosiča, Petra Petarosa,
Abrama, Gorjupa, Alberta Miheliča, Gro-
pca, Gustinčiča, Ferdinanda Racmana,
Franca Racmana in Pavliča pa je predla-
gal oprostitve zaradi pomanjkanja doka-
zov.

Govori braniteljev

Pri dopoldanski razpravi se je oglasil k
besedi tudi že prvi branilec odvetnik Casi-
nellij, ki je ex-offo branil obtoženca Jel-
inciča. Odvetnik ni govoril ognjevit. Z goli-
mi dejstvi je dokazal, da obtoženi Zorko
Jelincič ni deloval proti državi in državnim
oblastem, da ni ustanovil in niti vodil ni-
kakršne zarotniške organizacije, ki bi imela
namen doseči odepcevi Julijske Krajine od
Italije, da ni vršil spijonaže v korist tuje
sile, marveč da je bilo njegovo delovanje
v okviru »Adrije« povsem v skladu z obsto-
ječim pravnim redom in policijskimi od-
redbami v Julijski Krajini. Govornik je za-
prosil sodnike, naj milo sodijo Jelinciča in
ga naj obsodijo le na najnižjo kazen, če že
mora biti obsojen. Z govorom odvetnika
Cassinellija se je dopoldanska razprava v
prvih popoldanskih urah zaključila.

Na popoldanski obravnavi bodo govorili
še ostali branitelji, sledilo bo eventualno
ponovno zasliševanje obtožencev in nato
sodba. Rimski listi napovedujejo, da se bo
zaključil proces okrog 20. ure.

Carinska unija Francije in Belgije

**Zaradi carinske politike Anglije so v belgijskih in francoskih krogih
pričeli resno razpravljati o osnovanju carinske unije Francije in Belgije**

Pariz, 5. decembra. d. Pod vplivom pro-
tekcijonistične carinske politike Anglije se
je pričel v francoskih industrijskih krogih
pokret za osnovevanje carinske unije Fran-
cije in Belgije. Kakor poročajo iz Bruslja,
se zavzema za carinsko unijo s Francijo 12
poslancev belgijskega parlamenta, ki so iz-
javili novinarjem, da bi bilo popolnoma na-
pačno primerjati njihov načrt z načrtom
nemško-avstrijske carinske unije. Belgija
nima prav za prav nobenega pravega trga
v Franciji, a je razen tega zaposlenih 60.000
Belgijcev. Belgijska industrija bi v okrilju
carinske unije prišla končno do zavesti var-
nosti, dočim danes počasi, toda sigurno
propada zaradi konkurenčnih bojev. Ako
hoče zagotoviti svoj obstoj, se mora doseči

združitev s Francijo.

Da bi se svet Društva narodov bavil s
tem načrtom carinske unije Belgije in Fran-
cije, je povsem izključeno, ker sta Fran-
cija in Belgija suvereni državi, ki pri osno-
vanju carinske unije ne zasledujeta nobe-
nega političnega cilja, kakor je bilo v pri-
meru Nemčije in Avstrije. Razen tega se je
položaj v Evropi razvil tako, da so prisilje-
ne celo države, ki imajo uvedeno svobod-
no trgovino, kakor n. pr. Belgija, k ukre-
pom za zaščito svojega gospodarskega ob-
stoja. Belgijski poslanci, ki se zavzemajo za
carinsko unijo s Francijo, bodo stopili te dni
v stike s skupino francoskih poslancev, da
bi pripravili manifestacijo za uresničenje
načrta o carinski uniji.

Trgovinska pogajanja Francije in Anglije

**Francoske represalije proti angleškim zaščitnim carinam — Ponoven
padec angleškega funta**

London, 5. decembra. AA. Pri debati v
spodnji zbornici je poslanec Runciman na-
padel zvišanje francoskih carin. Francija je
namreč, da se odškoduje za škodo, ki jo je
imela s padcem funta, uvedla zvišane car-
nine na nekatero blago, kar je storila tudi
zato, da parira nove angleške zaščitne car-
nine. Runciman je izjavil, da je tak način
francoskih represalij proti Veliki Britaniji
izredno resna stvar, o kateri se še ne ve,
kakšne posledice utesne roditi.

Pariz, 5. decembra. S. Angleški funt je
danes zopet padel, in sicer od 85,125 na
84,87. Zanimivo je, da stoji tudi dolar za-
dne dni nekoliko slabše.

Pariz, 5. decembra. Konference pri-
zadevajo ministrstvom pod vodstvom trgovskega
ministra Rollina, ki je bila večer zaključena,
je proučila položaj, ki je nastal zaradi

povišanja angleških carin. Določili so osnov-
ne smernice za francosko - angleško trgo-
vinsko pogajanje. Francoska trgovinska de-
legacija bi morala po teh sklepih v krat-
kem odpotovati v London.

Glede na izjave, ki jih je podal v spodnji
zbornici angleški trgovinski minister Run-
ciman, je nastalo v Franciji precejšnje neraz-
položenje. Pojavilo so se glasovi, da bi fran-
coska trgovinska delegacija sploh ne smela
v London, ker ni pričakovati, da bi dosegla
kak uspeh.

Pariz, 5. decembra. Č. Nove angleške car-
nine so zelo prizadele francosko industrijo
svile. Organizacija francoske industrije svile
v Lyonu je sklenila, da bo v času od
18. decembra do 5. januarja zaprla vse to-
varne. Na ta način je nastala nevarnost, da
bo izgubilo delo 20.000 francoskih delavcev.

PRED SESTANKOM NOVEGA JUGOSLOVENSKEGA PARLAMENTA

**Adaptacijska dela za skupščinsko dvorano so dovršena — Poslanci
se že zbirajo — Veliko zanimanje za prvo sejo**

Beograd, 5. decembra r. V ponedeljek
7. t. m. se sestane dne 8. novembra t. l.
izvoljena Narodna skupščina k svoji pr-
vi seji, da se konstituirajo, izvoli predsed-
ništvo in izvrši verifikacijo poslanskih
mandatov. Ker novo poslanje Narodne
skupščine še ni dogotovljeno, se bo vr-
šilo zasedanje v tako zvani Maneži, kjer
je bilo poprej drugo beograjsko gleda-
lišče. Potrebna adaptacijska dela so se
vršila z vsjo pospešenostjo in so bila za-
to pravočasno dovršena.

Prva seja novo izvoljene Narodne
skupščine se bo vršila v ponedeljek do-
poldne ob 9. Udeležili se je bodo vsi na-
rodni poslanci, otvoritvi pa bo prisot-
stvovala tudi celokupna vlada z mini-
strskim predsednikom g. Petrom Živko-
vičem, nosilec državne kandidatne li-
ste, na čelu. Za otvoritveno sejo vlada
v javnosti ogromno zanimanje in celo
iz oddaljenih krajev iz notranjosti drž-
ave so že danes prišli številni zastop-
niki raznih korporacij, da prisostvujejo
temu zgodovinskemu dogodku. Ker je
galerija za občinstvo v skupščinskih
prostorih razmeroma majhna, bo pripu-
ščeno k seji le omejeno število publike.
Prvi seji bo predsedoval do izvolitve
predsedništva po letih najstari narod-

ni poslanec, najbrž znani narodni borec
prof. Vekoslav Spinčić, ki je bil izvo-
ljen na Sušaku.

Narodni poslanci so se že začeli zbi-
rati. V teku današnjega dne je prispe-
lo že več skupin iz južnih krajev, zlasti
iz zetske, primorske in vardarske bano-
vine. Večinoma pa bodo prispele v teku
jutrišnjega dne. Jutri bodo imeli po-
slanci posvetovanja, na katerih se bodo
dogovorili o vsem potrebnem za prve
skupščinske seje in določili tudi kandi-
date za verifikacijski odbor.

V zvezi z otvoritvijo zasedanja Na-
rodne skupščine se je v Beogradu poja-
vil zopet veliko število novinarjev. Ne
samo domači, tudi mnogi veliki inosem-
ski listi in poročevalske agencije so vo-
sile v Beograd svoje posebne poroče-
valce, tako da bo jugoslovenska prestol-
nica zopet postala novinarski center za
ves Balkan in južno-vzhodni del Evro-
pe.

Odhod slovenskih poslancev

Ljubljana, 5. decembra.

Nocoj so odpotovali z nočnim brzovla-
kom v Beograd narodni poslanci iz drav-
ske banovine, da prisostvujejo v poned-

lejek otvoritveni seji novega jugosloven-
skega parlamenta.

Na glavnem kolodvoru se je zbralo ob
priliki odhoda naših narodnih zastopni-
kov večje število občinstva, zastopniki
raznih organizacij ter znanci in prijatelji
odhajajočih poslancev. Vagon, ki ga je že-
lezniška uprava dala poslancem na razpo-
lago, je bil izredno lepo okrašen z zele-
njem in cvetjem, obenem pa preprežen z
ogromno državno tugovojnico z napisom:
»Narodni poslanci dravske banovine«. Di-
rektno iz Ljubljane je odpotovalo v Beo-
grad 12 poslancev, dočim so se nekateri
podali na pot že davi z jutranjim, drugi,
zlasti oni iz bivše Stajerske, pa so se pri-
družili tovarišem na »Zidanem mostu«. So-
planci vred sta odpotovala v Beograd tudi
g. ministra dr. Albert Kramer in Ivan
Pucelj, ki sta se mudila danes v Ljubljani.

Ko se je začel dolgi vlak skoro brezliš-
no pomikati proti jugovzhodu, so se gla-
sili poslancem v slovo živahni klici: Mno-
go sreče! Mnogo uspeha! Spremljani od
iskrenih želj na kolodvoru zbranega občin-
stva, a tudi od želj vsega našega prebival-
stva, so se narodni poslanci odpeljali v
jugoslovensko prestolnico.

Poslovnik senata

**Poslovnik je enak poslovniku Narodne skupščine —
Načelo inkompatibilnosti velja tudi za senatorje**

Beograd, 5. decembra. AA. Nj. Vel.
kralj je na predlog predsednika minist-
skega sveta in ministra za notranje zade-
ve predpisal in objavil zakon o poslov-
nem redu v senatu. Poslovnik je v glav-
nem enak že objavljenemu poslovniku Na-
rodne skupščine in je tudi zelo obširen.

Senatorji se morajo zbrati v kraju, kjer
bo imel senat seje. Tu morajo ostati in vr-
šiti svoje posle do konca zasedanja oziro-
ma dotle, da bodo seje odložene. Na pr-
vem sestanku, ki je ob 9. dopoldne, pre-
seduje najstarejši prisotni senator. Taj-
niške posle opravljajo začasni tajniki, ki
jih izvoli senat na predlog predsednika.
Nato izbere senatorji predsedniku svoja
pooblastila, seja se zaključí in prihodnja
je naslednjega dne.

Predsednik sestavi za drugo sejo se-
znam senatorjev na podlagi poročila vo-
lilnih odborov in pooblastil. Na drugi seji
je volitev verifikacijskega odbora, ki šteje
11 članov. Če je samo ena lista, se vodi
z aklamacijo, sicer pa s tajnim glasova-
njem po proporcij. Verifikacijski odbor si
izvoli predsednika, tajnika in enega ali več
poročevalcev. Delo verifikacijskega odbora
traja pet dni; njegovo poročilo se mora
natisniti in izročiti senatorjem v treh
dneh. Predsednik verifikacijskega odbora
skiče nato sejo senata in predseduje vsem
sejam do izvolitve senatnega predsedni-
štva.

Sledí razprava o poročilu verifikacijske-
ga odbora. Razprava o izpodbijanih in-
madatih sme trajati tri dni. Senatorji gove-
ro tem največ po pol ure. Če senat razve-
ljuje mandat zaradi pomanjkanja osebnih
pogojev iz §§ 29 in 10 zakona o volitvah
senatorjev, zavzame njegovo mesto na-
slednji senator iz iste liste.

Senatorji položijo prisego, ki je enaka
prisegi poslancev.

Senator ne sme biti član upravnega od-
bora uprave državnih monopolov, član
upravnega ali nadzornega odbora Narod-
ne banke in Državne hipotekarne banke,
član upravnega ali nadzornega odbora onih
delniških družb in pridobitnih podjetij, ki
imajo rudniške pravice ali kakšne ugod-
nosti ali pa pogodbe o seči lesa v držav-
nih gozdovih ali pa izjemne ugodnosti po
posebnih zakonih.

Po razpravi o poročilu verifikacijskega
odbora je volitev predsedstva, ki je es-
tavljenost iz predsednika, dveh podpre-
sednikov in treh tajnikov.

Senat ima stalne in posebne odbore.
Stalni so verifikacijski, upravni, imunitet-
ni odbor, odbor za prošnje in pritožbe in

finančni odbor. Posebni odbori delujejo,
dokler ne dokončajo svojega dela. Vo-
litve v odbore so po listah s proporcijam
sistemom in tajne. Finančni odbor ima 15
članov, drugi odbori po 11 članov.

Po izvolitvi predsedstva senata obvesti
predsednik senata o tem predsednika mi-
nistrskega sveta, nakar ta sporoči, kdaj bo
Nj. Vel. kralj otvoril sejo senata osebno
s prestolno besedo ali preko ministrskega
predsednika s poslanico ali z ukazom.
Ako kralj otvori sejo s prestolno besedo,
zasedata senat in Narodna skupščina
skupno.

Senatne seje odpravlja predsednik, ki
skripi za red in za mir v senatu. Skupno
sklepanje senata in Narodne skupščine v
skupnem zasedanju se vrši samo v to
predvidenih primerih. Skupnim sejam pre-
sedujeta predsednik senata in Narodne
skupščine izmenoma. Seje senata so jav-
ne, lahko pa so tudi tajne, ako to zahte-
vajo predsednik, vlada ali deset senator-
jev. Razen tajnih in javnih sej ima senat
lahko konference na predlog predsednika
senata, vlade ali desetih senatorjev. Pri-
stostovati jim smejo le senatorji in mi-
nistri.

Dnevni red sej obsega najprej čitanje
zapisnika o prejšnji seji, nato obvestila
vlade senatu, kratka vprašanja senator-
jev na predsedstvo, odgovore ministrov
na vprašanja senatorjev. Nato sledi pre-
hod na delovni dnevni red.

Zakonske predloge lahko stavljajo se-
natu s kraljevim pooblastilom poedini mi-
nistri, senatorji pa, če njihove predloge
podpre najmanj petina vseh članov sena-
ta. O zakonskih predlogih je najprevo na-
čelna razprava, nato pa debata o poedi-
nih poglavjih. Amandmani se vlagajo med
načelno razpravo. Med podrobno razpravo
smeta predlagati amandmane le vlada in
pristojni odbor. Zakonski predlog, ki ga
senat sprejme, se nato predloži Narodni
skupščini. Zakonski predlog je sprejet v
celoti, kadar ga sprejmeta senat in Na-
rodna skupščina.

Razpravo o proračunskem načrtu in o
finančnem zakonu je treba urediti tako,
da jo Narodno predstavništvo sprejme do
konca marca.

Senatorji lahko stavljajo ministrom
kratka vprašanja pisмено preko predse-
dnika senata. Minister odgovarja pismeno
na isti način, če dotični senator izrečno
ne zahteva ustnenga odgovora v sena-
tu. Ministri morajo odgovoriti na inter-
pelacije v istem zasedanju. Razprava o
interpelacijah je, če senat drugače ne ekle-
ne, v četrtih.

Hitler napoveduje prevzem oblasti

**Hitlerjevska akcija v inozemstvu — Narodni socialisti računajo, da
bodo že prihodnje leto prevzeli oblast v Nemčiji**

London, 5. decembra s. Glavni dogodek
v današnjih jutranjih listih tvori razgovor
Hitlerja v Berlinu s tamošnjimi zastopniki
angleških listov. Vodja narodnih sociali-
stov je obrazložil angleškim novinarjem
svoje stališče o položaju in o bodočnosti.

Pri tem je med drugim poudarjal, da bo
postopal le zakonito, ker bo kmalu prišlo
do tega, da bo imel oblast v rokah, in ker
bi bila neumnost, ako bi se njegova stran-
ka spuščala v riziko nezakonitih dejanj.
Glede boxheimskih dokumentov je izjavil
Hitler, da ne more nihče naprtiti njemu
odgovornost za privatna dejanja 700.000
članov njegove stranke. V ostalem je od-
ločilna samo njegova volja. Glede zunanje
politike je poudarjal Hitler, da so odno-
šaji med Francijo in Nemčijo odvisni od
prve. Nemčija se ne more spuščati v po-
litiko izsiljevanja proti sebi, ki bi dove-
dla do propada. Dobo, ki bo pretekla, da
bodo narodni socialisti ali sami ali bolj
verjetno na koalicijski podlagi prišli co

oblasti, je Hitler označil kot največ 10
mesecev. »Times« dodaja k temu, da se
mora v tem oziru računati mogoče s po-
lovico tega časa.

London, 5. decembra s. »Daily Mail«
objavlja krajši intervju z glavnim uredni-
kom narodno-socialističnega lista »Völk-
ischer Beobachter« Rosenbergom, ki je
pred nekaj dnevi dospel semkaj. Rosen-
berg je med drugim poudarjal, da mora
Nemčija po mnenju narodne socialistične
stranke plačati svoje trgovske dolge, da
se pa ne bo mogla preprečiti politična in
gospodarska katastrofa, ako ne bodo črta-
ni vsi reparacijski in vojni dolgovi. Mo-
ralo bo priti do nove mirovne konference,
katere naloga bo, prilagoditi reparacijski
problem svetovni krizi.

Amnestija v Španiji

Madrid, 5. dec. Č. Ministrski svet je skle-
nil izvesti amnestijo za vse politične zlo-
čince.

Volilni odbor za senatne volitve v dravski banovini

Beograd, 5. decembra. p. Na podlagi
čl. 7. zakona o volitvi senatorjev je dr-
žavni odbor za volitve senata določil
predsednike in člane volilnih odborov,
ki bodo vodili senatne volitve 3. januar-
ja. Za dravsko banovino je za predse-
dnika določen član sveta Ivan Ška-
rja, za člane pa so imenovani predse-
dnik višjege deželne sodišča v Ljub-
ljani dr. Anton Rogina, sodnik uprave-
ga sodišča v Celju dr. Henrik Steska,
ljublanski župan dr. Dinko Puc in pre-
sednik deželne sodišča v Ljubljani
Peter Keršič.

Dr. Marinkovićev poset v Krakovu

Varšava, 5. decembra. AA. Včeraj so pri-
speli v Krakov jugoslovenski zunanji mi-
nister dr. Marinković z gospo, poljski zuna-
jni minister Zaleski z gospo, jugoslovenski
poslanik v Varšavi dr. Branko Lazarevič,
poljski poslanik v Beogradu g. Schwarz-
burg-Günther, načelnik ministrstva za tr-
govino in industrijo Pijla in šef kabineta
jugoslovenskega zunanjega ministrstva g.
Boža Kovačević. Goste so na postaji spre-
lel vojvoda Kvasnjewski, zastopnik lokal-
nih oblasti, predsednik občine in druge
ugledne osebe. Nato so si gostje ogledali
stari dvorec poljskih kraljev Vavel, knjiž-
nico Jagelonov in druge mestne znamenit-
osti. Zvečer so odpotovali gostje iz Kra-
kova v domovino.

Naša delegacija za zaseda- nje upravnega odbora fonda B

Beograd, 5. decembra. p. Dne 10. t. m.
bo v Baslu zasedanje upravnega odbora
fonda B. Na tem zasedanju se bo razprav-
ljalo o terjatvah naše države od fonda B v
vprašanju viražnih železnice. Po določbah
pariškega sporazuma izvirajo naše terjatve
iz trianonske pogodbe, po kateri imamo pra-
vico do odškodnine, ki je bila ugotovljena
s pariškim sporazumom v korist državam
Male antante. Naši delegaciji bo načeloval
Vladimir Martinac, svetnik zunanjega mi-
nistrstva, pravni referent bo predsednik ka-
sacijskega sodišča dr. Dušan Subotić, eks-
pert pa inspektor prometnega ministrstva
dr. Fran Voučina.

Politično premirje za božič v Nemčiji

Berlin, 5. decembra. d. Na pobudo držav-
nega notranjega ministra Grönerja raz-
pravlja vlada o načrtu političnega premirja
za čas božičnih praznikov. Baje namerava
za dno ob 20. decembra do 30. januarja
preprečiti vsa politična zborovanja na
prostem, kakor tudi vsa javna politična
zborovanja v dvoranah, objavljanje »epa-
kov in razdeljevanje letakov politične vse-
bine. Razen tega namerava vlada »zdati
novo ostro izjavo

Ob odhodu poslancev

Snoči so se odpeljali slovenski narodni poslanci, izvoljeni dne 8. novembra, v našo prestolnico, da začno z izvrševanjem svojih poslanskih dolžnosti in pravic. Istočasno poslanci iz vseh drugih tudi narodni poslanci iz vseh drugih banovin, ker se morajo po določbah zakona o poslovanju Narodne skupščine zbrati že na dan prvim skupščinskim sestankom. Ta je bil, kakor znano, določen za ponedeljek 7. t. m. že z ukazom, s katerim so bile razpisane skupščinske volitve.

Danes torej se bodo zbrali v Beogradu vsi narodni poslanci, tu pa se prvič sestane novi jugoslovanski parlament. Njegovo delo bo za enkrat e pripravljalnega značaja, ker glavnih funkcij parlamentarnega zastopstva — zakonodajne, proračunske pravice in kontrole državne uprave — po naši novi ustavi ne izvršuje več Narodna skupščina sama, temveč skupno s senatom kot Narodno predstavništvo. Senat bo izvoljen 3. januarja, sestal pa se bo 11. januarja, tako da moremo računati, da bo začelo Narodno predstavništvo z delom v drugi polovici januarja. Do takrat Narodna skupščina še ne more vrstiti zakonodajnega dela, temveč se bo morala omejiti le na svojo notranjo organizacijo. V prvi vrsti na bo morala verificirati mandate svojih članov, kar je tem bolj nužno, ker so narodni poslanci, kakor znano, obremenjeni tudi z razpisanimi volitvami senatorjev. Zato je pričakovati, da bo skupščina verificacijsko razpravo kar najbolj pospešila.

Čeprav bo sedanje prvo zasedanje Narodne skupščine imelo potemtakem le nekaj pripravljalni značaj, pomenja vendar izjemno in kar važen datum v naši politični zgodovini. Po triletnem odmoru se zopet sestanejo izvoljeni pooblaščenici naroda, da prevzamejo velik del odgovornosti za usodo narodne in državne celote, a tudi za usodo posameznih delov te celote. Od sedaj naprej sta

prebivalstvu zopet naloženi pravica in dolžnost, da skupno z vladarjem, vlado in senatom po svojih zastopniških uravnavajo vse panoge drž. politike in skrbijo za svoj čim večji vsehstranski napredek. To dejstvo nalaga veliko odgovornost prebivalstvu samemu in njegovim zastopnikom. Da se prebivalstvo zaveda svoje odgovornosti, je pokazalo že s svojo ogromno udeležbo pri volitvah, izvoljeni poslanci bodo morali to dokazati s svojim delom v parlamentu.

Njihova naloga bo izredno težka, saj so izredno težki tudi časi, v katerih živimo. Kakor skoro ni rodbine in ne sloja, ki bi danes ne gledala s skrbjo v bodočnost, tako tudi ni nobenega dela države, ki ne bi trpel pod zrednimi razmerami in ne bi nujno rabil pomoči in opore. Malokdaj in malokdaj se je kak parlament sestajal v manj ugodnih prilikah. Gospodarska in socialna kriza je splošna in pritiska prav vse plasti prebivalstva; nemogoče je pomagati samo enemu okraju, samo enemu sloju. Tako pomoč bi bila le od danes do jutri in bi ne prinesla rešitve. To spoznanje nalaga narodnim poslancem še v prav poseben meri dolžnost, ki jo ima sicer vsak demokratično ljudsko zastopstvo, ki pa v normalnih časih ni stala tako v ospredju, dolžnost namreč, da v prvi vrsti delajo za celoto, za državo in za narodovo celokupnost.

To dolžnost in to odgovornost do celote morajo imeti pred očmi tudi volilci, ko bodo motrili in presojali delo svojih poslancev. Zavedati se morajo, da bo moral poslanec resnično in trajno koristiti in pomagati svojemu okraju, ako bo delal tudi za okrenitev vse širše gospodarskega stanja. Da bi našega gospodarskega stanja. Da bi narodni poslanci imeli pri tem svojem težkem delu čim več uspeha, jim je ob njihovem sinočnem prvem odhodu v kraljevski Beograd iz srca želela vsa naša javnost.

Počastitev spomina nadškofa dr. Sedeja v Beogradu

Beograd, 5. dec. p. V katoliški cerkvi v Krunski ulici je bila danes svečana zadušnica za pokojnim goriškim nadškofom dr. Franom Sedejem. Prisostvovala ji je velika množica občinstva, med drugimi tudi zastopniki vseh veroizpovedi, raznih narodnih društev in zlasti številno dištvo. Službo božjo je celebriral nadškof dr. Rođić ob asistenci številne duhovščine. Po službi božji je imel znani nacionalni delavec Avguštin Juretić zanimiv govor v spomin pokojnega nadškofa dr. Sedeja. Poveljeval je njegove zasluge ter poudarjal, da se je v njegovo smrtjo pomnožilo število naših narodnih mučencov. Zatem je bila prečтана pesem, posvečena pokojnemu dr. Sedeju. Po zadušnici je mnogi nagovoril pred cerkvijo inženjer Milan Radoljović, nakar se je formalni sprevod, ki je krenil po beograjskih ulicah. Množica je vzklíkala kralju, kraljevskemu domu in Jugoslaviji.

Sodba v procesu proti teroristom

Beograd, 5. dec. p. Pred državnim sodiščem je bila ob 5. popoldne razglášena razsodba v procesu proti obtoženim teroristom in atentatorjem Glavni obtožbenec Josip Miklavžič, je bil obsojen na doživotno ječo. Miloš Ivančević na osem let ječe. Anton Klarić na pet let ječe. dr. Dragutin Tot na štiri leta. Ivan Čibić, Josip Starle, Grga Suljavić in Jakob Sohan na tri leta ječe. Peter Bakotić na dve leti. Ivana Zednjak in Stefan Debeljak pa na eno leto strogega zapore, dočim je bil Ivan Kuzma oproščen.

Novi predpisi za geofizična proučevanja

Beograd, 5. dec. AA. Na podlagi mišljenja rudarskega odbora je izdal minister za gozdove in rudnike tale sklep:

Da se geofizična proučevanja priznajo za raziskovalna dela, na podlagi katerega se lahko podaljšajo prosti in izključna prava do raziskovanja rud in kopov, so potrebni tile pogoji:

1. Tvrdba, ki hoče vršiti geofizična proučevanja, se mora izkazati s potrdilom rudarskih oblasti tiste države, kjer ima svoj stalni sedež, da sme vršiti geofizična proučevanja;
2. geofizična proučevanja morajo trajati najmanj 15 dni, da se lahko vzamejo kot ekvivalent tiste količine rudarskih raziskovalnih del, ki jih rudarski zakon predpisuje za podaljšanje prostega in izključnega prava;
3. strokovni komisar oddelka za rudarstvo mora iti na lice mesta na troške raziskovalca in ugotoviti začetek in konec geofizičnega proučevanja;
4. raziskovalec je dolžan predložiti en izvod poročila o delu in uspehu geofizičnega proučevanja z načrti, odnosno zemljevidi, na katerih morajo biti točno označena mesta, kjer so se vršila geofizična proučevanja.

Konferenca Zveze mest

Zagreb, 5. dec. n. V torek se zberejo v mestni posvetovalnici zastopniki Zveze mest. Na dnevnem redu zborovanja bodo aktualna vprašanja o naših mestih, zlasti vprašanje finančne politike pri sestavi novih proračunov v zvezi z navodili finančnega ministristva.

Zagreški trgovci za siromašne sloje

Zagreb, 5. dec. n. Na pobudo banske uprave in mestne občine se je med tukajšnjimi trgovci uveljavila akcija za siromašno ljudstvo v Zagrebu. Dne 12. t. m. bodo trgovci od vsega čistega dobička za blago, ki ga bodo prodali tistega dne, 3. odstotke odstopili siromašnim slojem. Zagreb bodo za to priliko razdelili na 12 okrožij in na vsakom izmed teh bo po en poverjenik urada za socialno skrbstvo vodil to akcijo.

Po 17 letih se je vrnil iz ruskega ujetništva

Veliki Bečkerek, 5. decembra. p. Tu je vzbudil veliko senzacijo povratek bivšega avstrijskega vojaka Mihaela Brankovića, ki se je vrnil po 17 letih šele sedaj iz Rusije. V času vojne je pobegnil na srbsko stran ter se boril v dobrovoljski diviziji, potem pa je prišel v Rusijo, kjer se je boril v beli gardi proti boljševikom. Šele po dolgoletni odsotnosti se mu je posrečilo vrniti se v domovino. Njegova žena, ki je menila, da je že davno mrtve, se je medtem znova poročila in jo je zato nenadno povratek prvega moža tembolj presenetil.

Železniška nesrečav Rusiji

Riga, 5. decembra. AA. Iz Moskve poročajo, da se je blizu Perme pripetila železniška nesreča, pri čemer je našlo smrt 11 ljudi.

Pred ustavitvijo obrata na Jesenicah?

Izredna poostritev krize v železarski industriji — Ako ne pride pravočasno odpomoč, bo o božiču večina jeseniškega delavstva ob zaslužek — Nujna potreba državne intervencije

Kakor nam poročajo z Jesenic, se situacija v jugoslovanski železarski industriji tudi zadnje tedne ni zboljšala, temveč še celo obupno poostri. Denarna kriza je povzročila občutno omejitve privatne investicijske delavnosti, pa tudi državne, samoupravne in druge javne ustanove so oile prisiljene, po končani stavni sezoni ukiniti nadaljnje investicije. Sprito teh okoliščin se trgovina z železom za enkrat drži zelo rezervirano in tako so pri železarnah na Jesenicah, v Zenici in v Storah, ki so bile še pred tedni prilično dobro zaposlene, naročila padla na minimum.

Krankska industrijska družba, ki je lastnica jeseniških tovarn, je zadnji čas obratovala predvsem na zalogo, kar pa ji sedaj iz finančnih in tehničnih razlogov ni več mogoče. Kakor nam poročajo, namerava podjetje zato v četrtek 10. t. m. odpovedati delo večini zaposlenih delavcev. Odpoved bo najbrž štirinajstredna, tako, da bi se obratovanje ustavilo ravno na sveti večer.

Ta vest je jeseniško delavstvo izredno brkito zadela, pa tudi vse gospodarstvo Gorenjske bo najtežje prizadeto. Za delavstvo bo ta udarec tem občutnejši, ker bo izgubilo zaslužek sredi zime in tik pred božičnimi prazniki. V petek se je vršil na Jesenicah javen shod, ki so ga sklicale vse tri delavske organizacije in na katerem se je razpravljalo, kako najti izhod iz današnje situacije in zaščititi interese delavstva. Glavni delavski zaupnik g. Jeram je na shodu pojasnil situacijo in navedel tudi

minimálne predloge delavstva. Za delavstvo se je ponovno zavzel tudi narodni poslanec g. Iv. Mohorič, ki je napravil že vse možne korake, da delavstvo ne bi ostalo brez dela in kruha.

Ustavitelj obrata na Jesenicah bi brez dvoma globoko posegla v naše gospodarsko življenje in bi imelo tudi v socialnem pogledu najtežje posledice. Saj tu ne gre za vprašanje lokalnega pomena, temveč za vprašanje, ki se tiče vse naše javnosti in vsega našega gospodarstva. Nastopili so izredni časi, ki zahtevajo izrednih ukrepov. Naše železarne, med katerimi je največja državna železarna v Zenici, imajo s središnjeevropskimi železarnami kartelno pogodbo, ki daje inozemskim železarnam pravico do uvoza ene tretjine vsakoletnega konsuma. Inozemske železarne so letos s svojo kvoto sicer v zastoji, vendar pa navzile temu uvažamo iz inozemstva še zelo mnogo železa, ki bi ga lahko izdelale domače železarne. Sedaj, ko višja sila ogroža eksistenco tisočev delavcev, ne samo na Jesenicah temveč zlasti tudi v Zenici v Bosni, pač ne moremo take kartelne pogodbe do nadaljnjega izvajati. Tudi druge države se v zadnjem času pri svojih drakonkih ukrepih proti uvozu, ki so celo v nasprotju z veljavnimi trgovinskimi pogodbami sklicujejo na višjo silo in na življenjske interese domačega gospodarstva. Zato bi bilo na mestu, da tudi naša država stori potrebne radikalne korake v zaščito ogroženega domačega gospodarstva in v zaščito tisočev delavskih eksistenc.

Drevje v ledenih oklepih

Ob zmrzovanju premočenega drevja je pokalo, kakor bi vihar lomil drevesa

Dole, 5. decembra.

Kljub temu, da smo po pratiki še v jeseni, je zadnje dni nastopil pri nas občuten mraz, kakršnega v prejšnjih letih v začetku decembra nismo bili vajeni. Dež, ki je padel tik pred nastopom mraza, je namočil drevje, čez noč pa je nastopil mraz in napravil skorjo okrog debel in vej. Po nekaterih krajih v tukajšnji okolici, zlasti nad Reko, okrog Sv. Križa in okrog Dole, je bil ta pojav sivočvrst. Na nekaterih drevstih se je stvoril kar po več prstov debel leden oklep, ki je narasel na vršičkih drevca celo po več centimetrov na debelo. Teža je polomila zelo mnogo drevja v tukajšnji okolici. Prav posebno pa so po zmrzlici okodovani hribovski posestniki. Občutno je prizadeta drevesnina pri dolski soli, k. jo vodi tukajšnji šolski upravitelj g. Janko Bajec. Lansko leto sta drevesnina okodovala sneg in zajec, letos pa je ostala.

li del drevesa polomil mraz. Nekaterim posestnikom je v gozdovih uničenih po mrazu od 15 do 18 procentov drevja.

Kakor pripovedujejo ljudje, ki so imeli posla v gozdovih, je ob zmrzovanju po drevju pokalo, kakor bi burja lomila drevesa. Naravnost žalosten je bil pogled na dve bukvi, ki sta stali ob cesti pod dolsko šolo. Mraz ju je preko noči prekal čez sredo. Obe drevesi sta padli kakor požagani preko ceste in sta zaprla prehod.

Le v ilustracijo, kako ogromnih dreves se je polotil in jih je tudi premagal nenaden vremenski preokret, naj navedemo, da so domačini razžagali obe po mrazu uničeni drevesi in so pridobili s tem pet polnih voz lesa. Na šolskem vrtu je zlonio tudi 16 m visoko drevo in na njegovem mestu stoji zdaj le dva metra visok štor. Takih posledic, kakor jih je prinesel ta nenaden mraz, v naših krajih še ne pomaj.

Nova banovinska gospodinjstva šola

Pogoji za sprejem so prav ugodni in pouk bo vsestranski

St. Jurij ob j. ž., 4. decembra.

Kr. banska uprava je odobrila, da se otvori novo ustanovljena banovinska gospodinjstva šola pri kmetijski šoli v Sentjurju ob j. ž. v početku januarja ter razpiše v kratkem sprejemne pogoje in vsaj s 15. januarjem se bo pričel pouk. Zato naj prosilke vložijo najkasneje do božiča prošnje za sprejem. Pogoji so: starost najmanj 16 let, telesno in duševno zdravje, moralna neoporečnost ter z uspehom dovršena osnovna šola. Mesečni prispevek bo po 400 Din. Po gospodarskem stanju staršev bo pa kr. banska uprava tudi dovoljevala četrtinsko, polovično do tretčetinsko oprestitve tega zneska, tako da bodo prispevale gojenke nekako polovico vseh stroškov, ostalo pa banovina.

Šola ima namen izobraziti v prvi vrsti kmetiska dekleta za dom kot bodoče gospodinjke, zato je pridružen kmetijskemu zavodu. Sprejmejo se v prvi vrsti hčerke večjih in manjših posestnikov ter le izjemoma tudi drugih stanov iz dežele, ako ima prosilka posebno veselje ter je že delno vajena kmetijskega dela in ima namen ostati pri kmetijstvu.

Poučevalo se bo pri teoretičnem pouku: verouk, vzgojstvo, higijena, petje, gospodarstvo, prirodne vede, nauk o živilih, nauk o oblačilih, krojno risanje, računstvo, slovenščina in spise, živinoreja, mlekarstvo, perutinarstvo, vrtnarstvo in sadjarstvo, poljedelstvo, kmetijsko gospodarstvo, domostanstvo in knjigovodstvo. Praksa pa bo obsegala: pripravljanje jedil

primernih za kmetijske potrebe, shranjevanje in konzerviranje jedil, sadja in povrtnine, serviranje za razne priroke, notranja dela gospodinjke, šivanje na roko in s strojem, zlasti naprava perila in domače obleke, tkanja, bojniška potreba in nega dojenčka, dela v govejem hlevu, pravila molza, ravnanje z mlekom ter izdelovanje masla in raznih sirov, dela v svinjari in v vzornem kokošnjaku s kontrolo krmjenja in nošenje jajc ter umetno valjenje, dela na zelenjadnem in cvetličnem vrtu ter drevesnini, dela na polju in gospodarskih napravah, v orodnicah, šrambah in žitnici.

Kot za kmetčke fante kmetisko-nadaljevalna šola, tako je za dekleta gospodinjstvo - nadaljevalna šola posebno primerna predšola za vstop v zavod. Zato prosilke uprave, zlasti učiteljice na teh šolah, da pozovejo učenke za vstop v gospodinjstvo šolo. Posebno poziva uprava tudi starše absolutnih tukajšnjega zaveda, ki že vedo ceniti izobrazbo svojih sinov, da omogočijo pouk tudi hčerkam, ki so strokovno izobrazbe še bolj potrebne, saj vsi očetje dobro vedo, kako težko je pridobiti sedaj ženo za kak napredek pri kmetiji. Moški si pridobijo vsaj nekaj pri raznih predavanjih in strokovnih društvih, dočim žene še tega ne.

Ker bo letošnji tečaj trajal le sedem mesecev, je posebno primeren za one, ki bi zaradi gnetnih ali domačih razmer težko obiskovale poznejše, 10-mesečne tečaje. — Uprava.

Samomorn služkinje v Zagrebu

Zagreb, 5. decembra n. Davi se je na Metveščaku zastrupila z očetno kislim služkinja Barba Gluhak. V točnem stanju so jo odpeljali v bolnišnico, a je že med potjo izdihnila. Oblasti so uvedle preiskavo, da doženejo vzroke tega samomora.

Hmeljski trg

Zatec, 5. decembra n. Promet s hmeljem se je vršil tudi v tem tednu mirno. Dnevni promet v Zatecu 70 do 100 stotov. Kupovalo se je tudi ta teden večnoma za inozemstvo, zlasti za Nemčijo. Cene 170 do 300 Kc. Za slabši hmelj so plačevali 170 do 200 Kc, za hmelje dobre srednje kakovosti 200 do 300 Kc. Posamezne partije so dosegle tudi 330 Kc. Markacijski urad v Zatecu je do petka registriral 127.000 metriskih stotov po 50 kg.

Vremensko poročilo

Zagreška vremenska napoved za danes: Oblačnost postopno narašča. Vreme je v ostalem precej stalno in toplo. — Situacija včerajšnjega dne: Atlantiska depresija se je razširila skoraj na ves evropski kontinent in povzročila znaten palec barometrskega pritiska posebno v severnih krajih ter povzročila temperaturo. V pretekli noči se je v isti barometrski pritisk umaknil daleč proti vzhodu. V naši državi je pritisk padel za 2,5 do 11,5 mm, in sicer najbolj na severu, najmanj pa v Primorju.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Sprejemljivo in mlo vreme bo trajalo dalje, od časa do časa padavine.

Sprememba vojaško-kazenskega zakonika

Nova odmera kazni za tatvine in utaje vojaške lastnine

Beograd, 5. decembra AA. NJ. Vel. kralj je na predlog ministra vojske in mornarice in po zasišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o izpremembah in dopolnitvah vojaško-kazenskega zakonika z dne 11. februarja 1930.

Čl. 1. Čl. 158 vojaško-kazenskega zakonika se izpremeni in se glasi: 7) Kdor ukrade iz vojaške ustanove državi ali vojaški osebi državno ali zasebno stvar, se kaznuje če vrednost ukradene stvari ne presega 500 Din, z zapornim do enega leta, če pa znaša vrednost ukradene stvari nad 500 Din, s stroгим zaporom najmanj 2 mesecev in izgubo državljanских pravic, v kolikor storjena tatvina ne pride v težji delikt. Kdor izvrši tako tatvino v vrednosti do 50 Din in to ne predstavlja težjega delikta, se kaznuje po predpisih uredbe o vojaški disciplini kot za vojaško-disciplinski prestop.

Čl. 2. Čl. 159 vojaško-kazenskega zakonika se izpremeni in se glasi: Kdor vojaški osebi utaje kako državno ali zasebno stvar, se kaznuje, če vrednost utaje stvari ne presega 500 Din, z zapornim do enega leta, če pa je vrednost utajene stvari večja od

500 Din s stroгим zaporom najmanj 2 mesecev in izgubo državljanских pravic, v kolikor storjena utajitev ne obsega težjega delikta. Kdor izvrši tako utajitev v vrednosti do 50 Din in to ne predstavlja težjega delikta, se kaznuje po predpisih uredbe o vojaški disciplini kot za vojaško-disciplinski prestop.

Čl. 3. Čl. 160 vojaško-kazenskega zakonika se izpremeni in se glasi: Podoficirji, kapljarji, redovi ali neukazne vojaške osebe, ki ukradejo, utaje ali si na drug način prilaste ali namerno uničijo kakšno stvar, ki pripada oficirju ali domačinu, pri katerem so nastanjeni kot vojak, v vrednosti do 300 Din, se kaznujejo z zapornim do enega leta; če je vrednost stvari večja od 300 Din, pa s stroгим zaporom najmanj 6 mesecev in izgubo državljanских pravic, v kolikor stvar ne obsega težjega delikta.

Čl. 4. V čl. 161 vojaško-kazenskega zakonika pride za vejico namesto besed »Iz- vzešči zadnji oddelek člena 320c tole: »Iz- vzešči predzadnji oddelek čl. 320c.

Čl. 5. Ta zakon dobi obvezno moč z dnem ko se razglasi v »Službenih novinah.«

Japonci odklanjajo pariško resolucijo

Položaj v Mandžuriji zopet poostren — Koncentracija kitajskih čet Pred proglasitvijo neodvisne Mandžurije

Pariz, 5. decembra. g. Na 20. dan razprave v svetu Društva narodov je položaj v mandžurskem sporu bolj kritičen kakor prej. Japonska je v dolgi brzojavni odklonila predlagani resolucijski načrt, ki je bil izdelan po dolgotrajnih kompromisnih pogajanjih. V tej brzojavni postavlja japonska vlada celo vrsto pridržkov, po katerih je resolucija postala popolnoma brezpredmetna.

London, 5. decembra. č. Agencija Reuter poroča, da sta kitajski zunanji minister Wellington Coo in stalni zastopnik Kitajske pri Društvu narodov dr. Sze podala ostavko. Vzroki te ostavke še niso znani. Vest samo je treba vzeti z rezervno na znanje.

London, 5. decembra. č. Po vestih ki pri-

hajajo iz Tokia, je general Ma pričel severno od Mukdena koncentrirati svoje čete. V Tokiju zatrjujejo, da bo tudi japonsko vrhovno poveljstvo izdalo slične ukaze.

Mukden, 5. decembra. AA. Poročajo, da so kitajske čete napredovale do 45 km pred Mukden. To gibanje so opazovali Japonci iz letal.

Tokio, 5. decembra. g. Kitajske oblasti v Mukden, ki so pod japonskim vplivom, pripravljajo proglasitev neodvisne Mandžurije. Izjavljajo, da nankinska vlada nima pravice govoriti v imenu Mandžurije in da eventualnih dogovorov v Parizu ne bodo priznale. Z ustanovitvijo samostojne mandžurske države bi japonska politika dosegla velik uspeh, ker bi se nova država morala več ali manj ematrati kot japonska kolonija.

Politične izpreembe v Rumuniji

Titulescu novi predsednik zaranistične stranke — Konverzija kmet-skih dolgov — Zmaga prof. Jorge v senatu

Bukarešta, 5. decembra. č. Kot zastopnik vodstva nacionalne kmetijske stranke je bivši državni tajnik Lugosiannu včeraj odpovedal v Pariz, kjer ob Titulescu izročil pismo dr. Mania, ki prosi rumunskega poslanca v Londonu, naj sprejme predsedstvo vlade in nacionalne kmetijske stranke.

Odpovedanec agencije Reuter je povodom te vesti prišel v stik s Titulescuom in ga povprašal kaj namerava storiti. Titulescu mu je odgovoril, da mu še ni znano, kaj namerava v Rumuniji. Zato tudi še ne more reči, ali bo sprejel mesto, kakršno mu bo baje ponudil dr. Maniu.

Bukarešta, 5. decembra. č. Na včerajšnji seji zbornice je podal zastopnik nacionalne kmetijske stranke Mihailake deklaracijo, v kateri je dejal, da smatra nacionalna kmetijska stranka sedanji režim v Rumuniji kot časen. Sedanje vlade ne poznaava kot zastopnika narodne volje. Zato bo glasoval proti prestolni besedi. Naglasil je, da je zakon o konverziji kmetijskih dolgov v skladu z načeli nacionalne kmetijske stranke, da bo zaradi tega stranka aktivno sodelovala pri razpravi o tem zakonu. Notranji minister Argetoianu je izjavil: Če bi zakon o konverziji kmetijskih kreditov ne bil skoz parlament, bi bil dan povod da se parlament razpusti in da se razpiše nove volitve. Pod geslom proti kmetijskim dolgovom bi sedanji režim v volilni kampanji gotovo zmagal.

Bukarešta, 5. decembra. č. Na včerajšnji seji senata je ministriški predsednik Jorge izvojeval zmago v debati proti bivšemu prosvetnemu ministru Angelescu. Angelescu je protestiral proti redukciji srednjih šol. Jorge pa je na to odgovoril, da njegova vlada od kar na oblasti, ni ničesar storila proti onim, ki so mrtve balast, ki so bili to že v času liberalnega režima. Člani liberalne stranke so nato protestirali in ostentativno zapustili senat.

Nemška akcija za znižanje cen

Berlin, 5. dec. d. Kakor objavljajo oficijelno, je državno poštno ministrstvo izdelalo načrt, po katerem naj bi se znižale poštno, brzojavne in telefonske pristojbine za približno 120 milijonov mark. Za oddajo cenenege mesa brezposelnim na drugim potrebnim ljudem je dala država na razpolago 15 milijonov mark. Za to akcijo bodo morali nositi gotova bremena tudi mesarji sami. Razen tega se bo skušalo doseči splošno znižanje cen mesa z zmanjšanjem vseh stroškov in bremen, ki se pojavljajo v razlik. cen med producentom in konzumentom. Zmanjšane cene naj bi se uveljavile že v tem mesecu. Kakor poroča »Börsen-Kurier« namerava vlada v roku zime doseči tudi znižanje cen železa. O tem bo sklenila že 17. t. m. Cene železa naj bi se znižale za 15 odstotkov z retroaktivno veljavnostjo od 1. t. m.

Naši kraji in ljudje

Zastopnik kralja pri krstu devetega sina

V Sv. Križu pri Kostanjevici so imeli preteklo nedeljo izredno slovesnost. Vršil se je krst devetega sina in trinajstega otroka posestnika Alojzija Colariča iz Dol. brata pokojnega majorja Martina Colariča, predsednika ZSV. — Novorojenčku, ki so ga krstili za Andreja, je boter Nj. Vel. kralj Aleksander, zastopal pa ga je g. polkovnik Dragotin Purč iz Celja, v

čigar spremstvu so bili zastopnik sreskega načelnika kapetan korvete Pfeifer, adjutant kapetan Mejač, dr. Borštnar iz Krškega, zastopnik krškega Sokola br. Rupret, šolski nadzornik Levstik in več dam in drugih gostov. Botrica pa je bila gospa Pepca Kerinova. O lepi slovesnosti je obširneje poročalo ponedeljsko »Jutro«, danes pa objavljamo sliko udeležencev.

Častni večer Glasbene Matice

Ljubljana, 5. decembra. Na prejšnji večer 1. decembra je priredil glavni odbor Glasbene Matice v novo preurejeni pevski dvorani družabni večer, na katerem je hotel počastiti 40letnico delovanja svojega prezasluznega pevstva gosp. Mateja Hubada ter 40letnico obstoja svojega zbora v obliki, kakršno ima ta naš prvi pevski zbor danes. Glavni odbor je na prijateljski večer povabil razen gosp. Mateja Hubada in vseh svojih častnih članov tudi še vse ene delavce Glasbene Matice, ki so pred 40. leti v nji delovali. Vabilu so se odzvali še člani in vztrajni gg. Maier, Alojzij in Maks Lilleg, Josip Kosem, Anton Decman in dame gg. dr. Gregoričeva, prva predsednica ženskega zbora, Zamidova, Ferjančičeva, ki se danes po 40. letih, članica pevskega zbora in ga. Katinka Furlanova, več iz te stare, kremenite garde pa je poslalo pismene pozdrave in opravičila.

Ravno pred 40. leti, t. j. 30. novembra 1891, l. se je tedajni absolvent dunajskega konservatorija, mladi Matej Hubad na nupno povabilo Glasbene Matice pripeljal v Ljubljano ter 1. decembra nastopil svoje mesto kot vodja glasbene šole ter dirigent moškega pevskega zbora Glasbene Matice, ki je bil ustanovljen 18. januarja 1891, manj pa 15. novembra istega leta.

V krasno prenovljeni pevski dvorani so se zbrali najodličnejši domači glasbeni delavci v prazničnem razpoloženju. Uvodno besedo je povzel predsednik Glasbene Matice gosp. dr. Vladimir Ravnihar, ki je pozdravil vse navzoče, obrazložil pomen večera ter tako gosp. M. Hubadu kot pevskemu zboru čestil k častiljivi štiridesetletnici. V znak počaščenja svojega najodličnejšega moža, čigar glasbeno kulturno delo je dalo našemu glasbenemu pokretu odločilno smer in zdravo bodočnost, je glavni odbor sklenil imenovati pevsko dvorano za vse čase v Hubadovo pevsko dvorano, kar je potrdil tudi z umetniško izvršenim napisom. V daljšem govoru je nato opisal delovanje najbolj zasluženega moža Glasbene Matice Matija Hubada, predsednika pevskega zbora gosp. Silvan Pečenko ter odkril doprni miramorni kip Matije Hubada. Kip je krasno in izredno posrečeno umetniško delo kiparja Lojzeta Dolinarja. Razumljivo je, da je po tem svečanem aktu planila vsa dvorana v neskončen aplavz in do solz ginjen pevski oče Hubad od ganotja ni mogel spregovoriti besede. Nato je obema jubilaroma čestil predsednik Orkestralnega društva Glasbene Matice gosp. dr. Ivan Karlin, v imenu Hubadove pevske župe gosp. dr. Anton Svirgeli, tajnik Glasbene Matice gosp. Karol Mahkota je podal v markantnih potezih historijo Hubadovega in zborovskega dela v dobi 40. let, v imenu stare pevske garde je nadalje še govoril gosp. Maks Lilleg, banski šolski nadzornik

gosp. Rapé, gosp. Peruzzi in končno je seveda mladeniško razigran vzbujal spomine in se zahvaljeval sam gosp. Matej Hubad.

Po svečanem delu večera se je oglasila ubrana pesem in pričela se je v novi Hubadovi pevski dvorani živahna zabava.

Prenovitev dvorane je bila nujna posledica prenovitve zunanje fasade hiše Glasbene Matice. Načrt za prenovljeno dvorano je napravil inženjer in arhitekt gosp. Platan, član Orkestralnega društva Glasbene Matice. Dvorana ima nove stropne električne luči, ob stenah moderen leseni opaz s črnimi kandelabri. Nad opazem so v dekorativnih okvirjih imena najzaslužnejših jugoslovanskih kompozitorjev, kraljeva in Hubadova solja. Delo so izvršili domači obrtniki.

Čestitkam glavnega odbora prezasluznega jubilaroma se gotovo najsrčneje pridružuje vsa naša, glasbo ljubeča javnost.

—č.

Elitni Kino Matica

Danes nepreklicno zadnjikrat! Zato si kupite nemudoma vstopnice in ogledajte si slovitega dunajskega komika

Maxa Pallenberga v prvem njegovem zvočnem filmu

Dober grešnik

Briljantna šaloigra, ki je žela triumfe po vsem svetu!

Foxov zvočni tednik!

Predstave danes v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer.

Zadnja prilika, da vidite velikega umetnika!

Prota Dimitrije Ruvarac †

»Jutro« je že zabeležilo naglo smrt prota Dimitrija Ruvarca, 89 letnega obče spoštovanega pravoslavnega svečenika in znamenitega zgodovinarja, ki je te dni obupal nad življenjem in se ustrelil. Nenavadna smrt starega duhovnika je globoko pretresla vso javnost, zlasti pa one, ki vedo, kdo je bil Dimitrije Ruvarac. V petek dne 4. t. m. zjutraj so proto Ruvarca tiho in skromno, kakor je bilo vse njegovo življenje, položili k večnemu počitku na srbsko-pravoslavnem pokopališču v Srem. Karlovcih. Na njegovi kreti so bili venci Srpske akademije znanosti, Srpske Matice in Istorijskega društva.

Dimitrije Ruvarac, brat zgodovinarja Ilariona Ruvarca, umrlega že l. 1905. v sremskem samostanu Grgetegu, se je rodil l. 1842. v Starih Banovcih (Srem). Gimnazijo in bogoslovje je študiral v Sremskih Karlovcih in je kot svečenik dalje časa služboval v Zemunu. L. 1899. je bil imenovan za knjižničarja v patrijaršiji v Karlovcih in za ravnatelja celkvene tiskarne. Obenem je bil urednik »Arhiva za historiju Srpske pravoslavne karlovačke mitropolije«. Knjižničarsko delo v patrijaršiji je opravljal vse do smrti.

Dimitrije Ruvarac je spisal dolgo vrsto zgodovinskih del, ki so mu v jugoslovenski historiografiji zagotovile trajno mesto. Raziskaval je samo domačo zgodovino, omejeval se na zadnja stoletja srbske preteklosti. Najbližja mu je seveda bila cerkvena zgodovina, v kateri je veljal za največjo avtoriteto. Svoje izsledke je zagovarjal zelo temperamento in je vodil z nasprotniki ostre polemike. Število njegovih spisov je visoko; navedel jih je v svoji »Bibliografiji« (l. 1912.) in v »Produženju moje bibliografije« (l. 1923), kjer je zaobseženih 1041 spisov. Tako si je proto Ruvarac s svojim delom pridobil ugledno ime, članstvo Srpske akademije in druge časti.

Z njim je zapustil svet najstarejši srbski in nemara aploh jugoslovenski zgodovinar, pa tudi ena najstarejših živih prič najpomembnejše dobe v razvoju srbskega, dobe, ki je dosegla vrh v postanku in današnji organizaciji Jugoslavije.

—č.

Profesor Josip Ivančič †

V Gorici je umrl minulo soboto v visoki starosti 82 let profesor gosp. Josip Ivančič. Pokojnik je bil po rodu s Tolminkega, iz ožje domovine pesnika Simona Gregoričiča, s katerim ga je vezalo tesno prijateljstvo. Starejšim Primorcem je g. Ivančič gotovo še v dobrem spominu, saj je vzgojil skoro dve generaciji. Na videz strok in očen je bil v srcu blaga duša, kremenit značaj, mož, ki je brez hrupne pozornosti na tihem delil svoje prihranke s siromaki. Usoda Primorja ga je bila silno potrla, bolelo ga je tudi, ko je videl razdvojenost v naši osvobodilni državi.

S pokojnim profesorjem je legel v grob eden zadnjih predstavnikov starejših gorških Slovencev. Njegovi sovrstniki in prijatelji, oba Gregoričiča, pesnik in poslanec, posl. Berbuž, prof. Kragelj, ravnatelj Krizni in drugi, so odšli že davno pred njim. Naj mu bo lahka primorska zemlja!

Obreza s svojimi tovariši pa ni kradel samo v Ljubljani, temveč se je udeleževal tudi zunaj na deželi. Obiskoval je razne kraje, kjer je v družbi s par tovariši oplenil nekatera stanovanja in ukradel sploh vse, kar mu je prišlo pod roke. Tako je

Vsa Obrezova vlomilska družba za zapahom

Ljubljana, 5. decembra.

V nekem prenočišču v Kolodvorski ulici je bil ponoči izsleden vodja tatinske in vlomilske tolpe, 27-letni Jože Obreza, doma iz Bezuljke pri Cerkljici. Obreza se je postavil na čelo kakih petih propalih ekipe, ki so započeli v Ljubljani v vlamljanjem v razna stanovanja in trgovske lokale, ki so pa v silni kradli tudi kolese in jih razkošavali pri nočnem potovanju.

Obreza s svojimi tovariši pa ni kradel samo v Ljubljani, temveč se je udeleževal tudi zunaj na deželi. Obiskoval je razne kraje, kjer je v družbi s par tovariši oplenil nekatera stanovanja in ukradel sploh vse, kar mu je prišlo pod roke. Tako je

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Trenchcoate, suknje, obleke, perilo l. dr.

A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

RADIO V VAŠO HIŠO!

V ČASU od 10. DECEMBRA t. l. do 10. JANUARJA 1932 prodajamo:

1. Troelektronski aparat »Reinartz« s kvalitetnimi elektronskimi, akumuliranjem »Hoppecke« 18 ah z držajem, anodno baterijo »Zmaj« 90 Volt, finim zvočnikom ter antenskim materijalom za naplačilo Din 200.— ter deset mesečnih obrokov po Din 150.—

2. Štirielektronski aparat »Reinartz« z visokofrekvenčno stopnjo (elektronka z zamreženo anodo!) s kvalitetnimi elektronskimi, akumuliranjem »Hoppecke« 36 ah z držajem, anodno baterijo »Zmaj« 120 Volt, prvovrstnim zvočnikom ter antenskim materijalom za naplačilo Din 300.— ter dvanajst mesečnih obrokov po Din 120.—

RADIO LJUBLJANA,

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 5

pred nekaj dnevi udri s tovarštem Ivanom S. tudi v Pavčičevo gostilno v Gatini pri Grosupljem, od koder je odnesel gramofon, razno jedajo in pijačo, več srebrnine in nekaj drugih predmetov v vrednosti okrog 3000 Din.

Poleg Obreza je policija aretirala vseh pet njegovih tovarišev, ki jih je po zaslišanju izročila sodišču. S tem pa preiskava še ni zaključena in bo morala policija še veliko delati, da bo ugotovila vse grehe, ki jih ima na vesti ta vlomilska družba.

Samomor očeta pred hčerkinjo hišo

Sv. Jurij ob Ščavnici, 5. decembra.

V noči od 2. na 3. t. m. je izvršil samomor 67letni Andrej Baran na ta način, da se je obesil pred hišo svoje hčerke pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Pokojnik je imel svojo domačijo nekje v okolici Čakovca in je zaradi družinskih razmer živel ločeno od svoje žene. V zadnjem času je bival pri Sv. Juriju ob Ščavnici pri svoji hčerki.

Bil je vedno zelo potrjen in je večkrat pripovedoval, da bo izvršil samomor, česar pa ni nihče vzel za resno, tudi tedaj ne, ko je mož v neki trgovini kupoval vrv in izjavil, da se bo obesil. Pokojnik je šel prostovoljno v smrt zaradi družinskih raz-

mer. Bil je pokopan na pokopališču pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Zaradi nenadoma nastalih ovir smo film

»NIČ VEČ LJUBEZNI«

morali preložiti za kasnejši čas. Zato pa pride sedaj na spored največji in najboljši film te sezone

Robert Stolzova opereta

Ljubavni regiment

Pride! Pride!

Elitni kino Matica.

Naš novi moderni Smučarski dom

Nova krasna planinska postojanka bo svečano otvorjena dne 20. t. m.

Na nedeljo pred letošnjim božičem bo poseben vlak potegnil tja gori do nase obmejne postaje Rateč-Planice garde naših smučarjev. Le še deset minut od postaje hoda do Slatne. Tisti, ki že poznajo ta prekrasni kotiček v zavetju mogočnega planinskega kraljestva, in oni, ki jih bo slovesnost prvič privela tjakaj, bodo ostrmeli pred impozantno novo stavbo, pred prvim našim, največjim in najmodernejšim smučarskim domom, ki bo ta dan slovesno odprt in biagoslovljen.

Slatna ob vzhodni Ponce in Jalovca je poloti idilična livada, pozimi pa pravi smučarski raj. Odtod lahko naskočijo Petelinjek, Peč, Karavanke, poleti posebne se poleg Ponce in Jalovca Sleme in Vršč, našel boš tudi novo izhodišče za Triglav. Pozimi imaš takoj pri novem domu prostran smučski teren, a vroča kri bo izvežbane rogoviljarje gnala preko vse Planice in v Karavanke, morda pa tudi tja preko meje. Kjer samevajo sanjave belorajske jezera. Zares, nikjer se armada ilirijanski smučarjev ni mogla bolje utaboriti kakor v Slatni.

Idealna je bila zamisel, s vzorno vneto pa je bil novi smučarski dom tudi ustvarjen. Gradba se je pričela letos v septembru po načrtih ljubljanskega Miklavčiča. Zunanost kaže naša slika. Enonadstropna lesena stavba počiva na močnem betonskem temelju. Sproda so kleti, stanovanje za oskrbnika, soba za vesele ljudi, ki tu nikoli ne bodo mogli motti spnata smučarskih pravilnikov, dalje kopalnica s kado in prhami, temnica za fotomaterije, umivalnica za goste na skumih ležiščih itd. Centralna kurjava je urejena v vsem poslonju in bo vedno na razpolago dovolj tople vode. — V visokem pritličju je jedilnica za 70 gostov, lepa kuhinja in moško skupno ležišče. Toda, na! poudarimo: ne skromno ležišče na kakih dilesah temveč za vsakogar posebna postelja z žimnicami. — V zgornjih prostorih je 8 sob z eno dvodm. tremi in štirimi posteljami. V podstrešju sta še dve sobi z več posteljami ter žensko in moško skupno ležišče — seve, vsako zase... Skupno je v smučar-

skem domu 64 postelj, v vsaki sobi umivalnik z mrzlo in toplo vodo, primerna udobnost, snaga in higijena nad vse...

Vsa gradba in oprema velja preko 400 tisoč dinarjev, kar bo plačano v desetih letih. Izdanih je bilo 2000 obveznic, polovico je že razpečanih, gotovo pa bodo prijatelji SK Ilirije, sporta in prirode radi še segli po njih. Omenjamo, da uživajo lastniki petih obveznic prost vstop in 20 odstotkov popusta pri prenočinah. Sicer pa moramo poudariti, da so cene splošno postavljene prav nizko in velja prenočnina po sobah po 22, na skupnih ležiščih pa po 17 Din. Nova moderna planinska postojanka, ki nam bo povsem nadomestila Svičo, bo odprta vsi lezno, oskrbovala pa jo bosta — saj ju vsi poznamo — Janez Bajtenc in njegova gospa. Pozimi in poleti bodo na razpolago vodniki za vse ture, pozimi bosta v domu stalno po dva učitelja smučanja, omogočen pa bo tudi skijjoring s konji. Vstop je svoboden vsakomur brez razlike in ob vsakem času, posebno v smučski tečaj se lahko prijavi sleherni dan, dokler bo kaj snega. V pred- in poseziji (pomladi in jeseni) pa bodo cene še posebej nizke.

Gradbo je vodil poseben odbor SK Ilirije, ki zasluži nedeljno pohvalo. Naj bo izražena s tem, da se dne 20. decembra ves naš planinski in smučarski svet zgrne k slavnostni otvoritvi pri kateri bo izvršil blagoslovitev g. stolni kanonik Šiška iz Ljubljane. Posebni vlak bo krenil iz Ljubljane zgodaj zjutraj, povratek pa bo zvečer ob 19. Neoficijelno bo novi dom odprt na prihodnje nedelje dalje in želimo, da bi od tega dne naprej stalno privabil prijatelje prelepega smučarskega sporta kakor tudi vse ljubitelje našega planinskega kraljestva.

Pristopajte k Vodnikovim družbi

Stari zakladi na Krškem polju

Krško, v decembru. Enolično, skoraj zapuščeno je Krško polje. Velika ravnina s prodnato podlago je na mestu, kjer se najzadnje razširi najmanj naseljena. Našim zgodovinarjem je dobro znana vasa Drnovo, bivši rimski »Novodunum«, ki leži sredi tega polja. Do čim se drugi kraji odlikujejo po slikovitosti, je okolica Drnovskega zanimiva zaradi preminogih izkopanin, ki so jih ljudje dobili. V zemeljskih plasteh skrivata ta okoličina bogate zaklade najrazličnejšega denarja, posod, igel itd., kar so že pred leti posamezniki našli.

Mnogo vedo stari ljudje povedati o dragocenih najdbah v prejšnjih časih, veliko pa se ve povedati tudi sedaj, saj se vedno nalete na razen denar in drugo. Med prebivalstvom je ohranjenih dosti govorice, ki se nanašajo na te zaklade, gotovo ne brez vzroka! So še ljudje, ki vedo točno za mesta, kjer je to in ono. Zanimivo je namreč, da so ob vseh cestah našli rimska grobišča in v njih razne dragocenosti, kakor zlate uhane, koralde, igle in denar v posodah. Zanjde je tem verjetneje, ker ljudje vedo, kje imajo kaj najti. Preizku-

jejo pa mesta z dolgim železnim drogrom, katerega zasajajo v zemljo. Če podlaga ni kamenita leze drog kaj hitro v zemljo. Na takem mestu so se vedno prišli do groba in raznih zgodovinskih znamenitosti, ki so jih našli v njem. — Groba brez slednjih baje se niso odkrili. Prav v slehernem najdejo nekaj, bodi že pri glavi ali okrog pasu. Drnovske njive so še nepreiskane. Poznamo nam je, da še tudi ni dvignjena krsta, sestavljena iz same opeke v obliki plošč, ki so merile nekako 40x40 cm. Do nje so prišli, eno ploščo dvignili in krsto potem zopet zasuli. Za mesto nekateri še vedo.

V zadnjem času pa so našli zopet nekaj denarja Urbanč Anton, Zorič Franc in Zorič Ivan. Denar je rimskega izvora in je med njimi precej dobro ohranjenih novcev z napisi »Probus«, »Konstantine« etc. Zanimiv in redek je novce z glavo, na kateri nosi viličasto krono, na hrbtu pa vojsčaka z rimskim praporom in sulico.

Ker je gotovo, da je takih in slinih zgodovinskih dragocenosti na drnovskih njivah še silno mnogo, bi bilo vsekakor potrebno, da se kraji organizirano preiščejo in se dragocenosti, ki so v najtesnejši zvezi z zgodovino našega kraja, ohranijo v domačem kraju! V to svrhu bi bilo nujno potrebno, da se v Krškem osnuje kako muzejsko društvo, ki bi starinske predmete zbiral in jih ohranilo v domačem muzeju. Kot prvo in najvažnejšo nalogo smatramo, da se z zbiranjem takoli prične in se najde primeren lokal za shranjevanje, od časa do časa pa naj bi se povabili strokovnjaki, ki bi pri ureditvi predmetov dali navodila.

Vsakovrstne ure

zlatnina, srebrnina in optični predmeti po znižanih cenah pri

L. Vilhar urar

Ljubljana, Sv. Petra cesta 36

Moderne smeri šolstva v inozemstvu

Predavanje dr. Lončarja o teoriji in praksi nove šole

Kočevje, 5. decembra.

V sredo je predaval bivši načelnik prosvetnega oddelka g. direktor Dragotin Lončar pri kočevskem učiteljskem društvu ob obilni udeležbi članstva. Tema, ki si jo je izbral g. predavatelj, je skoro polnoštevilno privabila učiteljsko kočevskega sreza v Kočevje ter pokazala, kako intenzivno se učiteljsko zanimajo za moderne smeri šolstva in kako idealno je učiteljsko kljub težkemu položaju. Gospod predavatelj je bil v zadnjem času v inozemstvu ter se je mudil osobito v Hamburgu, kjer si je ogledal moderno šolstvo. Obširno je v predavanju razpravljal o strnjenem pouku, kar za učiteljske naše pokrajine sicer ni bilo novo, a je vendar za zanimanje sledilo izvajanjem iz razloga, ker je g. predavatelj konkretno predložil nekatere primere strnjenega pouka, katerim je on pristvoval v hamburških šolah. Nato je očitno moderno šolsko demokracijo in smeri, v katerih se gibljejo nova šolska stremjenja v inozemstvu. Poudaril je, da je šolstvo le del narodovega življenja, vzeto in prirojeno njegovim življenjskim nazorom in potrebam. Pouk je umetnost ter se učiteljsko delo ne da primerjati z drugim uradniškim delom in ga tudi ni mogoče mehanično izvajati, ser je potreba, da delujeta pri pouku tudi srce in volja ter duševne okolnosti človeka.

Nas osnovnošolski zakon ima povsem moderno osnovo v pogledu pouka. Poudarjena je v njem diferenciacija pouka v kmetijskem in obrtno industrijskem pravcu ter je zato omogočena splošna ljudska izobrazba. Nadaljnji moderni princip leži v poudarku aktivnosti učencev v zmislu delovne šole. Rečno delo je mislijo kot sredstvo pri pouku, ki mu je podlaga duševna svoboda, iniciativna učenca, odnosno svobodna smer, katere pravice bo začrtal učni načrt, temelječ na osnovah tega zakona. Tretja moderna pridobitev novega zakona je podpiranje koncentracije pouka ali tako znanega strnjenega pouka. Nato je očitno skunsko šolo po vidkih hamburškega zakona o samoupravi šole iz leta 1920 (Gesetz über die Selbstverwaltung der Schulen, Hamburg 1920. Hamburger Buchdruckerei und Verlagsanstalt. Auer & Comp. in Hamburg, 50 Pf.).

G. predavatelj je orisal ustavovno roditijskih svetov. Namen teh svetov je zveza med šolo in domom v svrhu telesne, du-

ševne in naravne vzgoje mladine in poglabljanje sodelovanja med rodilji in učiteljem. Sestava roditijskega sveta: šolski upravljatelj, voljen zastopnik učiteljskega in staršev, s posvetovalnim glasom po potrebi tudi šolske mladine, nad 15 let stare. Kompetenca roditijskih svetov obstoja v pospeševanju šolskega obiska, otroškega dela, v reševanju predlogov zaupnikov mladine, v poročanju učiteljskega in staršev, v naloganju in predlaganju denarne kazni za zamude, v vpogledu v šolski obrat — brez nadzorniške in disciplinske pravice nad učiteljskim. Navedeni statut predvideva volitev šolskih uravnilovcev po zastopniških staršev in po učiteljsko, to pa samo na šolah od 3 razrednice dalje. Učiteljski zbor ima fakultativno pravico predlaganja pri namestitvah, premeštitvah in zamenjajah učiteljskega, po zasluzanju roditijskega sveta in prizadetega.

Posebna institucija je šolski svet. Namen šolskega sveta je posvetovalen v tem pravcu, da je posvetovalni organ šolske oblasti, ki mu predlaga v miselnosti vse zakonske načrte o šolstvu in po možnosti važnejše odredbe, ki zadevajo šolstvo, prosveto in pouk. Šolski svet je sestavljen iz zbornice staršev (100 članov) in zbornice učiteljske (100 članov). Vsaka zbornica ima svoje predsedstvo, skupno predsedstvo pa odloča o kompetenci predlogov, ki jih izroča v sklepanje eni ali drugi zbornici.

Kot pogoje za organizacijo te moderne šolske demokracije je gospod predavatelj podčrtal v prvi vrsti potrebno usposobljenost, izobrazbenost in vestnost učiteljskega, nadalje državljanske in pedagoške neodvisnosti pedagogov, majhen razred, oziroma oddelke, ker je drugače moderen pouk nemogoč, neodvisnost staršev, primeren šolski proračun, ki omogoča moderna stremjenja, ekskurzije, material za ročna dela, odgovarjajoče šolske potrebščine in učne primorke ter primerne šolske prostore in stavbe.

Po predavanju se je razvila obširna debata, v katero so intenzivno posegale učiteljice kakor učitelji, ki so napravljali primere in očitno možnosti modernih smeri pri nas. Iz vsega je bilo razvidno, kako živo je zanimanje za pedagoško delo in kako velik je idealizem učiteljskega. G. predavatelj je žel za svoja izvajanja toplo priznanje.

Zlodejevanje v naših planinskih krajih

Kranjska gora, na Miklavževu.

Mrtev večer, brez najmanjše toplote in skoraj brez vsake prijaznosti — Miklavžev večer, kakor ga dandanes praznuje naš planinski svet. Zvezde dremlejo po nebu, gore se zavijajo v ledeno, prosjono itencijo in nad gorskimi potoki se trese hladna sapa, ki se sproti izmreminja v mezen, sešestek srez, pokrivalo tenki led, ki se dela ob tesnih bregovih žuborečega gorskega potoka. Iz zasneženih gozdov prihajajo sme: kakor plavne senice se premikajo visoko gori na golčah in gledajo dol na vas, ki strmi vanje s svojimi misoerimi električnimi lučmi. Tihota potisne, kamor kreneš in poseleš in se na misel ti ne pride, da je noč praznik sičanin in bogatih otrok. Ki zaman čakajo po vsem planinskem svetu, kdaj se razvnejo zvezde in se odpre nebo in stopi na zemljo oni, ki ga tisoč sre prikaže v plamen strahu. Zlata, zakrivilna škofova palica se ne zavseči več sredi noči, niti ne mizra, in svetilnica brada se ne dotakne snega. Hrum razvrtih zlojev se ne odsluži niti za trenutek — tišina govori, mirna tišina, kakor da sta nebo in svet pozabila na svet in je ostala samo zemlja s svojo mrtvo, dolgočasno praznino.

Po hišah električna svetloba in dolga. Otroci žde krog mize in berejo bogve katero fantastično povest iz dežele utopije. Starci so pozabili na materinstvo, ki se valja v kdove kateri skrini na podstrešju. Ob toplo zakurjeni peči si gladijo skrivljene hrbte in mežikajo v prejasno svetlobo, ki se je še sedaj niso mogli privaditi. In žive same v spominih.

Miklavževa štirinajstina je bila našemu planinskemu svetu doba nebes in pekla. Narava sama je skrbela za pravo obeležje in primerne kulise: zasneženi gorski svet je preskrbel v vrhovi meri vsega, kar je človeštvo potrebovalo, da z vsjo populnostjo in poezijo izvede romantični prvi zimski praznik. A dasi je bil ta praznik v našem posvečen samo otrokom, je vendar pri nas dobil tekom let širši pomen in je posegel globoko v vaško erotiko. Vaški fantje in dekleta so ga znali obrniti v svoj prid in so se ga bolj veselili, nego so se bali nebojnih otrok Miklavža in zlojev, ki so štirinajst dni strašili po gorski dolini.

Vsak večer se je šlišalo rožljanje verig in divje tuljenje po vasi. Štirinajst večerov so šli otroci spat še ob svitu dneva, štiri-

našt dni so se skrivali pod težko odejo in trepetaje poslušali rjovenje zunaj na zasneženih ulicah. Tega strahu jih je rešil šele Miklavžev večer, čeprav jim je prav ta prinášal toliko groze, da je nas Bog obvari dandanes! Miklavžev nastop so uprizorjali naši planinci s tako brutalnostjo in podivjanostjo kakor malokje drugod in zato ni čudno, da so se otrokom lasje jezili, samo če so se domislili Miklavževga prihoda in strašnega njegovega obiska.

Štirinajstredno borovsko zlodejevanje pa ni bilo namenjeno samo otrokom, temveč prav v posebni meri dekletom, ki so bila že izza davnih časov naibhrkeša v vsej fari, če ne v vsej dolini. A siromašna dekleta so imela poseben strah pred strašno našemljenimi zlodji. Nobeno dekletu se ni upalo po mraku izpod strehe, na njej jih je cerkveni zvon še tako miloval k večernim. Saj kakor hitro se je pokazala zunaj na cesti, je že planil zlog, del nanjo in jo pokopal globoko v sneg. Skodloželno se je rožal, a to tem huje, če je bilo dekletu kdaj zavrglo njegovo ljubezen. Zgodilo se je tudi, da je prišel nek nesrečnemu dekletu na pomoč drug zloje, ki je bil njen pravi in resnični fant. Pa je nastal preten in škandal, zakaj iz vseh krajev so prihajeli drugi zlodji, ki so stopili na stran tega ali onega. Obdelovali so se z verigami, rogovi so pokali, kožuhi so se cefrali in po glavah je kar šumelo. Odnehal niso prej, dokler se jih ni sesedlo par v potopni sneg. A drugi večer so že spet nemoteno rjoveli po vasi in preželi na nrlilko, da ponove sinočni zabavni dogodek.

Kdor se je prikazal one večere na cesti, se je vrnil domov črn in zamazan, pa se niti usajati ni smel. Perice pač niko niso imele toliko perila kakor prav one dni. A čudno — prale so dede, čeprav jim je voda ob potoku zmrzavala med prsti. Saj so si vedele toliko povedati, kar se je dogajalo pri zlodejevanju, da jim je bil čas pranja prekratek. Smejale so se prikrito in prav posebno pri spominu na narodnega kamrico in je pozabil šteti ure. Bleda zora je zaslačila pomočnega zlojeja še vedno v zagrnjeni kamrici, a podnevi pa zlojeji niso smeli strašiti po cesti. V škripcih je bil tedaj zloje, a sam Bog ve, kako se je izmazal. Kronika molči o tem prav tako, kakor molči dekletu in še bolj zapeljani zloje. Nam pa je vseeno, saj zlojejev ni več in jih ne bo več.

Z nožem na veroučitelja

Banjeluka, 4. decembra.

Da učiteljska služba ni ravno najprijetnejša, zlasti pa ne v krajih, kjer se zaradi prosvetne zaostalosti ljudstva smatra šola bolj za nadlogo kot pa za dobroto, je zelo verjetno, in če imam Husejin Baraković, veroučitelj na mejtfe, veliki muslimanski šoli, v Hambarinah v prijedorskom okraju, ni doslej verjel te resnice, se je v sredo dopoldne temeljito prepričal o njej.

Med šolskimi otroki je vedno kak pa glavec, ki se ne da ugnati niti z lopa niti z grda. In tak je bil tudi trinajsetletni Suljo, sin Hasana Čauševića, kateremu ni dala žilica miru niti tedaj, ko je imam govoril o najsvetejših resnicah svoje vere. Ker niso pomagali niti opomini niti ukori, je imam posegel po zadnjem sredstvu, ki se uporablja v muslimanskih šolah proti neubogljivim deci, po »falakahe«, vrviceh s katerimi se otroku zvežejo noge in potem »mamažejo« bosi podplati. Da tako »mamažo« ni posebno prijetno, je umljivo. In Suljo je po prejeti kazni na ves glas kričel pobegnil iz šole domov, kjer je svoje bolečine potožil očetu, češ da je bil po krivem tepeh po podplatu. Oče je verjel otroku in v svoji jezi nad »krivčino« učiteljem pograbil nož ter pohitel v šolo.

Imam Husejin je zaman skušal razjarjenemu očetu razložiti, kako je Suljo zaslužil kazen. Hasan ga ni hotel poslušati, temveč je planil z nožem naden in ga mu dvakrat zasadi v telo. Šolski otroci so bili v prvem trenutku vsi osupli, toda ko so videli, kako hudo zbesneli Hasan umiriti imama, so skočili naden in ga odrihili od veroučitelja. Imam pa je bil že s prvima udarcema tako težko ranjen, da so ga morali nemudoma prepeljati v banjelusko bolnico.

Oblasti so nemudoma uvedle preiskavo. Nasilnega Hasana so odvedli v zapor, kjer čaka kazni, ki pač ne bo najnižja, zlasti če ker je med muslimanskimi prebivalstvom dogodek izzval precejšnjo ogorčenost, saj je, kakor pravijo, gotovo nekaj čisto nenavadnega, da bi kdo napadel in celo — tak krvav način, učitelja svoje veroizpovedi.

V ostalem na »falake« menda tudi niso ravno najsodobnejše vzgojno sredstvo!

Po poroki v — vodniak

Čačak, novembra.

27. novembra so bile pravoslavne »poklade«, zadnji dan pred predbožičnim postom in torej zadnji dan za tiste, ki hočejo skokiti v zakonski lare pred Božičem. Pri pravoslavnih je namreč poroka o postnem času nemogoča. Zato pa je bilo v četrti m celo še v petek, dasi je to »nesrečni dan, vsepovsod po več porok.

Tako sta se tudi poročila v Kraljevu Zarko Joksimović iz Žiže in Saveta Petrovičeva iz Dragosnice pri Kraljevu. Saveta je bogate kmečke hiše in so jo smatrali za najlepšo daleč naokoli. Bila je pa precej izbirljiva in so se dolgo časa zaman trudili okoli nje razni ženi, dokler ni prišel Zarko, ki ji je bil všeč. Občevala je rada z njim in slednjič se je celo naravnost zaljubila vanj. Ker je bilo pri njem ravno tako, sta se sporazumela, da se vzameta, in obojni starši so pristali na njuno združenje. Tako se je dolocila poroka na 26. t. m., dan pred »pokladami«. Tako je bilo vse v redu. Toda pred tremi dnevi je Saveta piliča nekda pobegla mušica. O poroki kar ni hotela več slišati in prosila je očeta in brata, da bi razdrli vso stvar, češ, da Zarka ne mara več. Domači pa seveda niso hoteli nakopati take sramote na svojo hišo in tako se je Saveta slednjič le vdala. V četrtke dopoldne je bila poroka v Kraljevu in potem na nevestinem domu svatba, ki je bila prav veela za vse druge, samo ne za nevesto, ki se je v svatbenem šumu in brumu očitno dolgočasila in je zvečer prav kmalu odšla v svojo sobo z ženino sestro. Svatje so se veselili vsi noč in se tudi še jutraj niso vsi razšli, dasi je odšel ženin na svoj dom, da tamkaj pripravi vse za sprejem neveste. Toda —

Dasi je bilo jutraj vse veselo pri Petrovičevih, so vendar kmalu pogrešili nevesto, ki je ni bilo mogoče najti nikjer. Iskali so jo vsepovsod, povpraševali, ali nihče je ni videl. Tedaj pa so zaslišali iz 17 metrov globokega vodnjaka klic na pomoč. Pohitev so tjakaj: nevesta je bila v vodnjaku. Neki svat se je po vrvi spustil v vodnjak in ni našel Saveto vso obholeno, hudo poškodovano. Sreča je bila, da je bilo v vodnjaku le malo vode, drugače bi bila gotovo utonila. Privezal jo je na vrvi in so jo tako potegnili iz vodnjaka. Ko so poklicali Zarka, je bil preštrkan, da se je zgodil zločin, pa je takoj šel v Kraljevo javljati dogodek oblastu. Preiskovalni sodnik in sreski zdravnik sta nemudoma pohitela v Dragosnico in Saveta si je dolje že toliko pomogla, da jo je preiskovalni sodnik mogel zaslišati. Tedaj pa je prišla na dan vsa stvar.

Saveta je izpovedala, da jo je zadnje dni minila vsa ljubezen do zaročenca in se ni hotela poročiti z njim. Ker so jo pa le pregovorili, se je hotela izogniti zakonskemu življenju z neljubljenim možem in je sama skočila v vodnjak.

podboj pri vratih poljubljajo — preden stopijo v sveti prostor.

To je svet, svet, ki se nam zdi kakor iz davnih davnin, iz tistih časov, ki se nam zde tako mračni in skrivnostni, v katerih ni bilo čuti šuma najmanjšega, še tako preprostega stroja, v katerih sta bila le ona sama velika vera v skrivnostni prirode in v človeka obdajajočo božjo silo.

In res, vse je tako primitivno. Orodje, celo vozovi so menda še prav taki, kakršni so bili pred tisoč leti.

Dalje. Dalje. Svet je vse bolj divji. Pred nami rasto vrhovi vseh možganih oblik. Dr. Branimir Gušić s svojo soprog Marjano je naš veron vodnik. V divjih, samotnih krajih sta ona dva edini živi duši. Skoro vsak vrh obdaja, zdaj s cejinom, zdaj z vrvi. Po strminah se srebrno blišči sneg.

Bobov kuki! — Srce Durmitoria! — Najvišji vrh: 2522 metrov. Na vrhu sta. To je zadnja post navzgor. — Pred nami se razrznjajo strašno nagubane črnogorske gore.

Nekaj slik je nepozabnih.

Povratak. Z Bobovca kuka v dolino, mimo krasnih oronkih jezer, v priamno planinsko vas Zabljak. — Nato na v. Nikšić. Četinita, po čudoviti cesti z Lovčena v Boko Kotarac — Durmitor — konec — slovo na pamiku — v Zagreb...

Nesrečno, ki ji je sreki zdravnik nudil prvo pomoč, so prepeljali v bolnišnico v Čačku. Ker so poškodbe hude, je ne bo tako kmalu zapustila. Dotlej se pa morda povrne — stara ljubezen.

Kmetijski vestnik

Nekaj kokišjih nadlog

Često povprašujejo naši perutinarji strokovnjake, zakaj kokoši nečajo spati v kurinikih, ampak se potikajo po kotih in tudi nesi nečajo. Seveda ti ljudje sedaj slišijo, kako važna panoga je perutinarstvo v našem kmetiskem gospodarstvu, zato hočejo, da bi jim ta panoga donala največje dohodke.

V takih razmerah, kakor so ponekod pri nas na kmetih, se morajo uboge živalce potikati po dvorišču in raznih luknjah, ker ne prenesejo hlevske sopen in smradu. Kokoši seveda tudi ne nesejo, če se jim vrže nekaj žitnih odpadkov zjutraj in pa proti večeru ali pa se morda še na to pozabi. V takih razmerah ni mogoče misliti na dobičkonost perutinarstva.

Marsikje imajo za kokošnjak kako staro steno, zbita iz trhlj desk in plohov, ali pa prostor nad svinjakom, ki se že dolgo leta ni temeljito osušil. Grede so navadno remelji ali koli, zabiti ob steni drug vrh drugega. V luknjo brez vsake svetlobe vodijo do linice navadne lestvice, nabite na desko. Samo ob eebi umemo je, da je tak kurnik zavetišče najrazvrstnejših zajedavcev in zoornega mrčesa, ki kokoši muči ponoči in jim izsesava kri. Zlasti v isopuljenih navadnih kolih, ki služijo za grede, potem stenah, razpoklinah in med deskami živijo ti mučitelji perutnine, ki prihajajo ponoči v svojih skrivališčih na žival. Tako prihaja rdečkasta už na noge kokoši, kjer si sira kri in obenem izločuje belo tekočino po nogah, kjer se strdi in tako govorimo potem o kokišjih garjah ali o apnenih nogah. Ta pršica napada navadno le krake, in sicer od kolena do kremenolva. Živali dobijo debele luskinaste noge in se kljujejo do krvi, kjer jih silno srbi, ter prično polagoma šepati. Takih kokoši z apnenimi nogami je vsepolno pri naših rejlih.

Če hočemo, da se bodo živali dobro razvijale, moramo imeti predvsem kurnike dovolj prostore. S tem ni rečeno, da mora biti kokošnjak zidan ali razkošno izdelan, temveč zadostuje navadna baraka, ki je dovolj prostorna, svetla, brez prepaha, snažna in kolikortoliko poceni. Dandanes imamo prav lične načrte, ki jih dajejo strokovna društva na razpolaganje. Važno je tudi vprašanje gred, ki jih moramo pobeliti na oglji: široke morajo biti vsaj 5 cm, da lahko živali na njih sede. Grede je treba večkrat namazati in pobeliti z beležem, ki smo mu dodali malo petroleja, še bolj pa karbolu; ta sredstva razvijajo močan duh, ki mrčesa odganja. To pa je treba večkrat v letu napraviti, in sicer vsaj vsaka dva meseca enkrat.

Mnogokrat pa dobijo kokoši tudi posebne uši ali tekuete, skrajno nadležno uš, ki jo opažamo pri vsej perutnini. V starih kurinikih kar mrzoli tega mrčesa po stenah in oodih. Ni čudno potem, ako živalce nečajo spati v takih luknjah. Tu pa tam se najde še stenicam podoban zajedalec, ki je večji od navadne leče in pije živalim kri. Je še mnogo tega mrčesa, ki muči našo perutnino, a ga ne bomo opisovali, temveč hočemo na kratko povedati, kako naj na kmetih čuvajo in negujejo perutnino, da bo postala ta panoga dobičkanosna.

Sramotno je za hišo, kjer imajo kokoši apne noge. Uši, žal, ne vidimo s prostim očesom, zato pa naj takim kuram umijejo večkrat noge s tolo vodo in milom. Nato jih namažemo s glicerinom ali kako maslačo, ki vsebuje lizol, kreolin (recept od živilnozdravnika). Tudi petrolej in navadno laneno olje, zmešano skupaj (vsakega polovica), ima prav dober učinek.

Glede uši pa na kratko naslednje: Predvsem moramo kurnik z gredami vred temeljito osušiti in izkldati gnoj. Ko smo to storili, zašepčamo kurnik na ta način, da v železni skodelici prišemo žerjavice, na katero smo nasuli primerno količino zmrzlega žvepla. Prej moramo seveda vsežrpanje in vse odprtine zamašiti. Razvijajo se žvepleni dimi uniči vse zajedavce in njih zalego. Po preteku 12 ur že lahko odpremo kurnik in ga potem temeljito pobelimo z apnenim beležem, ki smo mu primešali nekaj karbolinje. Šele potem, ko smo kurnik temeljito očistili in prežarčili, spustimo živali vanj, da lahko prenočujejo. Živalim samim pa dajmo prilžnost, da se lahko kopeljejo v pesku, kateremu smo primešali nekaj pepela. To je za kokoši ono, kar je za nas umivanje ali kopanje v vodi.

V primeru, da se je mrčes zopet pojavil vkljub pazljivosti in snagi, nam ne preostaja drugo, kakor da se poprimemo še učinkovitejšega sredstva, to je formaldehida. To sredstvo se dobi v vsaki lekarni. Ravna se z njim tako, da ga vlijemo nekoliko v železno skodelico, ki jo postavimo na trinožnik, kakor ga imamo za kuhanje čaja. Srednj postavimo majhno svetilko s špiritom, ki jo

Obleke, plašči, krila, po zelo nizkih cenah!

Zahtevajte brezplačni, ilustrirani cenik!

prizgemo; seveda moramo poprej vrata zapreti in vse špranje in odprtine dobro zamašiti. Formaldehid, če ga tako segrevamo, razvija hudo dušiljv plin, ki uniči vse, kar je živega v prostoru.

Fr. K.

Nega sadnega drevja

Sedanji čas je najprikladnejši, da se pozanimamo nekoliko tudi za sadno drevje. Mnogi sadijari odlašajo delo do pomladi, češ, saj je še čas. Ko pa pridejo vsa pomladna dela skupaj, navadno opuste nego sadnega drevja z izgovorom, da bo vseeno raslo. Tako vidimo, da je pri nas v nekaterih krajih sadno drevje silno zapuščeno. Prav za prav bi se morali ljudje prisiliti k temu, da bi čistili in nogovali sadno drevje, saj je splošno znano, da so taki zanemarjeni sadnosadniki izvor škodljivcev in boleznih v okolišu. Kaj pomaga skrb naprednejših posestnikov, ako imajo tako zanikarne sode.

Letos se je že mnogo sadnega drevja posadilo, še več se ga bo pomladi. Dobi se namreč po naših drevesnicah prav lep sadni material od priznanih sort in tudi po primereni ceni. Velikanska verzela, ki nam je napravila sibirski zima l. 1928/29., bo kmalu izpolnjena. Pravilno ravnanje tudi oni, ki že sedaj izkopljajo jame za pomladno sajenje. Kakšne prednosti ima to delo, je bilo že mnogokrat povedano.

Se važnejše delo, ki ga moramo čim prej izvršiti, je to, da vse starejše drevje brez izjeme osnažimo mahu in lišaja, obrežemo in odstranimo vse, kar je polomljenega, suhega vejčja in nato debela in vse debelejša vejje, v kolikor jih dosežemo, namažemo z zmesjo apnenega beleža, ki smo mu primešali nekaj ilovice in kravjaka. Tako mazanje nima namena, da bi drevje zavarovali pred zajci, temveč da obvarujejo debela pred poškodbami pozebe, odnosno solnčnega ožiga.

Čim smo drevje v kroni spravili v red, se lotimo škropljenja. Za zimsko zatiranje raznih sadnih škodljivcev uporabljamo že od nekdaj uspešno sredstvo arborin. S tem karbolinjevim sredstvom škroplimo, ako ni prehud mraz, vse vejje in brste v kroni, in to bolj na fino in enakomerno od vseh strani. Za pekarje (jabolka in bruske) vzamemo 8 do 10 odstotno raztopino arborina, za koščarje (češplje, češnje, breskve in druge) pa zadostuje 5 odstotna raztopina.

Zatem pride na vrsto gnojenje sadnega drevja. Okoli mladega drevja napravimo kolobarje in obenem ognjino. Če nimamo drugega gnojja pri rokah, vzemimo kompost ali kake slične odpadke, ki jih je vse polno najti okoli kmetijskih poslopj. Glavno tjo, da nad koreninami raztrosimo dobro fino prst, četudi pomešano s cestnim blatom, z listjem ali s čim drugim. Važno je namreč, da pride nad koreninami drevja finejša plast zemlje, pomešana z listjem in drugim, kajti s tem jih najbolj zavarujemo proti pozebi ali pa tudi proti prevetliki suši. Nadalje je mlado drevje, ki se še ni temeljito vkoreninilo, navezati na kole. V novejšem času pa potrosimo po kolobarju tudi umetno gnojilo, in to mešano gnojilo nitrofoskal, ki ga na plitvo podgrebemo. Na 1 m² računamo 6 dkg nitrofoskala.

Ko je to delo izvršeno, zavarujemo drevesa še proti zajcem. Vse zabavljanje proti zajcem ne pomaga nič, če se ne bodo naši sadijari bolj pozanimali za varstvo drevja, proti zajcem, posebno v tem času, ko se nimamo novega lovskega zakona. Kdor si ne more nabaviti koskov iz žitnih mrež, naj sadno drevje vsaj ovije v škopo iz ržene ali pa prosele slame. Nekateri sadijari so v tem pogledu zelo iznajdljivi ter zavarujejo drevje z raznimi ograjami iz kolikov ali pa celo iz plohov. Naj bo to zavarovanje tako ali tako, glavno je, da se tudi proti zajcu v tem pogledu nekaj stori in drevje zavaruje.

stroškov, da so posamezniki žrtvovali svoj zadnji dinar, zlasti gre hvala g. dr. Branimiru Gušiću, in prav nič ni kriv gospod Koranek. Zakaj bilo je slabo vreme. Pač pa so te besede namenjene tistim, ki imajo v svojih rokah ne samo denar, ampak tudi moč, s katero morejo kdaj pa kdaj zelo svobodno razpolagati, najlažje pa bi se izkazali vsakogar ob takih prilikah, kadar se nekaj poživovalnih ljudi bije s srcem in dušo za narodovo bit, za njegov blagor, za procvit vse države. — Tako pa, kakor čujemo, so bile na poti vse mogoče ovire. In če je film kljub tem dejstvom zelo dober, gre hvala edinole članom zagrebških planinskega društva »Štimatec! Odejte si ta film! Naš Durmitor je in njegovo imenno ljudstvo s svojimi prastarimi običaji.

R. K.

S filmsko kamero v Črno goro

Sarajevo. Odhodna postaja.

Dr. Branimir Gušić zapuša s svojo soprogo gospo Marjano, profesorico na ženski gimnaziji v Zagrebu, z g. Koranekom, znanim dumajskim alpinistom in fotografom, in z majhnim spremstvom bosanske metropole.

Preko platna hiti slika za sliko. Ob spremljevanju glasbe, večji del so narodne melodije, se nam odkriva krasna valovit, romantična Bosna s svojimi gozdnatimi hribi, soteskami in eksotičnimi vami. — Še nekaj minut — v srca nam sega večno lepa himna »O zlatni gorski krajeve, pesem hrenčenja po visokih solčnih planinah, in že zeva v nas široka vrata dolge soteske, vhod v Durmitorsko pogorje. Tinec metrov globoka soteska, razorane krake stene, hindournik, strme, ozke gorske staze, veličasten svet, ki postaja vse bolj divji, tu pa tam v svoji krasni slikovitosti, čudoviti nagubanosti, uprav strahoten.

Pred nami se razprostira poznani Binč. Iščemo polovico kamenite miklave, domke planote, nad katero plava visoko pod oblaki črn planinski orol.

Majhna ekscentrična koraka vnočno daljo. Zlati na dal se prikaže viden v gorah majhna vasica s svojimi množnimi, temopolitimi planinskimi prebivalci vcl-

ke ograde s številno drobnico, široki pašniki, po katerih se pode rogati ovni, v ozadju pa že kiipe visoki vrhovi Durmitorja.

Ljudje se nam zde na prvi pogled ne navadni, običaji tuji, svet čuden, nekaj časa nerazumljiv. Polasča se nas težko otožje, tisto otožje, ki so ga durmitorske gore polne, ki dajejo tamošnjemu ljudstvu svoj pečat.

Nikjer ni videti bogastva. Hiše so majhne, zelo majhne. Z nizkega kamenitega temelja se dviga visoka streha iz neobdelanega losa, desk, slame in vej. Kraj nje ograda za drobnico. Jutro, pred ogrado so fantje in dekleta in žene, ki molzejo koze. Potem pa se vsa čreda — to je volne! — počasi pomika na pašnik.

Lepa goraka idila — pa v to idilo je toliko žalosti! Ljudje tam se skoraj ne smejejo. V njihovem nasmehu je gorska resnoba, je beda, je osamljenost, je tihota, zdi sinje, zdaj oblačno, a zmerom skrivnostno nebo.

Uprav pretresujoč je prizor pred majhno, iz oklesane kamna zgrajeno cerkvico. Pred njo gruča ljudi: mož, žena, fantov in deklet in otrok. Pred oknimi in nizkimi vrati na stoji svečenik z razpolom v roki. Svečenik zre nekam v daljavo, njegove temne, globoke oči so sanjave, nečemu tih vdan. Mimo nje ga hodijo drug za drugim gorski ljudje v majhnih oblekah. Vsak polubi razmelo v svečeniški roki, a ne samo razmelo, celo kameniti

podboj pri vratih poljubljajo — preden stopijo v sveti prostor.

To je svet, svet, ki se nam zdi kakor iz davnih davnin, iz tistih časov, ki se nam zde tako mračni in skrivnostni, v katerih ni bilo čuti šuma najmanjšega, še tako preprostega stroja, v katerih sta bila le ona sama velika vera v skrivnostni prirode in v človeka obdajajočo božjo silo.

In res, vse je tako primitivno. Orodje, celo vozovi so menda še prav taki, kakršni so bili pred tisoč leti.

Dalje. Dalje. Svet je vse bolj divji. Pred nami rasto vrhovi vseh možganih oblik. Dr. Branimir Gušić s svojo soprog Marjano je naš veron vodnik. V divjih, samotnih krajih sta ona dva edini živi duši. Skoro vsak vrh obdaja, zdaj s cejinom, zdaj z vrvi. Po strminah se srebrno blišči sneg.

Bobov kuki! — Srce Durmitoria! — Najvišji vrh: 2522 metrov. Na vrhu sta. To je

Otvoritev umetnostne galerije v Splitu

Split, dne 2. decembra. Na praznik narodnega uedinjenja je bila otvorjena nova pomenljiva kulturna naprava, kakršno je naše mesto že dolgo pogrešalo. Na pobudo bana primorske banovine g. dr. Ive Tartaglia, ki je znan ljubitelj umetnosti in zbiratelj umetnostnih

Dr. Ivo Tartaglia, ban primorske banovine

del in ki se je nekoč bavil tudi z umetnostno kritiko, se je ustanovila galerija primorske banovine. Galerija je nameščena v bližini Arheološkega muzeja in Obrtne šole, delovala pa bo v režiji banške uprave.

Ne samo Split, temveč vsa Dalmacija je že zdavnaj čutila potrebo te kulturne naprave. Tradicije Dalmacije, nje mnogoštevilni umetnostni spomeniki, ljudstvu prirojenemu umevanju in ljubezen do umetnosti, očita vsem, ki poznajo dalmatinske mesta, veliko število slovesnih mojstrov čopiča in dleta v minulih stoletjih, ki so potekali iz Dalmacije ali so tu ustvarili mojstrska dela arhitekture, kiparstva in slikarstva, pa tudi častno število sodobnih dalmatinskih mojstrov, med katerimi najdemo velika imena in naposled vsako število razstav po vojni (od l. 1918. do danes je bilo v Splitu okrog 70 umetnostnih razstav) — vse to je govorilo v prilogi ustanovitvi umetnostne galerije v Splitu. Nje naloga bo predvsem, da zbira umetnine domačih mojstrov in šele v drugi vrsti umetnikov iz ostalih pokrajin države ali iz inozemstva.

Uspelo je, da so zbrali več sto takšnih del, izmed katerih je strokovna selekcija izbrala 200 (kopi, olt, grafike, akvarelov itd., pa tudi dela dalmatinske klasične umetnosti v originalih ali kopijah in le v skrajnem primeru tudi v fotografiji).

Poslopje nove umetnostne galerije obstoji iz pritličja in dveh nadstropij. V pritličju so skulpture. Obsegajo več dvorani, ena pa je posvečena izključno Ivanu Mestrovicu, ki je podaril galeriji 20 svo-

jih del. Zastopani pa so kiparji tudi iz generacije pred Mestrovicem in za njim, tako na pr. stari mojster Rendić, Mestrovicova sorodnika Toma Rosandić in Dešković, Palavčini, ki pripada mlajšemu pokolenju in Marin Studin.

V zgornjih dveh nadstropjih domuje slikarstvo v dolgi vrsti dvoran. Dve sobi sta posvečeni izključno stari dalmatinski umetnosti renesančne dobe — oddelek, ki utegne postati posebno važen, ker bo nudil dokaz o avtohtoni umetnostni kulturi teh naših primorskih krajev. V nadaljnjih dvoranah so zastopane razne dalmatinske umetnostne generacije in šole. Tu imamo dela Bukovca, Medovića, Vidovića, Paška Vučetića, Marinkovića, Miše, Tartaglije, Joba in drugih starejših in mlajših umetnikov iz Dalmacije, delno pa tudi iz drugih pokrajin (Rački, Dobrović i. dr.).

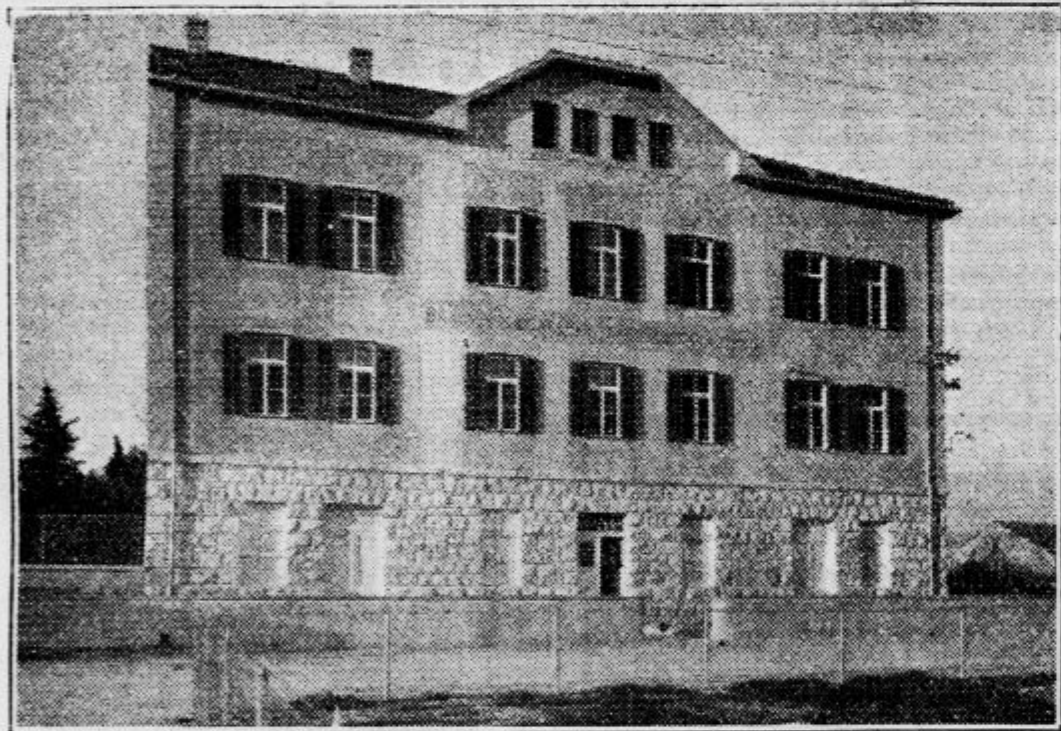
Kakor smo omenili, je galerija v režiji banške uprave, toda dotedanje umetnine so bile nakupljene ali darovane s strani same banške uprave, splitske občine, iz zapuščine pokojnega slikarja Paška Vučetića i. dr., darovali pa so jih tudi Ivan Me-

Iz splitske galerije: Rendić, »Kosovska devojka«

štrović, ban dr. Tartaglia in še nekateri zasebniki, ki imajo lastne umetnostne zbirke. Galerija je samo začasno nameščena v sedanjem poslopju. Predstavlja sročen začetek in trdno podlago, na kateri se bo nadaljevala selekcija in nakupovanje.

Za upravnika galerije je bil imenovan ravnatelj Narodnega muzeja ing. Kamilo Tonić, za kustosa pa akad. slikar Angjeo Uvodić.

Poslopje sedanje banovinske galerije v Splitu

V kraljestvu kočevskega pragozda

Osišnica v decembru.

O nos, ki smo zakopani daleč za hrib ob zeleni Krki že dolgo ni bilo v javnosti nobenega glasu. Občine Osišnica, Trava in Draga, ki so bile skoraj pred dvema letoma priključene čabarskemu srezu, spadajo po novem zakonu o spremembah banovinskih meja v savsko banovino. Vendar kljub tej odločitvi in spremembi nismo še docela izgubili stikov s kraji, s katerimi smo bili še do nedavna združeni pod eno oblastjo. Po naših solah še vedno poučujejo slovenski učitelji in tudi nadzornik za čabarski srez g. Jožko Jaklič je Slovenec. Poleti smo imeli dokaj obudovalcev naših naravnih lepot in ljubljane in drugih krajev. Živimo namreč sredi kočevske »sviće«, ki je dobila ta naziv zaradi krasot, s katerimi se naši kraji ponašajo.

Kočevska svica je enako zanimiva poleti kakor pozimi. Izletnik, navdušen turist in popotnik bo našel pri nas vedno dovolj lepote, ki je še v ničemer ni zmalčila kultura in civilizacija. Pokrajina sama nudi človeku popoln užitek. Dolinica Čabranke s rečico samo, ki ima prav do svojega izliva v zeleno Kolpo številne slapove in brzice, in dolina Kolpe od izvora pa prav doli do Broda napravljata vsakemu obiskovalcu nepozaben vtis. Močvirne loške stene, ki padajo strmo v več stometerski prepad iz nad ponosnega Krokarja, so prav sedaj v zimskem času veličastne. Takoj gori za loškimi stenami se pričenja pragozd, razteza se v šir in prek do travskih in sredinskih host.

Lovce vajen veličastne zimske prirode, bo našel tod vse svoje veselje. Mrtva narava, veličastne obsežne buke, do petdeset metrov visoke hoje in smreke, široki in močni hrasti te sprejmejo v svojo sredino in ti pričarajo davne pravljice o čudovitih prebivalcih pragozda. V našem pragozdu badih bitij ni. Ničče od naših lovcev še ni videl v tančice in svilu obločene vile in ne majhnih, poskočnih škrotoev. Ponašajo le tiste prebivalce na štirih nogah, ki v posebno veselje lovca, če jim pridejo na oči. Poskočne srne in samci srnjaki z

velikimi rogovi tekajo tod, redki jeleni s košutami jim delajo družico, dokler se vsi preplašeni ne razbeže pred nenasitnim volkovskim volkom. V naših gozdovih je volkov še precej in so napoboljšjivi sovražniki naše srnjadi.

Eden najzanimivejših prebivalcev naše pragozda pa je vedno godrnjav kosmatinec. V pragozdu mu ugaja, ker se čuti tu še najbolj varnega. Ker ga v zadnjem času precej ščitijo lovičarji, se sedaj zopet nemoteno plodi. Letošnja zima je nekatere dohitela nepripravljene. Med tem ko so si drugi polskali ugodnih lukend, kamor so zavlekli mehko tistje in zaspali svoje perogovili okrog Lovci, ki hodijo nad zajodno zimsko spanje, nekateri še vedno ce in snjake pripovedujejo od dveh, ki sta menda odklonila to »brezplodno« zimsko spanje in se godrnjaje vlačila po obronkih gozdov, da najdeta še kaj primernege za svoje lačne želodec. Lovci pravijo, da se starim medvedom ne ljubi več zimski počitek ali pa od »starosti« ne morejo več spati. Taka starina preživi zimo v bližini vasi in polji, kjer še vedno najde kaj zaostaline. Seveda v par mesecih močno omršavi, ker ne najde zadostne hrane.

Tudi nas v dolini je zajela zima. Snega smo dobili že pred enim mesecem nekaj, zadnjič pa ga je zapadlo precej. Zdal je pritnil mraz. Mi se nad zimo ne pritožujemo. Vajeni smo snega in mraza, saj ga je menda pri nas med vsemi drugimi slovenskimi kraji največ. Po gorskih vasičah so malo na slabšem, ker so včasih zadetani z zametli, da ne morejo po ves točen nikamor.

Veliko naših ljudi, predvsem moških je šlo že v prvi jeseni po svetu. Navajeni si za leto v oktobru takoj po zadnjih spravljajih pridelekh na ramena koše in gredo v mesta krošnjarij. Njihove poti časih prav dale teko. Večina krošnjarijev ima že svoja stalna mesta, kjer jih ljudje že poznajo. Ti prihajajo ob začetku pomladi nazaj z denarjem, s katerim poplačajo davke in nakupijo družini potrebne oblake in obutev

letos pa jim gre močno slabo. Iz pisem, ki jih posilja svojim domačim, se vidi, da je gospodarska kriza vsespovsod strašna in da le malokdo kaj kupi od »hauzirerjaj«.

Božjastnica se je smrtno ponesrečila

Žepovci, 5. decembra.

Po naročilu svojih staršev je šla 22. oktobra letos Ivanka Grafonerjeva, posestniška hči iz Podgleda, v mlin Ivana Krobata v Konjišče v Apaški kotlini, od koder se ni več vrnila. Starši so bili sprva mnenja, da je odšla za nekaj dni k sorodnikom, a ker je le ni bilo od nikoder, so domači začeli sumiti, da se ji je pripetila nesreča. Ta sum je bil tem bolj upravičen, ker je pogreška bila p-dvržena božjasti. Začeli so jo iskati in poizvedovati, vendar je njihov trud ostal zaman. Minili so to dni, a Ivanka se še ni vrnila.

Nedavno pa je Anton Kamenščak, mlinar v Žepovcih, opazil v vodi pred zapornicami svojega mlina na gladini priplavljen žensko truplo. O tej nenavadni najdbi je takoj obvestil občinski urad občine Žepovcev in orožništvo v Apačah, ki je odredilo, da se je truplo preneslo v mrtvašnico v Apače. Ker je bilo truplo še neizpremenjeno, je bilo istovetnost prav lahko ugotoviti. Bila je to že mesec dni pogrešana Ivanka Grafonerjeva.

Okrožni zdravnik dr. Matthey ni ugotovil na truplu nikakih znakov nasilne smrti, iz česar se da sklepati, da je tragično preminila Ivanka postala žrtev svoje stare bolezni.

Kmetijski pouk po radiu

Ljubljana, 5. decembra.

Kr. banske uprava sporoča, da se je ustanovil v Ljubljani odbor za kmetijska predavanja po radiu. Naloga odbora je, skrbeti za aktualna kmetijska predavanja po prvovrstnih strokovnjakih. Sedež odbora je v Ljubljani, Gosposka ulica 15. Ta odbor je sestavljen spored kmetijskih predavanj po radiu za to zimsko sezono, naslovi se bodo objavili pravočasno.

Predavali bodo naši vodilni strokovnjaki v času od 6. decembra 1931 do 31. marca 1932. Je to zaokrožen cikel 32 predavanj iz najvažnejših kmetijskih panog. Predavanja bodo dvakrat na teden in sicer ob nedeljah od 8. do 8.30 in ob četrtek od 18. do 18.30. Po vsakem nedeljskem predavanju bo 10 minut trajajoče navodilo o delih, ki jih ima kmetovalec vršiti v prihodnjem tednu.

Pozivajo se prav posebno kmetijske organizacije kakor kmetijske podružnice, šivorejske zadruge sadjarske podružnice itd., da opozorijo svoje člane na ta predavanja in da organizirajo poslušanje predavanj v krajih, kjer je radio-aparat na razpolago.

Prvo predavanje bo to nedeljo 6. t. m. ob 8. uri zjutraj o temi: Dnevna vprašanja poljedelstva. Predava ravnatelj ing. Lah. Drugo predavanje bo v četrtek 10. t. m. ob 18. o temi: Kako pripravimo okusno svinjino in dobre klobase. Predava s. Izabela Gosakova. V nedeljo 13. t. m. ob 8. zjutraj pa bo predaval inšpektor ing. Zidanšek o razvoju živinoreje v Sloveniji po prevratu.

Iz zagrebške kulturne kronike

Zagreb, 3. decembra.

Če bi bili »Ljudje kakor mie angleškega dramatika Vospere res kakor mi, bi prav gotovo mislili precej drugače. Zakaj ljudje iz komada »Ljudje kakor mie«, ki ga je uprizorila zagrebška drama, niso kakor mi in se zato skoraj ne moremo sporazumeti z njimi. Dejanje te novosti je prav za prav docela preprosto: neka žena ubije s svojim ljubimcem soproga in jo zaradi tega obsodijo na smrt. Baje je to resničen dogodek iz angleške družbe, zato je angleška cenzura delo zabranila. Na tako preprosto dejanje se naslanjajo avtorjeve temne misli, nenavaden način mišljenja njegovih oseb in razvečenost drame, tako da vse skupaj učinkuje kar utrudljivo in komaj čakaš konca, ko lahko zapustiš gledališče. Vospere je dal svojim likom nekaj simbolen pomen: žena je večna želja in kopnenje v človeku, mož preračunljiv razum, ki hodi na dveh nogah, ljubimec žrtev strasti, mati posebljena malomeščanka, oče pa sama dobita. Spriem človeških težaj in življenjske stvarnosti je podan kruto, hladno. Ko zavesa pade, si zares oddahneš. Samo da to traja dolgo, zelo dolgo.

V Konjovčevih operi je gostoval ljubljanska opera pevska Zlata Gjurgjenac-Gavella z velikim uspehom. Vlogi je vtišnila mnogo prvinske strasti, ognjevitosti in erotike. Po svoji nežni figuri je prikazala to ciganko kot nekako igraško, ki bi jo človek kar vzel v naročje in se igral z njo kakor z lutko. Muzikalno je bila pevska takisto na svojem mestu. Občinstvo jo je nagradilo z obilnim aplavzom.

Iz varšavske opere so nam prišli v goste trije pevci: basist Josef Junelli-Trembecki, tenorist Anton Golembiewski in baritonist Evgen Mosakowski. — Vzlic vsem priklupnemu trudu pevcev nas ta koncert ni mogel zadovoljiti. Program, ki je bil sestavljen docela neinteresantno, je obenem dokazal slabo glasbeno usmerjenost teh pevcev. Edini, ki je mogel učinkovati z jačjim umetniškim akcentom, je bil tretji pevec, Evgen Mosakowski.

Zbor mandolinistov in gitaristov Zveze grafičnih delavcev je priredil v Malem gledališču zelo uspešno matinejo in z njo pokazal, da je od zadnjega nastopa lepo napredoval. Vse izvedene skladbe so bile skrbno in pridno pripravljene in je številno občinstvo z burnim plaskanjem nagradilo hvalevredno delo tega društva. Zbor je dirigiral Ante Vlančić.

V umetnostnem paviljonu imamo razstavo slik Ljube Babića, Jerolima Miše in Vladimirja Becića. Ljuba Babić je razstavil svoje inscenacije za zagrebško gledališče in krajine, Jerolim Miša krajine, a Vladimir Becić portrete. Razstava je dosegla lep morali, pa celo tudi materialni uspeh. Za njo se občinstvo zanima nenavadno živahno.

Ziga Hirschler.

Edina slovenska tedenska revija »Življenje in svet«. — Posamezna številka 2.— Din.

Pri neprijaznem vremenu

zahleva Vaša koža še posebno skrbno nego z

NIVEA-CREME

da ne postane hrapava in raskava. Najbolje je, če vsak večer obraz in roke temeljito nadrgnete. Toda tudi podnevi, preden odhajate na prosto, lahko uporabljate Nivea-Creme, ker taista popolnoma prode v kožo, tako da se koža prav nič ne suši. Nivea-Creme Vam da mladostni izraz.

Izgledali bodete mladi in sveži.

Razlika napram luksuznim kremam:

Nivea-Creme: najvišji učinek — cena nizka.

NIVEA-CREME

Din 5.00 do Din 22.00

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor, Gregoričeva ul. 24

Vidičeva mama in njene tontare

Zagorje, 30. novembra.

Miklavž, radodarni svetec je pred durni in tisoči pridnih rok, mogočnih strojev roji, so izgotovili razbescu mozu nešteto darov, ki jih bo razrešil po vsem svetu v peharje. V borni sobici ob topliški elektrarni ima tudi svojo pomočnico — Vidičevu mamo. Pozna jo ne-le vse Zagorje, tudi po bregovih raztresene vasi je že obhodila, ko so ji noge še dobro služile, s ce-

A to se ni vse. Mama napravijo najlepše blazince, čepice, celo posteljice po meri. Vedno imajo zadosti malih občudovalcev. Kljub težkim življenjskim preizkušnjam, živeča v nad vse skromnih razmerah, je polna humorja. Njeni najljubši tovariši so njeni občudovalci pa njene punčke. In če je tudi pozabljena vse leto, okoli Miklavža se spominjo Vidičeve mame, v drobnih srčkih se oglašajo pesem o tontari.

karjem v roki. Okoli tega cekarja so spletili otroci nebeško glorioleto, saj je bila notri cela skladovnica najlepših, najsrčkanejših punčk, ki jih je napravila Vidičeva mama. Vsul se je roj okoli nje, ustka so proseče bežljale: »Vidičeva mama, dobra mama, dajte meni eno tontaro!« Ni mogla mama dalje, sredi ceste so otroci skoro poklekali okoli nje in prosili za tontare tako milo, tako vztrajno, da je mama razdelila, reva sama, natičkanje tontare, da ni bilo radosti ne konca ne kraja. Matere tako obdarjenih otrok niso bile umazane, saj je bila v hramu kakšna klobasica, jajce ali pest moke. Mamma se je zadovoljno smejala, saj je dobra duša in mladina ji je pri srcu. A tudi danes, ko ji življenje obeša že 76. križec na preizkušene rame (na dan svete Barbare, zaščitnice rudarjev jih bo 76), se najraje zamudi pri svojih punčkah. Že od poletja sem ji nosijo otroci odrezke blaga, proseč in moledujoč za tontare. Saj so pa tudi tako umetelno napravljene, da lahko teknujejo z vsako izložbo. Obložene so spodaj kakor zares, s čipkami, nogavčicami, podvezami, da kar sije. Oblečka je kakor mavrica z različnimi posejani Navadne punčke imajo glavico iz cunj, pokrito s šarenno rutico, če hoče pa kdo boljše, mora kupiti glavico iz celuloide.

Pred dobrimi petdesetimi leti je prišla Vidičeva mama, takrat rdečelično dekle v Zagorje. Njeni starši so prišli za delom iz Prage, kjer se je rodila, saj tega niti danes ne more zatajiti, beseda jo izdaja. Pisala se je Nemelmer Barba. Več ko petnajst let je služila rajnega gospoda Učesaneke. S solzami v očeh pripoveduje: »Gospod in gospa so pokopani, so bili jako dobri človeki, jaz se pa še klamim po svetu.« Po službi se je poročila. Ko je že prestala veliko hudega, ji je oslepel še mož, da je bila navezana na bomo pokojino. »Šivati sem hodila šitno bonduro, otroke sem pomerkovala, mrličje preoblačila, samo da sem se pošteno preživela... Parokrat je prišla pod konje in voz, da ima nogo dvakrat prelomljeno, roko pokvarjeno in še po očesu jo je oplazilo. Tako živati reva, z malimi solzi se preživlja in umreti bi morala od hudega, če ji ne bi stali ob strani otroci, ki si pa tudi težko služijo trdi rudarski kruhek. »Ves svet je pretren, zdelan in reven,« se tolaži dobra mamka, — »bo že bogec dal...«

Vidičevi mamki, našemu zagorskemu »Miklavžu«, želimo k njenemu 76. križu, da bi še dolgo časa razveseljevala otroška srčca s svojimi tontarimi in da bi tudi nanjo posvetil kak tople žarek tega svetla.

Prebivalstvo banovin po definitivni razmejitvi

Število prebivalstva dravske banovine se je po izvršeni spremembi banovinske meje povečalo za 23.645 na 1.144.194

V oddelku za splošno državno statistiko pri predsedništvu ministrskega sveta so pravkar preuredili gradivo o popisu prebivalstva od 31. marca t. l., in sicer glede na spremembe banovinskih mej po zakonu od 28. avgusta t. l. Kakor znano sta bila s tem zakonom dravske banovine priključena sreza Črnomelj in Metlika, dočim je srez Čabar pripadal savski banovini, ki je vrhu tega dobila od drinske banovine sreze Vinkovci, Vukovar in Županja. Drinska banovina je zato na jugu dobila od zetske banovine srez Moravice in od primorske srez Travniki. Primorska banovina, ki je odstopila imenovani srez je istočasno dobila od zetske banovine sreza Stolac in Korčula, zetski banovini pa so bili za odvzete sreze priključeni srez Drenica od moravske in sreza Podrim in Dja-kovica od vardarske banovine. Končno sta bila še sreza Mitrovica in šid iz drinske banovine priključena dunavski banovini.

Meje banovin so sedaj definitivno določene v naši ustavi. V novi statistiki prebivalstva banovin so upoštevane vse izvršene spremembe, ki se, kakor znano, nanašajo tudi na nekatere občine na meji med posameznimi banovinami.

Površina banovin se je po izvršeni definitivni razmejitvi spremenila takole (v kvadratnih kilometrih):

Banovina	Površina prvotna	sedanja	razlika
1. dravska	15.936	16.171	+ 235
2. savska	37.110	38.985	+ 1875
3. vrbaska	20.436	21.080	+ 644
4. primorska	19.368	19.625	+ 257
5. drinska	29.577	27.572	- 2005
6. zetska	30.741	30.284	- 457
7. dunavska	30.158	31.479	+ 1321
8. moravska	26.218	25.838	- 380
9. vardarska	38.879	37.389	- 1490
10. Beograd	242	242	0

skupaj 248.665 248.665 0
Z definitivno razmejitvijo je dravska banovina po teritoriju pridobila 235 kvadratnih kilometrov in obsega danes 16.171 kv. kilometrov. Navzlic temu pa je naša

Banovina	po starih po novih	razlika
1. dravska	1.120.549	1.144.194 +23.645
2. savska	2.603.633	2.703.163 +99.530
3. vrbaska	1.008.190	1.036.361 +28.171
4. primorska	882.920	900.800 +17.880
5. drinska	1.694.003	1.530.867 -163.136
6. zetska	1.910.350	1.924.986 +14.636
7. dunavska	2.310.220	2.387.495 +77.275
8. moravska	1.452.967	1.436.129 -16.838
9. vardarska	1.656.348	1.575.185 -81.163
10. Beograd	291.738	291.738 0

skupaj 13.930.918 13.930.918 0

Dravska banovina je z določitvijo novih mej pridobila 23.645 prebivalcev in šteje sedaj 1.144.194 prebivalcev. Savska banovina je pridobila skoro 100.000 prebivalcev, dunavska pa 77.000. Izgubila pa je drinska banovina 163.000, vardarska pa 81.000 prebivalcev. Naša dravska banovina, ki je po teritoriju najmanjša, je po številu prebivalstva ostala na 6 mestu.

KLOBUKE

10511

v najrazličnejših modnih barvah in oblikah, razne sportne klobuke ter sportne in zimske čepice dobite v veliki izbiri pri

MIRKO BOGATAJ

specialna trgovina s klobuki

LJUBLJANA, STARI TRG 14.

Sprejemajo se popravila.

Cene nizke! Solidna postržba!

Prelep plašč

je darilo, ki more doma osrečiti!

ali krasna večerna obleka

iz elitne zaloge torčke

F. Lukić Stritarjeva ul.

Domače vesti

• K 10-letnici rapalske pogodbe. Udruga jugoslovenskih dijakov v Parizu je za desetletnico rapalske pogodbe izdala knjžico, ki v vseh podrobnostih točno in z dokumenti podprtimi trditvami obravnava žalostni položaj našega rodu pod Italijo. Delo je izpod peresa istrskega rojaka g. Dragovana Sepića ter podaja sintetično sliko življenja naših ljudi v Primorju. Knjžica ima naslov »Zemlja muke — Jugoslovenci v Italiji, ter se dobi pri Jugoslovenski tiskarni Jelić 6. Gijon, 12 Rue Morand, Paris XI. Cena brošure je 5 Din. Delo je pisano zelo živahno in se gladi čita.

• Lep uspeh našega rojaka v Pragi. Absolvent srednje tehnične šole v Ljubljani cand. inž. Jaka Bezjak iz Ljubljane, ki je doslej študiral na češki tehniki v Pragi, je pravkar prejel prvo nagrado za znanstveno delo »Hidrologija in uprava vodnih tokov«.

• Učiteljski ženski pevski zbor na koncertni turneji. Članice Učiteljskega pevskega zbora se podajajo danes na turnejo, ki se bo vršila po naslednjem redu: danes, v nedeljo v Karlovcu v Zorinem domu (ob 16. mladinski koncert, ob pol 21. večerni koncert); v ponedeljek v Petrinji v Hrvatskem domu, v torek v Črnomlju v Sokolskem domu. Izkupilec koncertnega nastopa v Črnomlju poje v sklad za bedne prebivalce Beke Krajine, ki so bili prizadeti po vremenskih neprilikah.

• Izpremembe v sanitetni službi. Vršilec dolžnosti šefa sanitetno-tehniškega oddelka higijenskega zavoda v Ljubljani inženjer Stojan Guželj je napredoval v 6. položajno skupino z naslovom tehničnega svetnika. Postavljeni so: dr. Josip Fišer za pristava pri zdravstvenem domu v Celju, dr. Konvalinka-Tavčarjeva za pristava pri avodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani, dr. Jože Pečan za pristava in vršilec dolžnosti upravnika zdravstvenega doma v Murski Soboti, Branko Kranj za uradniškega pripravnika pri higijenskem zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani, dr. J. Pečan za pristava in Pavla Jerabinskova pri zdravstvenem domu v Cerkljah ob Krki, Marija Grilova in Jospina Hočvarjeva pa pri zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani.

• Premešitev v banovinski službi. Banovinski zdravnik g. dr. Alojzij Turšič je iz Cerknice premeščen v Maribor.

• Novi stavbeniki. Pri kr. banski upravi v Ljubljani so napravili izpite za stavbenike naslednji gg.: Furlan Fran iz Verda pri Vrhniki, Makurati Ladislav iz Ljubljane, Rancinger Fran iz Trbovelj, Rozman Ivan iz Ljubljane, Slavec Josip iz Kranja in Tomc Albin iz Ljubljane. Čestitamo!

Pride! Pride!

Ljubavni regiment

Robert Stolzova opereta! Najslajnejši film te sezone!

Pride! Pride!

• Dvajset zdravnikov se sprejme v tečaj za šolske zdravnike. Centralni higijenski zavod je razpisal natečaj za sprejem 20 zdravnikov, ki bi želeli prevzeti funkcije šolskega zdravnika. Tečaj se bo vršil v času od 15. januarja do 15. aprila 1932. Tečaj se lahko udeležijo samo zdravniki, ki imajo pravo prakso in ki se nameravajo posvetiti službi šolskih zdravnikov. Prijave se sprejemajo do 20. t. m. Približni pogoji, se lahko dobe v centralnem higijenskem zavodu v Beogradu.

• Nova strokovna šola v Ljubljani. Banka upravnica dravske banovine ustanavlja strokovno šolo za glasbilo (izdelovanje violon, citer, kitar), ki bi se otvorila na tehniški srednji šoli v Ljubljani še v tekočem zimskem tečaju šola bi imela značaj nižje strokovne šole z učno dobo treh let. Očehodno pričevalo bi bilo veljavno kot obično učno pismo. Za sprejem v šolo se zahteva da je učenec najmanj 14 let star, da je dovršil dva razreda srednje (meščanske) šole in da ima dober posluš (sprejemni izpit). Dočki, ki bi želeli vstopiti v to šolo, ali njihovih starš (skrbniki) naj se osebno zglasijo pri direktorju tehniške srednje šole v Ljubljani najkasneje do 20. t. m.

• Novi grobovi v visoki starosti 77 let je preminila Pod Rožnikom pri Ljubljani g. Terezina Kobalova, mati petih sinov, ki so vsi v ugodnih življenjskih pozicijah. Pogreb pri ljubljenem pokojniku bo v ponedeljek ob pol 16. iz hiše žalosti na Cesti V.43 k Sv. Križu. — V Babincih je umrl po dolgotrajni bolezni g. Josip Serce, bivši posestnik in gostilničar. Pokojnik je bil nekaj let župan občine Noršincev. Bil je splošno priljubljen. — V splošni bolnišnici v Mariboru je preminila v starosti 72 let g. Marija Windischeva, žena železničarja. — Dalje je umrla v Mariboru posestnica in gostilničarka g. Terezija Čolnikova. — Pokojnikom blaž spomin. žalujemo naše sožalje!

še je čas!

da si po najnižjih cenah nabavite razno najboljše manufakturno blago

Jos. Snaj
LJUBLJANA — Prešernova ulica
Globoko znižane cene

15236

Izvirne francoske pastile
VALDA
proti prehladu, glavobolu, gribohu.
Prodajajo vse lekarne in drogerije. 356

• Miklavževanja so letos navzlic občutni gospodarski krizi zelo številna. Dasi ne oporekamo potrebe razvedrila, prosimo vendar, da nam ostane prizanešeno s poročili o poteku in sporedih prireditelj. V zadnjem času je dotok poročil o društvenih prireditvah na deželi tako narasel, da bi za objavo vseh moral »Jutro« dnevno povečati vsaj še za dve strani. Prosimo zato, da vse gg. dopisnike, da nam poročajo samo o takih prireditvah, ki po svoji kulturno-vzgojni vrednosti res zaslužijo, da o njih izve naša široka javnost.

• Tujsko-prometno društvo Sv. Janez v Bohinju naznanja vsem smučarjem, da se bodo najboljši razvedrili, če pridejo v Bohinjskega jezera, ki je 50 km in smuk. Idealna cena prehrani in prenočitvi najnižje. Glede informacij se je obrniti na gornji naslov.

Zvočni kino Idea'
LIANE HAID
v senzacionalnem cirkuškem zvočnem filmu

V senci maneže

Trude Berliner — Walter Rilla
Vsi posnetki so delani v berlinskem cirkusu Busch

Predstave danes v nedeljo ob 3., 5., 6., 8. in 9. uri zvečer

• Higijenske ustanove v dravski banovini je nedavno posetili profesor Birnet, član higijenske sekcije Društva narodov v Ženevi. Profesor Birnet proučuje po svetu organizacijo borbe proti tuberkulozi. Obiskal je tudi okolišni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, o katerega vzorni ureditvi in organizaciji je izjavil, da Francozi v tem pogledu zaostajajo. Občudoval je tudi ureditev zdravilišča za tuberkulozno na Golniku in v Topolšici.

• Dovoljenja za nabavo deviz in valut v smislu čl. 5. pravilnika o prometu z devizami in valutami izdaja zopet dravska finančna direkcija, odsek za računovodstvo, za območje svoje teritorialne pristojnosti, in sicer: za legitimacije za študente do iznosa 4000 Din, za bolnike do iznosa 6000 Din in za osebne potrebe do iznosa 3000 Din mesečno.

Opereta najslajših šlagerjev!

Ljubavni regiment

Dolly Haas — Gustav Fröhlich — Tibor Halmay

Pride! Pride!

sečno s polletno veljavnostjo. Prošnje morajo biti kolkovane skupno za 25 Din in opremljene s potrebnim dokazilom in potrdilom o plačanih davkih.

• I. mednarodni bridgevski turnir v Zagrebu se je vršil od 27. do 29. novembra. Nagrade so dobili pari: prvo dr. Evgen Ladany — Schill, drugo inž. Herzog — direktor Zipser, tretjo inž. Bresslau — dr. Kastl, četrto g. Wielandova — gđ. Ackermannova. V sredo 2. t. m. so bila na svečanem banketu v T-govskem domu v Zagrebu izročena darila.

• Jugoslovenski prosvetni tečaj v Buenos Airesu. V svrhu nabave novih potrebščin za projektirane prosvetne tečaje, ki jih bo za tamkajšnje delavstvo prirejala skupina jugoslovenskih intelektualcev v Buenos Airesu, je ta skupina priredila med tamkajšnjimi rodoljubi nabiralno akcijo, ki je zadovoljivo uspela. Tečaj se bodo v kratkem pričeli in sicer na Paternalu v slovenskem, na Roki pa v srbohrvatskem jeziku.

• Društvo medicincev v Ljubljani priredi 12. t. m. IX. elitni medicinski ples v Narodnem domu v Kranju. Čisti dobiček je namenjen za izpopolnitev strokovne knjižnice. Vstop le proti vabilu; reklamacije se sprejemajo pri vratarju na univerzi in pri blaginji na dan prireditve.

• Odmevi knjige dr. Jožeta Rusa »Kralji dinastije Svevladičev«. Zagrebški »Jutarnji list« je objavil v sobotni številki obsežni članek z naslovom »Jesu li stari Hrvati bili Slaveni?« V članku se piše (J. Horvat) bavi s knjigo dr. Jožeta Rusa »Kralji dinastije Svevladičev«, s katero je naš znanstvenik utemeljil svojo gotovo teorijo. Pisec pravi, da je dr. Rus ne glede na to kaj poreče k njegovim podmenom stroga znanost, zares vrzel nov pramen svetlobe v najstarejšo in najtemnejšo dobo našega narodnega postanka. Za ljubitelje stare zgodovine je knjiga dr. Rusa vsekakor interesantno štivo. Tudi če bi znanost to ali ono trditve pobila, se zanimivost njegovega spisa za nas ne bo zmanjšala zakaj v jedru svoje teorije se je dr. Rus sigurno približal zgodovinski resnici in odkril vsaj eno stran procesa, s katerim je nastajala naša rasa. Knjiga

POMANJKLJIVOST KOŽE

kot solčne pege, mozolje, gube, lišaje itd. bi se moralo zdraviti samo s sredstvi, katera medicinsko učinkujejo. Fellerjeva Elzapolnoma za zaščito lica in kože je brezpopolno zanesljiva. Za vnaprej poslanih 40 Din 2 lončka franko, po povzetju 10 Din več. Isto toliko stane Fellerjeva močna Elzapolnoma za rast las. Oboje se naroči pri lekarnarju Eugen V. Feller, Štubica Donja, Elza trg 245, Savska banovina.

ga »Kraj. dinastije Svevladičev« stane 63 Din in se naroča pri založbi »Luč« v Ljubljani, poštni predal 171.

• Božidar Jakac. Kakor doznavamo, pripravlja Umetniška Matica knjigo o slikarju Božidaru Jakcu. Ta svojevrsna umetniška monografija, ki jo bo uredil in ji uvod napisal esejist dr. Dobida, bo gotovo zanimala vse ljubitelje likovne umetnosti. Saj je ime tega umetnika pač najbolj znano v vseh krogih naše javnosti. Knjiga bo opremljena kakor še nobena te vrste na šib knjig. Vsebovala bo obširen tekst ter do 80 celostanskih reprodukcij na najfini najemnem papirju, priložena pa ji bo tudi po ena slika v barvnem tisku ter po en originalen Jakčev lesorez. Monografija bo vezana v platno. Kljub razkošni opremi: je cena knjigi v subskripciji, ki bo trajala do 31. decembra, samo 90 Din, pozneje bo znatno dražja. Ker je na našem književnem trgu kaj malo takih publikacij, je gotovo hvalevredno, da se je naša založba ki izdaja tudi te vrste publikacije, saj s tem pač najbolje koristi naši likovni umetnosti. Knjiga se naroča pri upravi Umetniške Maticе, Ljubljana, Poljanski nasip 12.

• Zdravstvena revija »Zdravje«. Pravkar je izšla 10. letošnja številka zdravstvene revije »Zdravje« z naslednjo aktualno vsebino: Zdravje v jeseni, Moderne metode zdravljenja aktualnih infekcijskih bolezni. O pravilnem snazanju zob, Sveža in konservirana jajca, Brezalkoholne pijače v nevarnosti. Zaznavanje govora s sluhom, Bolezni in higijena ušesa, Kako naj živi tisti, ki mnogo sedi; Živo srebro kot zdravilo pri kužnih boleznih. Obilno so tudi rubrike »Vestnik protituberkulozne lige«, »Glasnik higijenskih ustanov« in »Droblj«. • Gospodarski kalendare. V Zagrebu je te dni izšel »Gospodarski kalendare«, opremljen z mnogimi slikami iz higijene, poljedelstva, živinoreje, čebelarstva in vinogradništva, zastopano pa je tudi zadržarstvo, mlekarstvo, perutinarstvo in sadjarstvo. S poštno vred stane koledar 1150 Din ter se naroča pri Hrvatskem gospodarskem društvu v Zagrebu, Branimirova ulica 41.

• Druga izdaja Roševca »Medveda Rjavčeka«. V založbi tiskarne bratov Rode & Martinčev v Celju je izšel drugi izpremenjeni natis mladinskih povesti Frana Roša »Medved Rjavček«. Drugo izdanje mladinske knjige v kratkem razdobju nekaj mesecev je pri nas redek pojav in najboljše priporočilo za to knjigo.

• Revija »Jugoslovens«, ki je začela izhajati v Beogradu pod vodstvom nar. poslanca dr. Fedora Nikića, se dobiva v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani. Prvi zvezek (64 strani), ki je doslej izšel, stane 8 Din. Priporočamo jo vsem, ki se zanimajo za ideološka vprašanja jugoslovenstva.

• Francoska linija, Cie gle. transatlantique, prireja tudi v letošnji zimi razne ekskurzije v romantično deželo Severne Afrike, ki nudi svojim obiskovalcem mnogo zdravega razvedrila in zabave. Vrše se do aprila 1932, vsak izlet pa traja 14 dni. Cene so letos izredno nizke, še posebno znaten popust pa nudi Francoska linija vsem udeležencem letošnje božične ekskurzije. Od 22. decembra do 3. januarja se vrši posebna ekskurzija zdravnikov, ki jo prireja dunajski zdravnik in lekarnarji v notranjosti Severne Afrike. Cena za to ekskurzijo iz Marseillea do Algira in iz Tunisa do Marseillea nazaj z vsjo oskrbo je za prvi

Pride! Pride!
Roda Roda in Fritz Grünbaum
sta spisala manuskript za opereto

Ljubavni regiment

Pride! Pride!

razred ca. 7992 Din, za II. r. pa 7.703 Din za osebo. Te ekskurzije se lahko udeležijo tudi dame in gospodje, ki ne spadajo med zdravniške kroge. Interesenti za te ekskurzije se naj izvolijo čimprej prijaviti pri zastopniku Francoske linije v Ljubljani Ivanu Krakerju, Masarykova cesta 14, kjer bodo dobili brezplačno tudi vse prospekte in željene informacije.

• Opozorilo! Na glasno željo potujočega občinstva, ki prihaja v Rogoško Slatino iz Zagreba ob 8.32 in nima od tod potem zveze z vlaki na Grobelnem, otvoril zdravilišče Rogoška Slatina s ponedeljkom 7. t. m. redno avtobusno progo od Rogoške Slatine do Grobelnega. Avtobus bo odhajal iz Rogoške Slatine ob 9. in prihajal na Grobelno ob 10. S to progo bodo imeli potniki takojšnjo zvezo z vlakom 518, ki odhaja ob 10.12 proti Mariboru in Ptulju, in z vlakom 519, ki odhaja ob 10.42 proti Celju, Ljubljani in Zagrebu. Avtobus bo odhajal iz Grobelnega ob 10.50 in prihajal v Rogoško Slatino ob 11.50. Cena za eno smer 18 dinarjev.

Čudovito!

Včeraj se je sesedel na stonpich Nunske cerkve neki mož. Pasanti so mislili, da mu je slabo. Mož pojasni, da ga ozeblina tako muči, da mora povčati. Neki gospod vzame iz žepa steklenico tinkture in namaže možu nogo. Mož se obuje, stopi na nogo in vzklizne: »Čudovito!« Gospod pojasni, da se tinktura zove »Sulfodale« in stane 20 Din (predplačilo), na povzete 30 Din. Pojasni, da enkratno mazanje samo olajša hojo, da popolnoma ozdravite, kupite si takoj steklenico tinkture »Sulfodale« pri

R. COTIČ, Ljubljana VII.
Kamniška ulica 10 a. 15184

Najcenejša gospodinska knjiga jo
»PRIPRAVLJANJE
MLEČNE HRANE«

od št. Humekove. Vsebuje 103 recepte za pripravljane mlečnih jedi in tri popolne brezmesne jedilnice. Zahtevajte jo po knjigarnah ali pa pri Centralnem mlekarškem društvu v Ljubljani. 15802

Penkala

»one in anoane baterije dajejo
iako svetlobo traia« dolgo in
zato so najbolj zahtevane 320

• K članku o napadu na 19-letnega Janeza Zupančiča v Dolnjih Kamenjah nam pišejo, da je bil k poškodovancu pokli za zdravnika g. dr. Ciril Dereani iz Trebnjega. Zdravnik je ugotovil zlom lobanje z udrti no nad tilnikom in je ranjenca obveza ter zdravil doma 7 dni, ker je bil prevoz v bolnico nemogoč. Zupančič pa ni podlegel poškodbam, kakor se je pisalo, nego je bil 3 t m prepeljan v bolnico. Kakor kaže, bo morla celo okrevati.

Pred porodom

Ako želite, da bo vaše dete močno, morate odpornost svojega organizma povečati s krepko hrano. Ako hočete jemati Ovomaltine za zajtrk ali za južino, boste lahko sami došli, in vaše dete se bo razvijalo zdravo in močno.

Ovomaltine, zdrava krepilna hrana vsebuje v svojih topljivih zrnih samo najbolj žlahtne hranilne snovi, ki se jih pridobiva z znanstvenim postopanjem iz slada, svežega mleka in svežih jajc, katerim je radi boljega okusa pridejan kakao.

Na zahtevo pošljemo vzorec zastoj.

Cena male škatlice 16.— Din.

Dobiva se povsod.

Dr. A. Wander d. d., Zagreb

OVOMALTINE

krepi materin organizem.

• Tragedija mlade Rusinje. V Zagrebu se je te dni odigrala tragedija mlade Rusinje Marije Maričičeve, stare 31 let. Maričičeva je v zadnjem času živel v hudih neprilikah. Njen mož Marko je ostal brez dela in zaslužka. V obupu je nesrečna žena sklenila da napravi konec svojemu življenju. V bližnji prodajalni je kupila pol decilitra ocetne kisline in jo v svojem stanovanju v dušku izpil. Sosedji so poklicali reševalno društvo, ki je mlado ženo prejeljo v bolnico.

• Najboljši in najcenejši radio aparati svetovne znanke R. Brandt, Berlin, se dobe samo pri tvrdki H. Suttner, Ljubljana. Dunajska cesta 1B, II. nadstr. Ogled in predvajanje brez obveznosti nakupa.

4 nove sijajne šlagerje Roberta Stolz iz operete

Ljubavni regiment

bo v kratkem pela vsa Ljubljana!

Pride! Pride!

• Naši v Ameriki. V Clevelandu »Ameriški Domovini« objavlja rojak Nikola Starešinič, ki je leta 1888. ustanovil v Ameriki prvo slovensko podporno društvo, apel na ameriške rojake, v katerem se zavzema za pravice onih članov in članic, ki so v sedanjih hudih časih prišli zapustiti podporno društva, za katera so leta in leta plačevali prispevke, v sedanjih krizi pa teh prispevkov ne zmorejo. »Organizacija« pravi Starešinič, »bi morala to zadavno nekaj ukreniti. Stotine članov po Zedinjenih državah, ki so po 15 do 20 let plačevali v organizacije svoje prispevke, izgubijo v sedanjih krizi vse to, ako ne morejo plačevati nadaljnjih prispevkov.«

— V Sheboyganu je nabavila tamkajšnja mestna knjižnica na prizadevanje naših rojakov večje število slovenskih in hrvatskih knjig, ki so sedaj na razpolago ljubiteljem lepega štiva. — V Clevelandu so nedavno položili v grob rojaka Janeza Luznarja, ki ga je pobrala pljučnica. Star je bil šele 42 let, doma iz Škofje Loke, odkoder je pred 19 leti prišel v Ameriko. Zapuščena žena in hčerka. — Istotam je umrl za mrtvoudom Karel Kramaršič, star 55 let, doma iz Žužemberka. Zapuščena žena, rojena Zrčevca, tri hčere in dva sina, v starem kraju pa štiri brate. V Ameriki je bival 29 let. — V Emmelawu je v visoki starosti 76 let umrl Urban Podbregar, doma iz Nove Štite pri Gornjem gradu. Bil je do zadnjega čil in zdrav Zapuščena dva sina in dve hčeri. — V La Salleju so pokopali Apolonijo Sotovski, rojeno Bregarjevo, staro 40 let, doma iz Čemerne pod Kumom. — V Clevelandu pa je po kratki bolezni izdihnil Jakob Vidmar, star 57 let, doma iz Muškova pri Žužemberku.

• Obledela obleke barva v različnih barvah in pisira tovarna Jos. Reich.

Dva rezervna avtokolesa?

sta bila izgubljena dne 30. novembra na cesti Ljubljana — Celje. Oddata se naj proti nagradi na policiji ali avtomobilski staciji. Lahko tudi pri Ing. Friedau, Opel, zastopstvo Maribor. 15229

**SMUČARJI!
SPORTNIKI!**

Predno se odločite za nakup smučk, palic, vez, itd. zahtevajte brezplačni cenošporednik od tvrdke

IVAN SAVNIK
Kranj

Cene brez konkurenčne!

• Bodite »prezri pri nakupu blaga! Krojaški mojstri in mojstrice opažajo, da se vedno bolj širi naveda da kupujejo njihovi naročniki blago in tudi podlogo po prosti izbiri, največkrat še pri krojačarju, ki hode od hiše do hiše, prodajajoč manjvredno blago. V svoji zbiri naročniki niso vedno srečni. Krojačem in krojačicam oddajajo v delo blago, ki je večkrat samo navidezno dobro, čeprav je opremljeno večkrat s ponarejenimi angleškimi ali drugimi žigi. Iz takega blaga se pri še tolikem trudu ne da napraviti lepa, brezhibna obleka, ker je blago cunjasto, grbančasto itd. Tudi podloga, katero prinašajo naročniki, ne ustreza vedno potrebam in zahtevam dobre in pravilno opremljene obleke. Pri sedanjih cenah blaga je razumljivo, da hoče vsak naročnik imeti tako obleko, da je z njo zadovoljen, zato bi pa morali naročniki krojačem in krojačicam toliko zaupati, če hočejo imeti res brezhibno obleko, da bi se pred nakupom posvetovali z njimi. Krojači in krojačice bi jim mogle nuditi iz lastne zaloge ustrezno blago ali bi pa posredovali pri nakupu pri zanesljivem trgovcu brez kakakega doplačila. Samo pri takem blagu morejo jamčiti, da bo naročnik z obleko v vsakem pogledu res zadovoljen. V drugih krajih je zaradi tega v navadi, da se naročniki pri nabavi blaga poslužujejo posredovanja krojačev. Tudi pri nas je bilo to v predvojni dobi v navadi. Sedanja naveda, da si naročniki sami kupujejo blago in podlogo, ni vedno v njihovem interesu. Obrtnik, ki obdeluje blago, zna najbolje presojati kvaliteto blaga. Zato podpisana združba vabi naročnike, da se ob nakupu blaga zaupno zatečejo h krojačkim mojstrom in mojstricam, ki jim bodo pri nakupu blaga stali s svojim izkuством, iz katerega blaga se da napraviti res lepa obleka, radevolje na strani. — Združba krojačev, krojačic in sorodnih obrtov v Ljubljani. 1591

• ITO »zobna pasta najboljša«.

• Preden uvedete v knjigovodstvo kartoteko, si oglejte najnovjši švedski kartotekni sistem »Agrippa« v obliki knjige s fiksnimi listi. Kartoteka, ki ima mnogo prednosti pred drugimi sistemi, je že vpletna v vseh kulturnih državah. Zastopstvo za Jugoslavijo M. Tičar, Ljubljana.

• Sredstvo proti sadnim zajedavcem. Zaječavaj uničujejo Vaše lepo sadno drevje. Sedaj v poznih jesenskih dnevih in lepi zimi poskropite in namažite drevje z ARBORINOM, ki vam za vse škodljivce. Pišite »CHEMOTECNIČ«, Ljubljana, Mestni trg 10, da vam brezplačno pošlje potrebna navodila.

• Darujte podpornemu društvu slepin, Ljubljana, Pod Tranco 2-III.

Iz Ljubljane

— Simon Gregorčičeva akademija. Vstopnice so od danes naprej v prodaji v unonski trafiki. Cene sedežev so: 25, 20, 15 in 8 Din, stojčica 5 Din. Vsem našim rojakom, kakor tudi ostalim Jugoslovenom brez razlike je dana v tem oziru možnost, da se udeležijo akademije 13. t. m. točno ob 20. v Unionu. Dokažimo našo ljubezen do domovine in goriskega slavstva s posetom in podprimo veliko humanitarno akcijo naše mladine za bedne brate.

— Cankarjeva proslava bo 13. t. m. ob 20. v počastitev spomina 13-letnice pisateljeve smrti. Predvajala se bodo pisateljeva dela v režiji g. Emila Frelha. Solo-sopran zapoje priznana sopranistka gđ. Štefka Korenčanova. Sodelovala bo godba »Zarja« pod vodstvom kapelnika g. Dolinarja. Dokažite, da znate ceniti dela naših velikih mož, zato se udeležite proslave v čim večjem številu!

— Akademija maturantov tehnične srednje šole. Marsikdo bi mislil, da dijaki naše TSS studirajo samo realne predmete, ki naj jih usposobijo za tehnične poklice, in da nimajo časa ali prilike, da bi se udeleževali tudi na kulturnem področju. Vendar pa si dijaki, kljub težkemu študiju, najdejo časa za umetnost, predvsem za petje in glasbo ter so tudi v tem pogledu dosegli že prav lepe in pomembne uspehe. To bo pokazala tudi širšemu občinstvu akademija, ki jo priredi ekskurzijski odbor maturantov TSS jutri 7. t. m. ob 20. v dvorani Trgovskega doma pod pokroviteljstvom g. Ivana Jelačica, predsednika Zbornice za TOI. Na sporedu so pevске in orkestralne točke, recitacije. Po sporedu pies. Cisti dobiček je namenjen za končno ekskurzijo maturantov v inozemstvo, s katero si bodo razširili teoretično tehnično izobrazbo. Upamo, da bo občinstvo s številno udeležbo moralno in gmotno podprilo prireditve in pomagalo dijakom do uresničenja njihovih namenov.

— Prosvetni oddelek mestnega nečiststva na Aleksandrovi cesti 4 (palaca Viktorija) ostane v sredo 9. t. m. zaradi snazanja uradnih prostorov zaprt za stranke.

Šarmantno dekle 3 leta namestu brata v kadetnici!

Pride! Pride!

— Akademija maturantov tehnične srednje šole. Marsikdo bi mislil, da dijaki naše TSS studirajo samo realne predmete, ki naj jih usposobijo za tehnične poklice, in da nimajo časa ali prilike, da bi se udeleževali tudi na kulturnem področju. Vendar pa si dijaki, kljub težkemu študiju, najdejo časa za umetnost, predvsem za petje in glasbo ter so tudi v tem pogledu dosegli že prav lepe in pomembne uspehe. To bo pokazala tudi širšemu občinstvu akademija, ki jo priredi ekskurzijski odbor maturantov TSS jutri 7. t. m. ob 20. v dvorani Trgovskega doma pod pokroviteljstvom g. Ivana Jelačica, predsednika Zbornice za TOI. Na sporedu so pevске in orkestralne točke, recitacije. Po sporedu pies. Cisti dobiček je namenjen za končno ekskurzijo maturantov v inozemstvo, s katero si bodo razširili teoretično tehnično izobrazbo. Upamo, da bo občinstvo s številno udeležbo moralno in gmotno podprilo prireditve in pomagalo dijakom do uresničenja njihovih namenov.

— Prosvetni oddelek mestnega nečiststva na Aleksandrovi cesti 4 (palaca Viktorija) ostane v sredo 9. t. m. zaradi snazanja uradnih prostorov zaprt za stranke.

Akademija s plesom

ZA VSAKO CENO

prodaja od danes naprej manufakturno blago,
rokavice, nogavice itd.

COMMERCE d. d., Tavčarjeva ulica 2, I. nadstropje.

u— Poziv železničarjem! Danes ob 14. bo pogreb pokojnega tovariša železniškega uradnika Mirka Herena iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališču k Sv. Križu. Oblastni odbor UJNZB poziva tovariše, da se pogreba udeležijo v čim večjem številu. Tovariši železničarji naj se udeležijo tudi pogreba železniškega uradnika tovariša Matka Korenčana. Pogreb bo danes iz Tiskovne ulice 12. ob 16.

u— Miklavž v drami. Pri današnji popoldanski predstavi obišče med predstavo »Princeska in pastirček« dramsko gledališče Miklavž s spremstvom. »Princeska in pastirček« je ena najbolj privlačnih mladinskih iger, kar jih je bilo v zadnjem času uprizorjenih na našem odru. Tem bolj privlačna pa bo za mladino danes, ko bodo na naši malčki gledali tudi prihod sv. Miklavža. Znižane dramske cene.

Kino Ljubljanski Dvor

Telefon 2730

Samo danes!

Danes ob 3., 5., 6., 8. in 9. uri
zvečer premiera filma senzacionalnih
pustolovčin

OSVETA

HOOT GIBSON

Najnižje cene Din 4.— in Din 6.—

u— Danes ZKD film z desiranimi konjčki v Matici. Zopet nam je ZKD preskrbel nekaj novega v svojem bogatem, pestrem filmskem sporedu. To pot nam kaže lep film, v katerem ne igrajo v glavnih vlogah ljudje, temveč sijajno desirani konjčki, ki se imenujejo »Črni cikloni«, »Trepet pririje« in »Ladje«. Ljubke prizore je ujela filmska kamera in občinstvo večerajšnje premiere je bilo vznemirjeno, ko je videlo krasne prizore, ki jasno dokazujejo, da imajo tudi živali razum. Film bo ugajal vsem prijateljem živali, konjskega sporta, mladini in odraslim. Naj si ga vsako ogleda. Predstave se vrše v Elitnem kinu Matici danes ob 11. Nizke cene omogočajo vsakomur ogled tega epega in mišnega filmskega dela; zato naj pridejo vsi, zlasti starši bodi svojim malčkom napravili lep veseloj za Miklavža s tem, da jih popeljejo gledat razumne in desirane konjčke.

u— Nova Stolova opereta v Elitnem kinu Matici. Robert Stolz je menda po svojih »slagerijah« eden najpopularnejših skladateljev Njegovih popevke, ki smo jih čuli v filmih »Valček za dve srce«, »Tango ljubeznik«, »Plesni je konec« itd. pozna vsakdo v Ljubljani. Sedaj nam napoveduje Elitni kino Matica zopet en tak film in to je »Ljubavni regiment«. Beležimo za danes le toliko, da je bil ta film celih 20 dni na sporedu enega največjih kinematografov v Zagrebu. V glavnih vlogah nastopajo srčkana Dolly Haas, Gustav Fröhlich in Tibor Stalmay. Muziko in slagerije je komponiral Robert Stolz, režijo vodi Geza Bolvary, tedaj isti, ki so ustvarili nepozabni film »Valček za dve srce«. In ako trdimo, da je film »Ljubavni regiment« tak, da bo popolnoma zasenčil slavo prej imenovanega filma, more Ljubljana pričakovati res nekaj lepega raz filmsko platno. Premijera bo že v torek namesto doslej najavljenega filma »Nik več ljubeznik«, ki je moral biti zaradi nenadno nastalih ovir preložen na kasnejši čas. »Ljubavni regiment« je film, ki bo razgaljal vse naše mesto in tedaj po pravici lahko pričakujemo, da nam bo Matica pokazala nekaj nenavadno odličnega. Vstopnice za »Ljubavni regiment« se bodo dobivale že od ponedeljka dalje v predprodaji.

Miklavžev večer

S. K. Ilirije

dne 7. t. m. zvečer v areni
Narodnega doma

u— Sentjakovski gledališki oder ponovi nocoj izvrstno komedijo »Igro v gradu«. Zasedba kakor pri premieri. Vstopnice se dobijo od pol 8. naprej pri dnevnih blagajni. Veseloliga se v ponedeljek zvečer ponovi. Začetek okoli 20.15. V torek bo gostoval oder v Sokolskem domu v Radovljici.

u— Koncert bolgarske pianistke Dobre-Hristove bo v ponedeljek 7. t. m. ob 20. v dvorani Filharmonične družbe. Liliana Hristova je izvrstna in priznana pianistka. Obisk pripravljamo tem bolj, ker je umetnica Slovanka in bo koncertirala pri vseh v Ljubljani. Vstopnice so v predprodaji v Matični knjigarni v ponedeljek ves dan. Pridite!

u— Narodno žensstvo opozarjamo na koncert bolgarske pianistke Liliane Dobre-Hristove, ki bo v ponedeljek 7. t. m. ob 20. v Filharmonični dvorani.

u— Za praznik sv. Velikomučenika in Pobeđenosa Georgija in godovnega dne Ruskega Sokola se bo v torek 8. t. m. vršila v pravoslavni kapeli liturgija in molitev. Pričetek liturgije ob 9.30, molitve pa ob 11. za vse v Ljubljani bivačke Ruse. — Zveza ruskih oficirjev in Ruski Sokol.

u— Javnost opozarjamo, da se danes na slavnostno akademijo JSJU »Preporod« v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. 16. t. m. v Trgovskem domu pod častnim pokroviteljstvom g. direktorja Juga in častnega damskega komiteja To je že tradicionalna proslava našega dilaštva, ki slovi po izvrstno izbrani med sporedu.

u— Smučenje potreba današnje dobe. Kratka zgodovina smučarstva, njega razvoj, sodobno smučarstvo in najnovejša metode pouka bodo predmet zanimivega predavanja, ki ga priredi Smučarski klub Ljubljana v sredo 9. t. m. ob 20. v Delav-

ski zbornici. Izvajanja predavatelja g. Gnidovca bo spremljalo 110 nad vse posrečenih skiptičnih slik naših najboljših fotoamaterjev. Vstopnice bodo do ponedeljka v predprodaji pri tvrdki šmuc v Šelenburgovi ulici 6 ter pri tvrdki Gorec v palači Ljubljanske kreditne banke.

u— Hinko Smrekar je razstavil v izložbi Tiskovne zadruge tri lične in mične akvarelčke, ki so po svojih zasnovi in ceni prav primerni kot božično darilo in tudi kot okras otroške sobe kakor našaš na rejevi. Dokazujejo tudi vsem tistim, ki še vedno smatrajo Smrekarja le za karikaturo, da je ta umetnik zelo verziran tudi v raznih drugih vrstah slikarske umetnosti. Iz teh sličic odseva njegov neomajni humor brez satirčnih potez. Priporočamo občinstvu, da si te sličice ogleda in kupi.

u— Stipendiji za akademikarke. Redni mesečni sestanek ljubljanske sekcije Udruženja univerzitetno izobraženih žensk v Jugoslaviji bo v sredo 9. t. m. ob 20. v kleti Emone (posebna soba). Na sestanek so vabljene tudi visokošolske, pogovor se bo vršil o stipendijah, ki so razpisane za leto 1932/33: 1. stipendij Mednarodne federacije UOŽ v iznosu 250 funtov za znanstveno raziskovanje na polju matematike, fizike, kemije, geologije, biologije, 2. stipendij ameriškega UOŽ 1500 dolarjev, 3. stipendij španskega UOŽ 4000 peset, za študij prirodnih nauk, zgodovine, filozofije, književnosti ali umetnosti, in 4. pomoč angleškega UOŽ 100 funtov za kandidatinjo, ki bi nadaljevala svoje študije v Londonu. Nadalje sta razpisana dva triletna stipendija: prvi 250 funtov za študij prava ali filozofije, drugi 300 funtov za študij prirodnih nauk vključno medicini ali matematiki. Za stipendije lahko kompetirajo le diplomirane absolventke univerz, članice UOŽ, ki so že objavile svoja izvirna znanstvena dela.

u— Triglavski starešine s svojo nedeležbo na današnjem Miklavževem večeru, ki ga priredi JAD Triglav pri Mencingerju na Šmartinski cesti, najlepše pokažejo svoje zanimanje za aktivno delo in prosope Triglavov. — Poverjenost.

u— Društvo slušateljev inženjerstva kemije bo priredilo v četrtek 10. t. m. ob 21. brucovski krst s plesom v dvorani Delavske zbornice. Igra Cvirnov jazz. Vstop proti vabilu. Reklamacije na Društvo slušateljev inženjerstva kemije, univerza.

Kako postanem

dober godbenik?

To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasbil MEINEL & HEROLD v Mariboru štev. 101-B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izkušenemu. Zahtevajte knjižico takoj z navadno dopisnico! 311

u— Akademski klub gradbenikov bo priredil v ponedeljek 7. t. m. ob 20. v gostilni pri »Nacetur« na Šmartinski cesti svoj prvi brucovski večer. Vabljeni vsi prijatelji kluba.

u— Absolventi trgovske akademije Udeležite se vsi občnega zbora Kluba trgovskih akademikov, ki bo 8. t. m. točno ob 10. dopoldne v klubovnih lokalih v palači »Grafike« na Masarykovi cesti.

u— Akademija maturantov TSŠ se bo vršila v ponedeljek 7. t. m. v Trgovskem domu. Po akademiji ples. Igra Sonny-boy jazz. Začetek ob 20. uri. Občinstvo najljubše vabimo!

u— Fotoklub Ljubljana poziva svoje člane in druge fotoamaterje, da se udeležijo sestanka v ponedeljek 7. t. m. ob 20. v Narodni kavarni.

u— Udrženje vojnih invalidov, krajevnih odbor v Ljubljani, javlja, da je umrl član odbora tov. Božič Josip. Pogreb bo danes izpred mrtvašnice ob 16. Članstvo naj se pogreba polnoštevilno udeleži!

u— Zveza gospodinskih pomočnikov nanašanja, da bo v torek 8. t. m. ob 17. v poselskem shajlašču predavanje o gospodinjstvu. Predavala bo gđ. Zemljanova. Pomočnice, pridite v obilnem številu!

u— Poziv glede otrok. Ki so preboleli akutno vnetje hrbtne mozga. Mestni fizikal ljubljanski poziva šolska upravitelstva, starše in varuhe onih otrok, ki so preboleli akutno vnetje hrbtne mozga (poliomijelitis acuta anterior) in ki trpe za ohromelostjo posameznih okončin po tej bolezni ter niso še izpolnili 14. leta, da te otroke prijavi najkasneje do 15. t. m. na mestnem fizikatu po možnosti v spremstvu prizadetih otrok. Centralni higijski zavod v Beogradu namerava ustanoviti posebne zavode, v katerih se bodo zdravili otroci, ohromeli po omenjeni bolezni. Zato pa potrebuje podrobnejše podatke o poteku bolezni in o številu otrok, ki prihajajo za to zdravljenje v poštev.

u— Mestna ljudska kopal v Kolodvorski ulici bo zaradi snovanja v sredo, četrtek in petek (9., 10. in 11. t. m.) zaprta.

u— Velik navi v bolnico. Splošna bolnica je sprejela letos do decembra na zdravljenje skupno 18.490 bolnikov. Nav. bolnikov v bolnico je bil letos mnogo hušji nego lani in presega dosedaj število bolnikov za celih 900. Zaradi stalnega dotoka vlada še vedno pomanjkanje prostora, čemur bo odpomagano šele z razširitvijo bolnice, ki je v teku.

u— Dva karambola. V petek okrog 16.30 sta na Dolenjski cesti trčila pred hišo št. 5, kjer je izredno oster ovinek in cesta nepregledna, tramvajski voz ter tovorni avto, ki ga je upravljal vožer Josip O. z Dolenjskega. Zalet je bil tako silen, da so na tramvajskem vozu popokale vse prednje šipe ter se pokvarila prednja plošča, na avtu pa se je prelomil blatnik in so se zdrobile nekatere šipe. Škode na vozu je okrog 500 Din, na avtu pa tudi dokaj. Drugi karambol se je pripetil na Glincah tik mostu pred Sokolskim domom. Po cesti je okrog 17.20 vozil z enovprežnim vozom naloženim s premogom in drvini, hlapec Alojzij Zupančič iz Šiške, ki se tramvaju ni umaknil niti na ponovno zvočenje. V skrajnem trenutku je konj sam odskočil in stran, in se je tramvaj zaletel v voz ter razbil diro, pri tem so zropotala drva s premogom vred na tla.

u— Trpinčeni živali. Prevoznik Ivan S. se je predvečerašnjim popoldne hudo nabral pijače in zapeljal konje z vozom na

Borštakov trg, kjer je ostal v gostilni dobre štiri ure. Zunaj je tedaj vladal silen mraz in sta konja hudo trpela. S. je bil tako brezobziren, da živali niti odel ni. Zmrzujoča konja sta vzbudila pozornost pasantov, ki so se nemalo zgrajali. S. je bil prijavljen policiji.

u— Ukradeni kolo. Slamičev uslužbenec Anton Komžar je pustil kolo nezaklenjeno pred trgovino na Gosposvetski cesti in je seve kaj hitro izginilo. Bilo je vredno 800 Din, znamke »Pax«, črna pleskano ter ima tovarniško številko 25-2183.

u— Zopet roparski napad v Tivoliju. V petek zvečer je bila napadena na Cesti na Rožnik v bližini hiške užitinskega urada ga. Marija Škofičeva, hišna posesnica v Svetčevi ulici 8, ko se je vračala iz pisarne domov. Napadalec, ki ji je sledil že po Erjavčevi ulici, je na slabo razsvetljeni cesti nenadno pograbil njeno torbico.

Vnela se je huda borba, v kateri je zlikovec strgal gospe plašč, jermen na torbici in poškodoval torbico. Namestu plena pa je dobil napadalec krepko brcu v trebuh, da je kar omahnil in izginil v gozd. Gospa pa je vsa preplašena odhitela domov. Potreba bi bila na tej samotni cesti stalna straža, ker se je zgodil na njej v enem tednu že drugi roparski napad.

u— Znižane cene na avtobusih Ljubljana—Št. Vid—Tacen so naslednje: Ljubljana—Šiška (reniza) 1 Din, Slepi Janez 2. Št. Vid 3, Vižmarje 3.5, Tacen 5 in Smartno 5.5 Din. Povratna vozovnica Ljubljana—Št. Vid 5, Vižmarje 6 in Tacen 8 Din. Magister.

u— Božične in novoletne razglednice. Ciril Metodove družbe se dobe v trgovinah, trafikah in družbenih pisarni, Beethovnova ulica 2.

u— Miklavžev ples trgovskih nameščencev ZPNJ. jutri v vseh prostorih Unione od 20. do 3. zjutraj. Darila se sprejemajo danes popoldne in jutri ves dan v Unione.

u— Plesni krožek Sokola I. priredi Miklavževanje danes na Taboru. Opozorjamo zlasti na priljubljeni nastop sv. Antona, ki nas bo zopet obiskal in nam zapel kuplet o najkrajšnjih dogodkih. Darila se bodo sprejemala danes ob 14. do 20. na Taboru (vhod nasproti vojašnice, suteran poleg kopališča). Vabljeni plesalke in plesalci kakor tudi ostali prijatelji!

u— Plesne vaje ZSK Hermesu bodo kakor običajno v nedeljo od 3. do 8. Med odmorom nas obišče sv. Miklavž. Vljudno vabljeni!

u— Zatekel se je v ljubljanski okolici večji pes, bele, dolge, volnene dlake. Ker je za naše kraje izredne pasme, da bo lahko ugotoviti. Sliši na ime Tedi Kdor bi vedel, kje se nahaja, naj sporoči proti nagradi na naslov: Novak, M. D. v Polju 41.

u— Vallet Expres. Mestni trg 5/II, najhitreje gaderobno žaka, kemično sestri, na željo modernizira, obrne. Likanje 16, obračuna 280 Din. Pokličite po telefonu številka 2407, pošljemo iskati.

u— Dobre in cenene nogavice dobite pri Ferdin Kobaldu, Miklošičeva cesta, palača »Grafike«.

Iz Maribora

a— Sanatorij v Mariboru, Gosposka ul. 49, telefon 2358, lastnik in vodja kirurg dr. Mirko Černič, je najmoderneje opremljen za operacije. Diatermija, višinsko sonce, tonizator, žarnica »Hala«, enterocleaner.

a— Otvoritev umetniške razstave kluba »Brazde« bo danes ob 11. dopoldne v mali dvorani pivovarne Unione. Razstava, ki bo pod pokroviteljstvom župana g. dr. Lipolda, bo odprta vsak dan od 9. do 12. in od 13. do 16. do vseh tedne 19. t. m.

a— Nesreče. Železniški delavec Ivan Koren je moral iskati pomoči v bolnišnico, ker mu je cirkularna hudo poškodovala desno roko. — 65-letno Emilijo Cizerlovo na Pobrežju je zadela kap. — Na Glavnem trgu se je zaradi slabosti zgrudila Antonija Čepova in so jo morali reševalci prepeljati v bolnišnico.

a— Ljudsko gibanje. Meseca novembra je bilo v Mariboru 75 rojstev, 48 smrtih primerov in 35 porok.

a— Izdane in izbrisane obrtne pravice v mesecu novembru. Na novo je bilo izdanih 16, izbranih pa 13 obrtnih pravic.

Dr. Varl Valentin

specialist za pljučne bolezni in tuberkulozo
ORDINIRA OD 9. DO 11. IN OD 2. DO 4.
v palači Zadrzne hank, nasproti frančiškanske cerkve v Mariboru.

RONTGEN.

PNEUMOTHORAX.

15228

a— Miklavževanje Sokola matic v Narodnem domu bo v ponedeljek 7. t. m. ob 16. v vzpizorivito lutkovne igre v štirih slikah »Sv. Miklavž«. Na praznik ob 15. se igra ponovi.

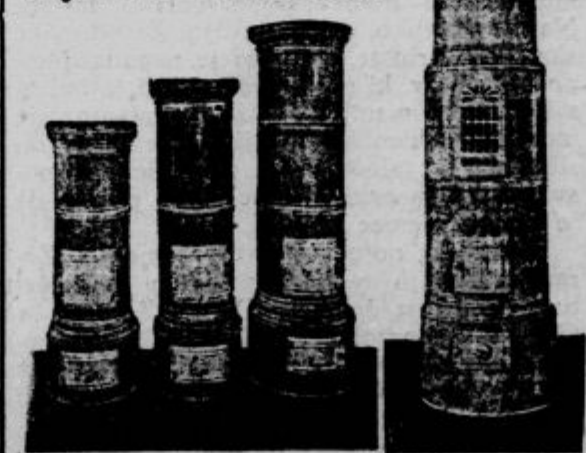
a— Kadar potrebujete nageljčke, vence, šopke, kličite telefon 27-66. Vrtnarstvo Jemec, Maribor.

a— Enotne mesne cene je določila banska uprava. Cene morajo biti v bodoče enake cenam mesu na ljubljanskem trgu.

a— Božični bazar Podpornega društva za revne učence bo danes Otvoritev ob 8. Popoldne ob 16. čakanka. Pridite! — Iz bioskopa. Grajski kino od danes dalje: »Viktorija in njen huzar.« Veleopera. Svetislav Petrovič, Ernst Verbeke, Greta Theimer, Else Eleter. Union kino od danes dalje: »Za dolžno nosac, izborna veseloigra. Siegfried Arno, Lucie English.

Original LUTZ peč

kvaliteta, štedljivost, lepota
ING. GUZELJ,
LJUBLJANA - ŠIŠKA,
Beljaška 4. — Telefon 3252

Iz Celja

e— Važni obrtniški sestanki. Glede na novi obrtni zakon se bodo vršili v sejni dvorani celjskega Obrtnega doma počasi s tokom 8. t. m. ob 20. redni sestanki tukajšnjega in okoliškega obrtništva v svr bo proučevanje novega obrtnega zakona. Vabilo se vsi obrtniki, da se teh sestankov v lastnem interesu polnoštevilno udeležujejo.

e— Mestna knjižnica je izposodila v novembru 1286 članom skupno 2800 knjig.

e— Vojniška kmetijska loterija. Zrebanje otektne loterije kmetijske podružnice se bo vršilo v torek 8. t. m. ob 14. v Vojniku Vsi, ki imajo še srečke, se naprošajo, da nakažejo kupnino pravočasno, vsi bližnji lastniki srečk pa so vabljeni, da pridejo osebnostno k zrebanju.

e— Zopet nova senzacija. V Celju 4700 dobili večeraj zopet novo senzacijo, ki za občinstvo ni nič manj privlačna, kakor so bili »smrtni vozniki«. Na dvorišču Zumerjevega hotela »Zvezdec« v Gosposki ulici se nahaja velik vrtarij, v katerem se prikazuje 2 in pol metra dolgi, 160 let stari in 80 kg težki živi nilski krokodil. Posebno pozornost vzbuja tudi živa kača, boa konstriktor, ki je dolga 4 metre, stara 110 let in 40 kg teška.

e— Nesreča na stavbi. V petek popoldne se je na neki stavbi v Westnovi tovarni zrušil zidarski oder, na katerem so delali 4 zidarji. Delavci so padli 3 in pol metra globoko. Došli so trije dobili le nekaj prask in oteklin, en moral reševalni avto prepeljati v bolnico 26-letnega zidarja Josipa Košenino iz Trnovel, ki si je izpahnil levo nogo v gleženj in dobil po životu odrgnine.

e— Predvečerašnjim stavbni umrla v celjski bolnici 52-letni provizor Franc Radišek iz Ločice pri Vranskem in 41-letni posestnik in gostilničar g. Ivan Majdič iz Lerca pri Celju.

VABILO!

Dne 7. decembra se bo vršilo v dvorani hotela »BELI VOL«, Kralja Petra cesta, od 9. ure dopoldne do 6. ure popoldne

poskusno kurjenje
z novo patentno trajno
gorečo pečjo

„CELUS“

CELUS-PEČ pomeni popoln preobrat v ogrevanju stanovanj in lokalov!

Prednosti: Največja izlaba goriva, posebno pri uporabi rjavega premoga in lignita. Izgorjava brez dima, saj in troske (žlindre). Mnogobrojna priznanja raznih uradov, bolnic, hotelov in zasebnikov na razpolago. — Pričakuječi Vaš cenjeni obisk, beležimo z odličnim spoštovanjem

veletrgovina z železnino

D. RAKUSCH, Celje

15250

e— Mestni kino bo predvajal danes ob pol 17., pol 19. in pol 21. zvočni film »Nocoj morda...« Jutri ob pol 21. bo premijera slovičeta Tauberjevega zvočnega filma »Velika atrakcija«.

e— Steklina. Nedavno se je v okolico Celja priklatil velik, rjav, stekel pes in je ugriznil neko osebo in več psav. Komur je znano, da je ta pes ugriznil še kaj ljudi ali psav, naj to nemudoma prijavi pristojni oblasti. Določila razglasa o kontumacii se ne upoštevajo točno in se ne prijavljajo psi, ki so bili tako zavarovani, kakor zahteva predpis. Posledica tega je, da se steklina v srezu tako dolgo ne da zatreči in da še vedno ograža ljudi in živali.

Tudi nadalje se bodo nezavarovani ali nezadostno zavarovani psi tudi naknadno odzvali in brez izjeme uničevali, lastnikom pa nalagala še višja globe.

Iz Škofje Loke

šl— Novo učiteljsko društvo za školje-loški okraj. Banska uprava je potrdila pravila novega učiteljskega društva s sedežem v Škofji Loki. Društvo prične delovanje po ustanovnem občnem zboru, na katerem bo izvoljena društvena uprava. Učiteljsko školje-loškega okraja je bilo doslej vključeno pri sreskem društvu za srez Kranj.

šl— Naročniki za letošnje knjige Vodnikove družbe se še vedno sprejemajo pri poverjeniku Janezu Humku. Knjige so tako poceni, da bi moral biti vsak ločan naročnik Vodnikov družbe.

šl— Telovadba podoficirjev se je pričela v Sokolskem domu. Podoficirje, 30 po številu, vadi br. Poltočnik.

šl— Velikodušen dar. Soproga blagopokojnega ravnatelja Okrajne hranilnice in posojilnice v Škofji Loki ga. Katinka Sušnikova je poklonila sokolskemu pevskemu zboru 500 Din in Sokolskemu društvu 500 Din. Iskrena hvala!

šl— Planinska koča na Ljubniku je prekrita in na zunanji izgotovljena. Novi planinski hram je iz vse sosesčine in tudi iz Škofje Loke izvrsto viden. Obetajo, da bo koča to zimo zročena namenu, posebno zaprati smučarjev, ki bodo na okoliških vzpetinah našli dovolj primernega terena za svoj sport. Gradbeni dela vodi trgovec g. Janko Potočnik. Vojaška uprava je k prenosu materiala na vrh hrib mnogo pripomogla. Kočo gradi školje-loški stavebenik g. Angelo Molinaro. Kakršnokoli darove podružnica SPD najhvaležneje sprejema!

šl— Nov most pod Sušo. Zadržne neurje je odneslo na glavni cesti v Šolski dolini most pod Sušo in je bil zaradi tega promet do Zalega loga z avti ukinjen. Most so sedaj prav dobro obnovili. Izdelan je iz močnega lesa in je tudi nekaj širši od prejšnjega, kar pride voznikom zelo prav. Avtomobilski prevoz je zopet normalen.

šl— Difterija, nevarna otroška bolezen, se je pojavila med šolsko mladitvijo v okolici Reče. Oblastva so ukrenila vse potrebno, da se nevarnost epidemičnega nastopa daviče zatire.

Iz Kranja

r— Trije vaški svetniki. V petek zvečer se je vršila že druga premiera v toku enega tedna. Agilni domači diletanti so dali v nedeljo Kraigherjevo dramo »Školj-ko«, v petek pa znano burko »Trije vaški svetniki«. Mirno lahko trdimo, da ni še nobeno delo, ki je bilo podano na našem odru, vzbudilo toliko smeha pri občinstvu kakor to. Velika zasluga gre predvsem režiserju g. Hlebu. Trije svetniki: župan, pek in kolar so dobili v gg. Hlebu, Vajtu

DVA NOVA MODELA

Allegro

sestavljena v en aparat, kamen in usnje za brušenje. Rezila se brusijo na eno ali na dve ostrini. Omogoča se brezhibno britje

Ponikljan

Din 210.—

črn

Din 155.—

NEVERJETNO POENOSTAVLJEN

Priprava za brušenje se obrača z bliskovito brzo, obvladajoč kamen in tudi jermen za ostrenje. Dobiva se v vseh parfumerijah, drogerijah, nožarnah in ostalih prodajalnah te stroke.

in Rešu prave zastopnike. Svojevrsni tip Jakca, ki ga je ustvaril g. Nace Reš, pa bi delal tudi poklicnemu gledališču čast. Tudi ostale manjše vloge so bile zelo dobro zasedene. Občinstvo, ki je napolnilo dvorano, je prišlo na svoj račun. Opozorjamo na današnjo predstavo, ki bo ob 4. popoldne, zlasti zunanje goste.

r— Draginja. V svrhu ureditve cen in najemnine gostilniških lokalov je sklicalo sresko načelstvo interesente na razgovor, ki bo v ponedeljek ob 11. v pisarni sreskega načelstva.

MIKLAVŽEV VEČER ZA ODRASLE DREVI V NARODNEM DOMU.

r— Prepevane je uporabljati preparat »Toscana« pri pripravljanju kruha. Higienični zavod v Ljubljani je preparat analiziral in ugotovil, da vsebuje pretežno rudninske snovi. Glede na zakon o nadzorstvu nad živilci se priki in trgovci opozarjajo, da tega preparata ne uporabljajo, odnosno ne prodajajo. Oblastvom je naročeno, da to nadzirajo.

KRALJESTVO MODE

Lepe domače halje

Izbir domače halje bi morala zanimati vsako damo, kajti ravno v tem slučaju ji je dana najlepša priložnost, da poudari svojo individualno posebnost ne samo v liniji domače obleke, temveč tudi v tvorivni in originalni sestavi raznih podrobnosti. Obravnavanje tega vprašanja je bilo zlasti v teku zadnjih let podvrženo mnogoterim izpremembam, zlasti v primeru s prejšnjimi časi, ko je zadostovalo, da je bil tak komad komoden in smo ga lahko čistili.

Roko v roki s podvigom stanovanjske kulture in s sistematičnim solanjem občinstva v tej smeri (z razstavami itd.) je sel tudi razvoj domače obleke, tako da je moderna žena opustila primitivno domačo haljo in jo nadomestila z lepo domačo obleko, v kateri more tudi sprejemati goste.

Dasi so taki komadi lahko fantastični, vendar ne smejo nikdar biti preobloženi. Tudi tu se moramo držati lepe, moderne enostavnosti, ki je tudi najcenejša. Seveda pa mora biti takšna obleka predvsem udobna, da nas ne ovira pri domačem delu. V ta namen pridejo v poštev razna tvoriva, ki pa ne smejo biti preveč občutljiva. Tu lahko s pridom uporabimo blago kakšne stare svilene obleke. Sicer pa nam pozimi bolj ugaajo razni moderni orlati baržuni ali pisane vzorčaste, satinirane volnene blaga. Za okras lepe domače obleke nam služi čisto krzno in brokat, a tudi razne volane in traki iz istega materiala učinkujejo dekorativno. Seveda je letos še vedno moderno kombiniranje raznih kontrastnih tvoriv.

Nekaj posebno lepih in originalnih kosov te vrste vidimo na naši skupini skice. Na prvem mestu opazimo značilen model s prekrizanim sprednjim delom in globokimi reverji. Mali volančki na rokavih

so iz enakega blaga kakor reverji, ki jih izdelamo v moderni kontrastni barvi (n. pr. v perzijsko rdeči ali strupeno zeleni preko temne osnovne barve obleke).

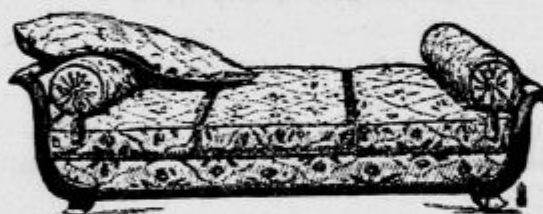
Obleko, ki jo predstavlja druga skica te vrste bomo izgotovili iz mehkega tvoriva, ki ga zahteva zvončasti sprednji del in široka volana na ovratniku.

Jako mladostna je obleka na tretji skici, ki v baržunu najlepše učinkuje. Mah kep je obrobjen s svetlim krznom, prav tako balonasti rokavi.

Apertno inatitico kitajske domače halje nudi predzadnja skica. Obleka je rahlo zvončasta in ukrojena iz pisanega blaga s krizantemnim vzorcem. Široki orientalski rokavi so iz črne žameta, kakor tudi mali okrogli ovratnik. Obleka je prepasana s črno svileno vrstico, ki zaključuje ovratnik.

Jako elegantno domačo obleko, v kateri bo vsaka gospodinja rad sprejemala goste, prinaša zadnja skica naše skupine. Izrez ob vratu je obrobjen s krzneno progo, krilo na je posebej učinkovito drapirano. Najbolj efektivni so rokavi, katerih spodnji del je iz brokata in balonasto ukrojen.

COUCH ZOFÉ

dobite pri tapetniku
RUDOLF SEVER
MARIJIN TRG ŠTEV. 2.

Najmlajše nevestine družice

oblečemo v dolgo, stilizirano obleko in na ta način še poudarimo svečanost in lepoto poročne povorke. Takšne obleke ima-

je dolgo in bogato nabrano krilo in krak, empirni živetek, ki nosi namestu rokavov zvončasta krilca. Šopek v belem svilenem ovju je iz istega cvetja, kakor venček, ki ga nosi mala družica na glavi.

Stilizirana linija

tenutno najbolj zanima vsako damo in nihče ne dvomi, da se bo v popoldanski in večerni modi popolnoma uveljavila. Najbolj jasno se izražajo posebnosti nove linije v senčni potenci in zato prinašamo v skici nekaj takih sličic. Prvi senčni obris nam kaže široko zvončasto linijo krila z naravno bluzastim živetom, ki ga na amenih razširijo krilca, poudarjajoč vitkost bokov. Sličica je druga skica le da na tem mestu balonasti rokavi nadomestijo krilca. Tretja skica pa kaže značilno novost letošnje mode: dolge hrbtnice serpentine na zadnji strani krila.

Zdravniška posvetovalnica

Jesen. Če gre za revmatično obolenje, je toplota celo koristna. Če bi pa opazovali, da hujšate, če bi začeli pokajševati in posebno se ponoči potiti, pa nemudoma poiščite zdravnika, ker je potem sum, da na pljučah kaj ni v redu. Merite si tudi večkrat telesno toploto. — M. K. Ljubljana. Rdečica je znak spremembe krvnega obtoka v koži. Razlogi za to so pa različni. V vašem primeru so to takozvani refleksi, ki nastanejo vsled kakšnega duševnega vpliva kot je n. pr. pri Vas družba. V isto kategorijo spada tudi znana bolezen, da človek pordeči, če ga je sram. Zadeva je torej popolnoma brez nevarnosti in bo tudi sčasoma prešla. Če Vas močno moti, vzemite malo pudra. — H. S. Crna. Najbolje je, da se obrnete na Radiološki inštitut medicinske fakultete v Zagrebu. Nobel. Noblovo nagrado za kemijo dobe letos direktor Bosch iz Ludwigshefena za to, ker je iznašel metodo, no kateri se dobiva dušik iz zraka, in pa Bergius, ki je izdelal sintetični bencin iz premoga. — Spolne bolezni. Dolžnost vsakega spolno obolelega je, da gre takoj k zdravniku in da se temeljito leči, ker spolne bolezni so ozdravitve. Ako ste siromašni, so vam v vseh večjih krajih brezplačne državne ambulante na razpolago. — Hibernian. Medice od hibernianca na koži odstranite s 5 — 10 odst. raztopino solne kisline. Nato pa se umijte z vodo.

Radio

Izveček iz programov

Nedelja, 6. decembra
LJUBLJANA 8: Kmetijska ura. — 9.30: Nasveti za kmetovalce. — 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.30: Narodnost kot izhodišče dela. — 11: Salonski kvintet. — 12: Čas, poročila, plošče. — 15.15: Dekliška ura. — 16.45: Pevski kvintet »Ljubljane«. — 16.30: Zabavni kotiček. — 17: Igra »Priložne bukve«. — 20: Ivan Zormanov večer: Uvodni govor in samospevi g. Banovca. — 20.45: Salonski kvintet. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Jazz.
Ponedeljek, 7. decembra
LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. —

BOLEČINE LEDIJ odpravite jih

SLOANOV-LINIMENT odpravi vse bolečine. Pomi-ri jih naglo in Vas napravi veselo. Ako Vas bolečine napadejo, namažite na lahko brez vdrgavanja, malo SLOAN-ove masti. Prodre in umiri bolesterne dele in mišice in odpravi bolečine.

Vporabljajte SLOAN-ovo MAST proti bolečinam v krizu, revmatizmu, ishlisu, bolečinam distorzije in kontuzije in proti vsem vrstam boleznim mišičev.

Dobiva se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH.

SLOAN-ov LINIMENT

odpravi bolečine.

18.30: Iz anatomije in fiziologije človeškega telesa. — 19: Češčina. — 19.30: Zdravstvena ura. — 20: Trio za flavto klarinet in fagot. — 21: Salonski kvintet. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11: Plošče. — 12.05: Koncert oper. glasbe. — 16: Popol. koncert. — 20: Nar. pesmi. — 20.30: Veseloigra. — 21.15: Koncert Beethovne glasbe. — 21.45: Židovske cerkvene pesmi. — 22.15: Poročila. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Prenos zvočnega filma. — 20.30: Literaren program. — 22: Prenašanje tujih postaj. — PRAGA 17.35: Plošče. — 19: Prenos opere iz gledališča. — 22.20: Plošče. — BRNO 19: Variete. — 20: Koncert v spomin padlim vojakom. — 22.20: Prenos iz Prage. — VARSÁVE 17.35: Koncert lahke glasbe. — 20.30: Zborovski koncert iz Lova. — 22.30: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Koncert kvarteta. — 12.40: Plošče. — 17.10: Popoldanski koncert. — 19.45: Koncert dunajske glasbe. — 20.45: Teden-ski feljton. — 21.15: Koncert dunajskega simf. orkestra. — 22.55: Godba za ples. — BERLIN 19.15: Koncert lahke glasbe. — 20: Sluhoigra. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.15: Koncert deškega pev-skega zbora. — 18.45: Lahka godba orkestra. — 19.30: Mešan program. — 20.30: Most v travniški džungli. — 21.15: Kon-cert na flavto. — MÜHLACKER 17.05: Orkestralen in pevski koncert. — 19.40: Lokalen nemški program. — 20.05: Prenos orkestralnega koncerta iz Frankfurta. — 21.50: Literaren program. — BUDIM-PEŠTA 17.30: Popoldanski koncert. — 19: Klavirski koncert. — 19.40: Koncert orke-

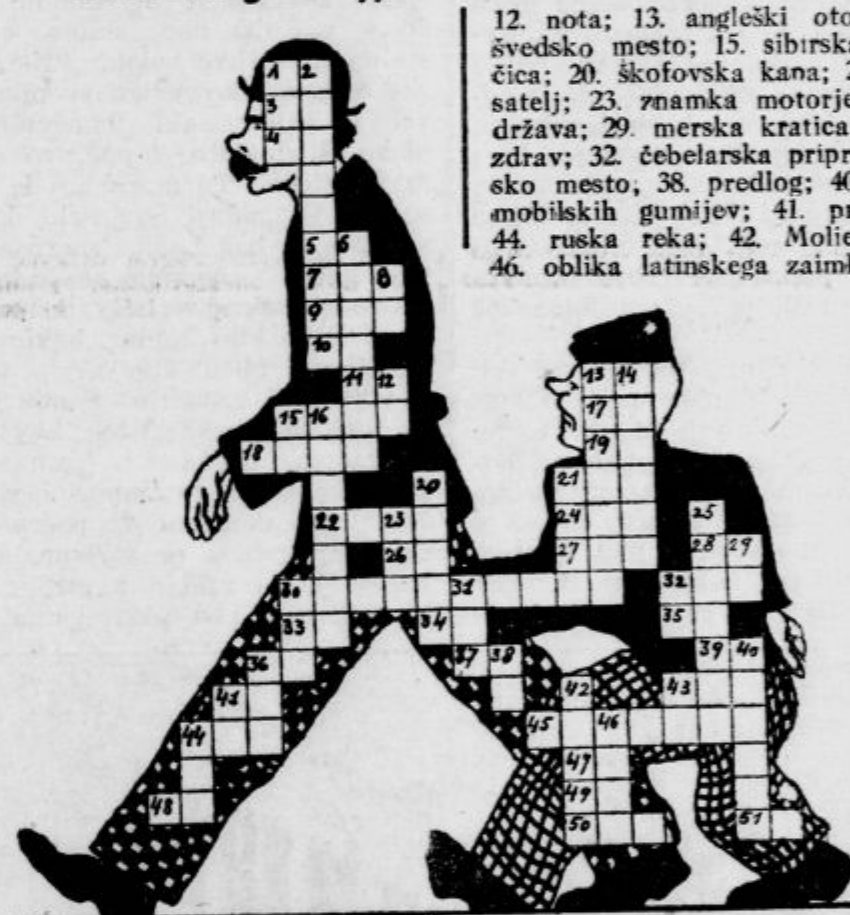
stra. — 21.50: Koncert ciganske kapela.

Torek 8. decembra

LJUBLJANA 8: Kmetijska ura. — 8.30: Nasveti za kmeta. — 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10.30: Versko predavanje. — 11: Koncert salonskega kvinteta. — 12: Napoved časa poročila in plošče. — 15.15: Dekliška ura. — 15.45: Slovenska glasba salonskega kvinteta. — 16.30: Zabavni kotiček. — 17: Valčkova ura salonskega kvinteta. — 20.30: Prenos iz Zagreba. — 22.30: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11: Radio-orkester. — 12.05: Plošče. — 16: Popoldanski koncert. — 20: Koncert tamburaškega zbora vojvodinskih študentov. — 20.30: Prenos iz Zagreba. — 22.30: Poročila. — Plošče. — ZAGREB 11.30: Plošče. — 13: Koncert radio-orkestra. — 20.30: Klavirski koncert. — 21.30: Koncert operne glasbe. — PRAGA 17.30: Plošče. — 18: Pesmi s spremljevanjem na kitaro. — 19.20: Operne arije. — 19.45: Mešan program. — 20.30: Koncert češke glasbe. — 22.20: Koncert lahke glasbe. — BRNO 17.30: Prenos iz Prage. — 18: Mo-zartov koncert za mladino. — 19.20: Ves program iz Prage. — VARSÁVA 17.45: Simfoničen koncert. — 20.15: Orkestralen in pevski koncert. — 21.55: Klavir. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Koncert kvarteta. — 12.40: Plošče. — 15.20: Griegove skladbe. — 17: Lahka godba orkestra. — 19.40: Slavni operetni pevci na ploščah. — 20.25: Sluhoigra. — 21.50: Ciganske pevke. — 22.30: Orkester. — BER-LIN 19.20: Plesni večer. — 21.40: Mozar-tov klavirski koncert v C-duru. — KÖNIGSBERG 16.15: Koncert orkestra. —

Križaljka „Filmska komika“

Pomen besed:

Vodoravno: 1. kemijski znak za prvinio; 3. tehnična kratica; 4. frc. zaimek; 5. kratica; 7. vrsta vrbe; 9. kemijska prvinio; 10. medmet; 11. latin. zaimek; 13. kemijski znak za prvinio; 15. odprtina v zidu; 17. kratica; 18. glasbeni instrument; 19. tuja črka (fonetično); 21. kača; 22. židovski učitelj; 24. otl; 26. kratica; 27. vra; 28. elektrotehn. kratica; 30. zemeljska celina; 32. nemško mesto; 33. oblika frc. glagola; 34. dvoglasnik; 35. kemijski znak za prvinio; 36. frc. spolnik; 37. glagolska oblika; 39. od; 41. italij. reka; 43. glasbeni izraz; 44. beneški oblastnik; 45. evropska država; 47. osebn. zaimek; 48. latin. predlog; 49. kemij. kratica; 50. zver; 51. kemij. znak za prvinio.

Navpično: 1. smuči (norveško); 2. evropski otok; 6. število; 8. latinski predlog;

Rešitev križaljke „Državni grb“

Vodoravno: 1. Dobruška; 8. Belecub; 15. Ohio; 16. Velenje; 18. SSSR; 19. Ballia; 20. Kazari; 21. SPA; 24. ost; 27. Krl; 28. kar; 29. er; 30. L. a; 31. Pi; 32. ar; 33. la; 35. ek; 36. hl; 37. hl; 38. ad; 39. La; 40. Oo; 41. oa; 42. Na; 43. in; 44. mu; 45. rt; 46. Ig; 47. Id; 48. ai; 49. Oe; 50. Ni; 51. na; 52. A. O.; 53. Au; 56. Jod; 57. dok; 61. veve-rica; 67. Trbovlje; 71. AU; 73. Kajmakla-rian; 74. es. Navpično: 1. Dobruška planina; 2. oha; 3. bil; 4. roi; 5. dva; 6. že; 7. Al; 8. bn; 9. lj; 10. lek; 11. eaz; 12. BSA; 13. Usk; 14. Briene le chateau; 17. eo; 21. ek; 22. prepelica; 23. Afrikand; 24. Oklahoma; 25. Saarlouis; 26. Fr.; 34. adagio; 37. coro-na; 54. udav; 55. idol; 56. Java; 58. kres; 59. kij; 60. abl; 62. eu; 63. ek; 64. Ra; 65. em; 66. Aa; 67. t. č. 68. ra; 69. oa; 70. vn; 71. je.

Radi pozne se-zije

kožu hovina

pri božičnih nakupih

po globoko zni-žani ceni

L. ROT

Ljubljana, Mestni trg štev. 9

Ugoden nakup krznatih plaščev!

Rudolf Kresal:

Prijatelj

(Iz cikla »Andrej«)

Nekega dne bo šel. Nihče ne bo vedel kam. Morda ga bodo zaprli. Ali pa bo v svojem zadnjem obupu našel človeka, ki mu bo dal toliko, da bo mogel iti daleč, zelo daleč. Neprerokoma sanja o širokem svetu. O tujem svetu, kjer bi ga nihče ne poznal — in kjer bi se on z nikomur več ne hotel spoznati.

Utrujen je videti in zelo zamišljen, vase zaprt, ves priklenjen na sebe. — Svet, v katerem živi, mu je težka, neznozna ječa.

Da — zato se je nemara nekaj časa s smehljajem selil iz ječe v ječo. Kadar koli je gledal pred seboj spet vrata, o katerih je vedel, da imajo lino, vselej je v čudnem pričakovanju vztrepetal. Misli! ie:

»Zraven mene sta dva stražnika. Eden je na levi, drugi na desni. Pred menoj odklepa jetniški ključar vrata. Še nekaj sekund. Celica je odprta.«

Vstopil je. In ko je stal dva koraka, dva velika koraka od vrat, obrnjen proti železnemu križu v oknu, se je nasmešnil. Prislunil je — poslušal:

Vrata škripljejo. Opojna godba, ki me bo zazibala v mir. V mir. Med te zido-

ve. Meseci bodo tekli. Nič ne bom štel. O, tudi dni ne bom štel. Kako bi štel mesece. — Ključ rožlja. Tako počasi, previdno zaklepa ječar vrata. — Da, da, gosta še ne pozna.

Takole se je zdaj pa zdaj poslavljaj od sveta. Saj mu časih ne bi bilo treba, časih tudi ni hotel, ali pomagati si ni mogel. In mir, tisti čudoviti mir med štirimi zidovi, kjer na golih tleh presedi človek povsem nedolžen, mesece in mesece svojega življenja, tisti mir je bil njemu kdaj pa kdaj tako potreben, nje-mu, ki med ljudmi ni mogel napraviti dvih lepih, brez grenke misli storjenih korakov.

Imel je veliko znancev. Le redko-kdaj so ga pričakovali. Tuj jim je bil. In oni od njega tako neskončno daleč in prazni, vsi predani le svojemu, samo svojemu življenju.

Pa vključ vsemu, njegova prva pot, ko je prišel spet na svetlo, je bila pot v kavarno. Veselo je pozdravil, s svojim poštenim in zmerom bolestnim smehlja-jem v trenutkih zopetnega svidenja, vse osvojil. Nekaj ur je bilo vse dobro. Izpraševali so ga to in ono. Sprva je živo, veselo odgovarjal. Potem pa se njegovi govori bili vse krajši. Kmalu je

bil spet v svetu — med ljudmi. Po ne-kaj dneh ni nikogar več iskal, k nikomur več prisedel. — Bilo jim je ustreženo. Motil jih je. Njegove misli so bile kakor vroč, raztopljen svinec, ki je padal v duše in jim obličal prav na dnu.

Sicer pa je ž njim bilo res težko. Tež-ko ga je bilo razumeti. Misli so ga ne-prenohoma prebivatele, se mu razče-ljale kakor ulice v neslutene svetove, privide — in čim dalj je govoril, tem bolj se je zapletal, tem bolj je bil neja-sen. Nihče ga ni več poslušal. To je kmalu opazil. Obšla ga je čudna, one-mogla nasajenost. Besno je še temu ali onemu ugovarjal. — Konec je bilo: zmerjanje.

On na je dobro vedel, kaj je hotel po-vedati. Vendar misel, tista človeka tako zavajajoča zavest, da je njegov izraz pravičen, ga je venomer ubijala pred znanci, pred ljudmi. In ljudje, tisti vsak-danji, za vse življenje topi ljudje, so se mu grohotali, mu skušali vzeti vsako misel, ki je v svoji prekipeljavosti notra-njosti ni mogel izraziti do pike. — Bi-iti je vse — le ne človek ss vojni sve-tom. O niem so mislili vsi slabo.

Res da so bile izjeme. In veliko kriv-de je v njem, da so ga gledali postrani. Zakaj vključ tistim izjemam, ki so ga imele rade in ga prav in dobro cenile

— ni maral prav nikogar. — Vse je od-bil od sebe kakor slab igralec biljard-ne krogle.

Zato bo lepega dne spet odšel. Morda bo odšel v snegu ali dežju, v nebo ne bo pogledal. Gledal bo le vase, samo vase, in sledil tistemu svojemu strahotne-mu klicu, ki ga vrže kdaj v popolnoma nov svet.

Veliko je ljudi, ki mu bodo želeli: »Srečno pot!« — »Vrni se!«

On bo le pokimal. In če se mu bo zdelo, se bo ustavil. Človeku krepko stisnil roko, se nasmejal in šel, šel skoro brez besede, morda celo brez pozdrava.

Prav ima, Tako prav ima. Saj res ni nikjer zapisano, da bi mo-ral človek, kadar govori s človekom, prav vse glasno izreči. Ni treba zabijati vsake vevice kakor žebila v steno, ne udariti ob mizo vsake pike. — Saj ka-dar je on sam s človekom, in da se sled-njo od njega le malo notrudi, tedaj je čudovito sproščen. Veliko je treba pre-slišati veliko sproti pozabiti nepreroko-ma luščiti človekove glasno izgovorje-ne misli, da je svet lep in človek dober, živo, toplo srce.

Vsaka Andrejeva misel je svet zase.

Kako se razplameni, če ga človek mirno posluša, da se vživi vanj, da mu ne sega v besedo kakor v živo drobovje. In čez nekaj časa se mu vtisne v spomin čudo-vito jasna slika njegovega hotenja.

Misel pa, da bo nekega dne zapustil Ljubljano, mu ne da miru. Zadnje dni hodi pogosto na kolodvor. S peronsko karto v roki gre s krepkim, kar pre-močnim korakom mimo vratarja. Na tračnicah stoji ekspresni vlak. »Mün-chen — Berlin«. Andrej se vstopi pred vlak. Stroj sopiha. Zda-j-zda-j bo prometnik dal odhodni signal.

Ljudje zro Andreja skoro z zavistjo. Blagor njemu, ki se more rešiti, ki bo kmalu v drvečem vlaku na poti v tuji-no, v silno, veliko tujino.

Ali Andrej se ne gane. Nepremično zre predse. V vlak, v stroj, v dim, v luči, ki gore kakor sveče.

Ah da, Andreju »ore kakor sveče.

Začuje se oster pisk.

Prometnik je pogledal na uro in dal

»dhodni signal.

Zdolž vlaka piskajo zvizečke spre-mdnikov. — Še nekaj sekund. Iz pošti-

voza gleda snovodnik, če je vse

Nato potaki z razgom.

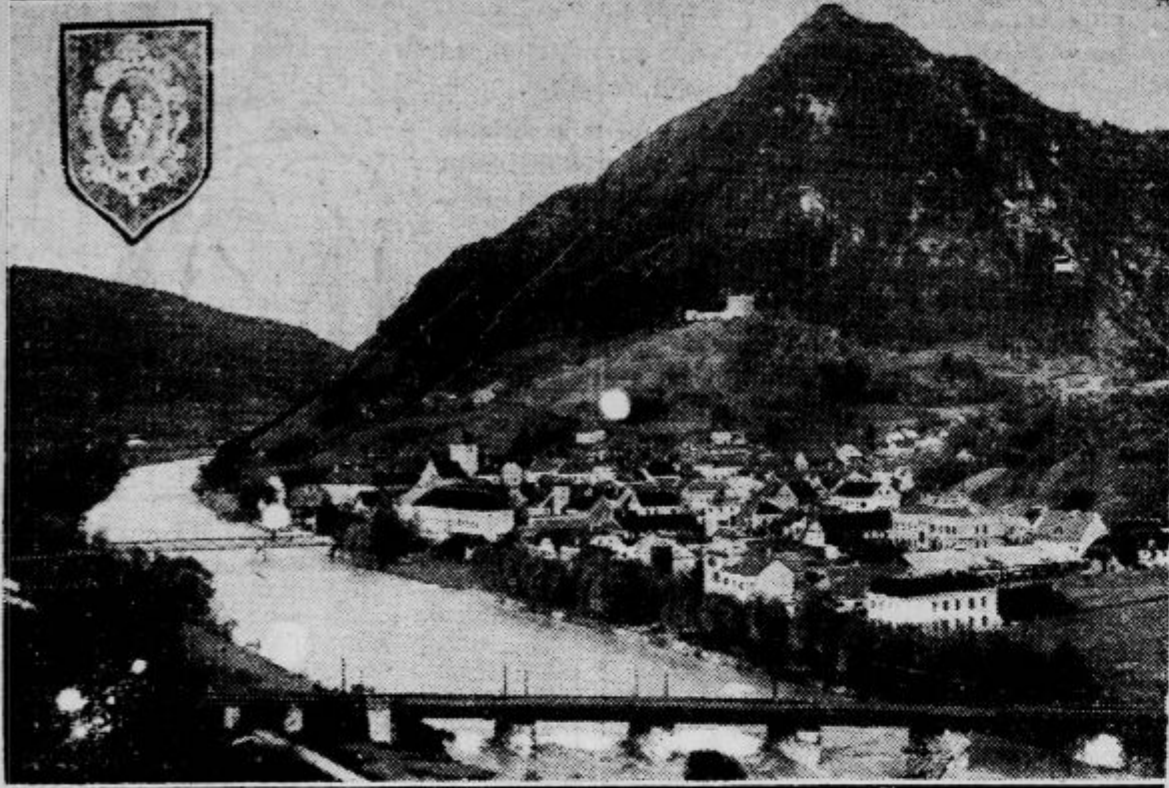
Vlak se je zgenil. Verige so se zvja-

če napele. Lokomotiva je zazvignala.

O, kako se je zgenil Andrej.

Zdravilišče Laško

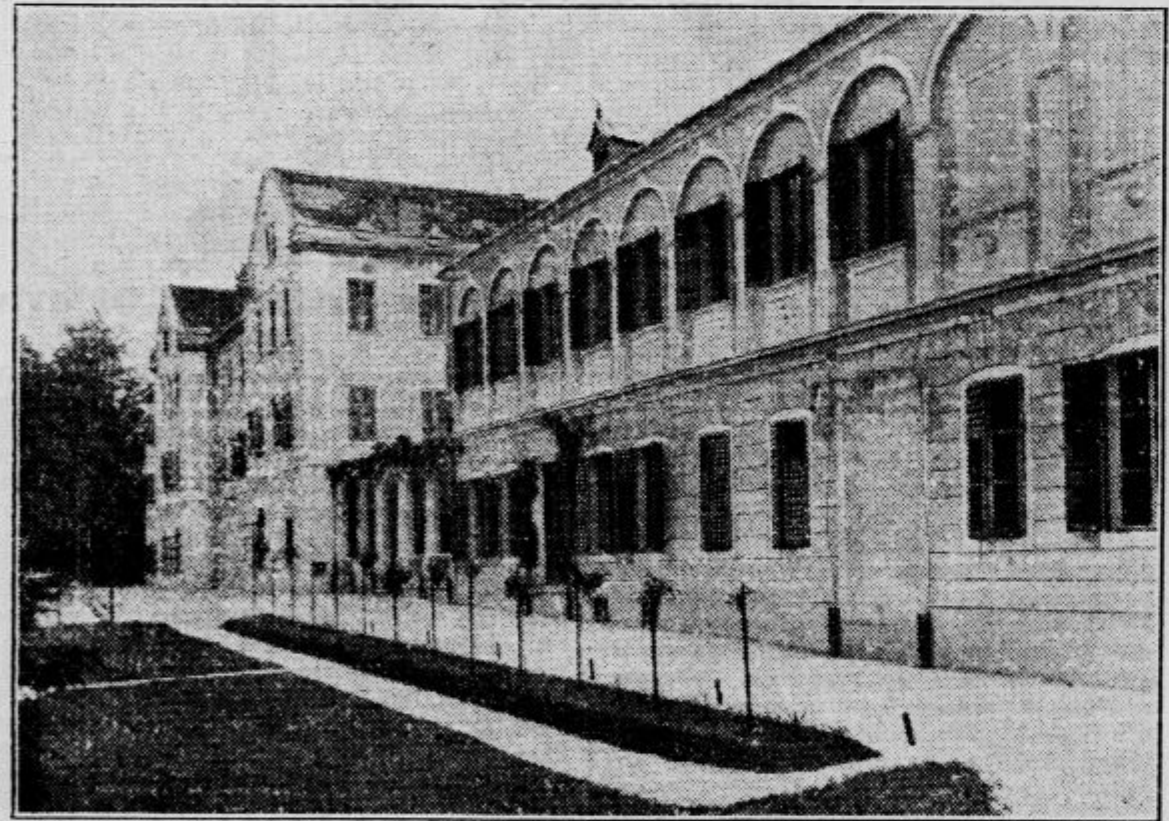
Pogled na Laško

Na najvišje ležeči cesti ali poti, ki na »Pesku«, na strmem južnem pobočju skalnatega, a kljub temu skrbno pogozdenega Huma (585 m) še spada k laškemu mestu, ima Miha Kranjc, l. 1925, od našega kralja Aleksandra I. odklovan s srebrno kolajno za štiridesetletno požrtvovalno udejstvovanje pri domačem gasilnem društvu, svojo delavnico; vse časti vreden je njegov obrt, ki ga izvršuje po zimi pri električni luči blizu tople peči, poleti v gorkem solncu in v hladni senci dozorevajočega grozdja; kajti tkalcev domačega platna, kakršen je on, in to celo v mestu, pozna naša ožja domovina dandanes žal le še prav malo. Spodaj v mestu samem, ob cesti, ki drži v četrto ure oddaljeni Gradec v umetniško zanimivo cerkev Matere božje, hranijo in kažejo vsakomur, kdor si ga hoče ogledati, v lepi beli hiši, v kateri je bila prej nameščena nemška šola, vzgledno urejen krajevni muzej, po njegovem ustanovitelj imenovan »Valentinčičev muzej«. Tako vežejo žive, govoreče in mrtve, molčeče, neme priče sedanje mesto Laško z njegovo polpreteklo in še starejšo, več kot dva tisoč let nazaj segajočo zgodovino, da sprehajajo se po lenih poteh ob desnem in levem bregu srbnočiste Savinje, brez truda lahko razumeš, kako se je mogla ob široki, kotanjasti debri Žikovce mimo kmata Žikovška sredi skozi mesto razviti že tako zgodaj sredi hribovite in gorate okolice tako važna naselbina kot je Laško.

Ne le skalnati Hum, na kojega vrh vodijo v številnih ključih speljane steeze skozi duhteče borovje in smrekovje, tudi stari grad, Tabor imenovan, se dviga nad mestecem tako samozavestno, ponosno, naravnost izzivajoče, da se je pod njegovim varstvom in pod njegovo zaščito nekdanji trg, četudi tupatam mimogrede od Turkov, razljučenih kme-

tov in drugih sovražnikov izropan in požgan, lahko skozi sto in stoletja razvijal v lepo jugoslovansko mesto in v kopalnice, ki nudi vsako leto tisočim obiskovalcem prepotrebno okrepčilo in zdravljenje s svojimi naravno toplimi zdravilnimi vodami. V bližnjih Rimskih toplicah se še danes na štirih, v kopalniški rotundi vzdanih majhnih mramornatih kamnih štirje stari Rimljani zahvaljujejo kopalniškim boginjam za zdravje, ki so ga jim vrstile v svojih kopolih. V laških toplicah, katerih so se posluževali okoličani že od pamtveka, še preden je bil l. 1852 postavljen temelj sedanjemu kopalnišču; sicer niso ohranjeni taki zahvalni, stari, votivni kamni, a mesto Laško samo nudi kakor malokatero drugo v Sloveniji večjemu opazovalcu polno zanimivih spomenikov, ki osvetljujejo najrazličnejše dobe ne le slovenske, temveč sploh človeške zgodovine.

Cim prideš s kolodvora in zagledaš na levem nasprotnem bregu Savinje mesto s Taborom in Humom v ozadju, že se začudiš nad obliko cerkvenega stolpa in cerkve sploh. Pristine slovenske cerkve tako nizkih zvonicov, pa povrh še tako širokih masivnih s tako nizko, štirioglo, topoglavo streho nimajo nikjer. To mora biti iz časov, ko so bili v spodnji Savinjski dolini, koje središče je baš Laško, merodajni drugi, tuji vplivi. Spomni se podobnih zvonicov in cerkva v Italiji in ime »Laško« blizu Rimskih toplic kakor Koroške »Lašnje« blizu Rimskega vrelca pri Guštanju ti vzbudi spomin na starejšo, predsllovansko čase. Lev iz belega mramorja, vzdignjen v zunanjo steno stranske kapelice župne cerkve v Laškem, je kakor oni, že počrneli v Rimskih toplicah iz predsllovanske dobe; v kaplanijo je vzdignjen kamen z reliefom, ki prikazuje pod ukrivljenim drevesom

Zdravilišče poslopje

S kakšnimi koraki je spet zapustil postajo.

S trdimi, upornimi koraki je krenil v kavarno in sedel mrk in obupan, a vendar s svojim molkom vsem in vsem kljubujoč, k svoji mizi.

Sam, zmerom sam.

Poteklo je pol ure.

Pred Andrejem se je nekdo ustavil. Smehljaje se mu. In ta nasmeh je srečen, tako da se, kakor bi govoril: »Vendar!«

Ona je, Irmina.

Andrej se je zgenil, kakor da mu je neprijetno. Pogledal je iznad dnevnika. Ali ona se mu je tako srečno smehljala, da je v njegovih mrkih očeh za en trenutek zagorel svetel ogenj. Odložil je list in ji pomagal odložiti plašč. Tudi on se je nasmehnil. Ustnice pa je takoj stisnil in se je jezno pogledal v časopis.

Ali ga je motila? Irmina? Tudi iz njenih ustnic je izginil nasmeh. Sklonila je glavo nad skodelico črne kave in se zastrmela v črno tekočino. Potem pa je z naglim zgibom roke skodelico nescila k ustom.

Trepetale so ji.

Potem ga je vprašala, kaj mu je. Nič. Zmizg z rameni.

Lasje so ji padli na čelo, na senci, be-

la lica so ji pokrili dolgi, temni kodri. Čez eno uro jo je spremil do vrat in z naglimi koraki odšel domov.

Zmerom je bil tak. — Obsojen na tihi klic v sebi, ki ga je nenehoma spravljala na rob njegovih dni!

»Stran odtod! Stran odtod!«

Morda se zato ni hotel z nobenim človekom zvezati. Irmino je ljubil. Časih se mu je zazdelo, da je ne ljubi. V resnici pa jo je ljubil — le da je vso svojo ljubezen skrnil, kdaj pa kdaj v sebi doživel zaradi tistega neprestanega strahotnega pričakovanja:

»Zdaj, zdaj pojdem! — Jutri! — Pojutrišnjem! — Le kam? — Kam?«

Irmina že nekaj dni izprašuje:

»Kje je Andrej?«

Nihče ne ve. Že štiri dni ga ni nihče videl. Morda je zaprt. — Ne! Ne! — On ne more biti zaprt! —

Odšel je. Nihče ne ve — kam. Tiho, brez hrupa se je odločil.

Morda se vrne spomladi, ali pa kdaj pozno, pozno poleti. Morda čez leta... Morda nikoli več.

Le Irmina ve, da se bo vrnil. Prav tak kakršen je: Človek brez miru.

z zvezdnato cvetlico moža, vodečega malega psa na vrvi; v hišo blizu ljudske šole, v kateri je nastanjena tudi ljudska knjižnica, je vzdignjena glava, ki predstavlja obraz vrhovnega boga starih Rimljanov. Takih in enakih spomenikov je v mestu, ne le v muzeju, še več; vsi spominjajo na rimske čase in tisti, ki so v srednjem veku, vsled nepoznanja iz slovenskega »Deber in debro« napravili »Tefer«, »Tifer« in »Tiberiensis«, so pri tem očitno mislili na reko Tiberio, ki teče skozi Rim. Že pozabljeni »Tiffer« se še drži druge, manjše naselbine v bližini v slovenskem imenu »Debro« ali »Deber«, prejšnji trg in sedanje mesto Laško (»Vlaško«) pa ga je že davno izgubilo, kakor je tudi že žal po večini izgubilo stara imena za posamezne dele mesta. Teh mestnih ulic, cest, poti in stez je poleg enega velikega in dveh ali treh manjših, dalmatinski »poljanam« podobnih trgov ali prostorov toliko, da izgleda mestece, če gledaš nanj s Starega grada, kakor velika mreža, ki ima sto in sto lukenj najrazličnejše oblike, pri tem so ceste in poti niti v mreži, hiše, nekatere, kakor župnišče, šola in

novi grad, pa luknje v njej. Ta mreža se bo še kmalu znatno razširila in mestecu in kopalnici prinesla novo slavo in nov zvok staremu imenu, ko bodo naši vrli gostilničarji postavili tik ob železniškem tiru moderno, veliko — pivovarno.

Ko so mestni očetje dajali tem prej večinoma brezimnim posameznim delom laškega mesta posebna imena, kakor je to v navadi v mestih, bi bili morali otepi pozabljenju napol izginola značilna imena: Na bregu, Veliki trg, Svinjski trg, Gorica, Na vratih, Polje, Za Humom, Na pošti. Spomniti bi se bili morali Mihaela »Tiferna«, ki je zanesel slavo Laškega v svet; tudi Primoža Trubarja, ki je tod in v bližnji Loki deloval, pa Antona Aškerc, rojenega v bližnji Šmarjeti, ne bodo smeli pozabiti. Ko pa so najvišje ležeči cesti uradni vrtili pravilno ime »Na pesku«, bodo morali ovekoveti tudi ime onega skromnega tkalca Mihaela Kranjca, ki ima že 45 let ob obilni zaposlenosti še vedno dovolj časa, da je noč in dan svojemu bližnjemu na pomoč.

Dr. Fr. Mišič.

Dispanzer — glavni branik proti jetiki

in težko popravljiva škoda. Merodajni faktorji morajo uvideti, da je pri nepopolnem delu prav na tuberkuloznem polju mnogo več stroškov in da se porabi mnogo truda zaman. Zato je vsaka štednja pri tuberkulozi večkratna izguba navidezno prisrednega denarja.

Dotok bolnikov v ljubljanski dispanzer je večinoma iz Sol, ki imajo najbolj organizirano zdravstveno zaščito. Želeli bi bilo, da bi tudi ostali prebivalci pogostejše obiskovali protituberkulozni dispanzer, ker vsak mora vedeti, kako zahrbita je ta bolezen in je prepogostoma že prepozno, ko pokaže svojo pravo lice. Vsak posameznik je dolžan skrbeti za svoje lastno zdravje, skrbeti pa mora tudi za zdravje svojega bližnjega, kar je pri jetiki kot nalezljivi ljudski bolezni posebne pomena. Dokler je namreč v naši sredi samo eden odprt jetičnik, nismo nikdar sigurni, da tudi nas ne zadene enaka usoda. Zaščitno ali preventivno delo v borbi zoper jetiko je široko polje, na katerem se bojujejo protituberkulozni dispanzerji v korist vsega človeštva, da ga reši te največje morilke.

Zgodba iz vojne

Bilo je v tistih časih svetovne morije, ki se jih človek spominja kot nekaj davno pretega. Reška dolina je bila zaledje soške fronte — taborišče čet, ki so odhajale, da se nikoli več ne vrnejo in onih, ki so prihajali v znamenju raztrganih, okrvavljenih uniform, zevajočih ran in izgubljenih udov. Neskončno dolge vrste čet so se kakor kolone izgubljencev ali ciginov vlekli po cestah, da so se vozovi ugrezali v blato do polovice, ječali in škripali, kot bi peljali s seboj breme zla.

Po vrtilih je ležala vojaška živina, crkavala od gladi, nesnage in mokrote. Krave, ki so jih vsako noč zamele prve slane, so žalostno bulile v meglo zastrto jesensko jutro. Bulile so s svojimi velikimi, skoraj otroškimi očmi, skušale vstati, strahotno in pretresujoče mukale — ter poginjale. Konji, ki so bili odpornejši, so ponosno dirjali po poljih, da so jih vojaki drugi dan lovili in vabili v taborišče smrti in pogina.

Vojaki so dan za dnem odhajali na fronto. Starejši — črnovojniki — so se pred odhodom blazno upijajali, da so udušili v sebi misel na dom, ženo in otroke. Mlajši so z vaškimi dekleti plesali svoj poslednji ples, ali pa so v grozi pričakovanja strmeli v noč to potajočega jesenskega dežja in peli:

»Če prideš kdaj pogledat, kje v polju grob je moj, kjer rožmarin poganja, tam spava fantič tvoj!«

Vse življenje je potekalo pod težo brezupnosti, kakor bi tisto stanje trajalo od vekomaj in kakor da mu nikoli ne bo konca.

Nastanjeni so bili vsepovsod: po

hišah, skednjih, lopah, senicah, pod šotori na mokrih in zapuščenih vrtovih, celo po solah, le ženskmu samostanu so nekaj časa prizanašali. Pa ne dolgo.

Nekega dne je sestra Andreja nastanila v šoli, da bodo spremlili pol samostanskih prostorov v bolnico. So be, kjer je nemalo prej odmevalo čebljanje otrok, so se spremenile v čakalnice smrti. Ob cerkvi Sv. Duha so jih zagrebali, da je mali zvon neprestano klenkal, a dež je rosil, rosil v odprte grobove, na črno prst, ki jo je usmiljena roka tovariša zmetala na surovo krsto. Imena na križih — to je bilo vse, kar je ostalo...

Solske sestre so podarjale gojenkam majhne, umetno kvačkane koške in košarice, da so nosile ranjencem darila: sadje, rezerje, suhe češplje — kar so jim pač dali starši.

V sobi št. 13 je bival mlad Poljak, ki je bil že skoraj okreval in se je že sprehajal na prostem. Tisti dan je bil prejel z doma pismo svoje zaročenke. Pisala mu je, da je njegova mati zbolela na smrt in kako jim je sploh hudo.

Če je že tako okreval, je pisala, naj prosi za dopust in ona ga bo prišla sama iskat v Trnovo, da mu bo v pomoč na potovanju.

Vojaka je silno prevzelo hrepence, videti mater, zaročenko, rodno zemljo, biti vsaj en dan med svojimi. Prosil je štabnega stotnika, vodjo bolnice, za mesec dni dopusta. Zdravnik pa je dejal: »Česa ti manjka? Mar nisi na toplem? Le pojdi! Čez 14 dni boš že cel in zdrav, pa na soško!...«

Sestra Andreja, ki ji je bil vojak izročil v oskrbo, je prebledela, ko je slišala zdravnika odgovor in ujela njegov bolesten pogled. Zdravnik je ponovil: »Danes so doma le otroci in ženske, vsi drugi žrtvujejo svoje življenje za domovino, tebi pa se hoče božanja in milobe!«

To je dejal in odšel. »Sestra Andreja«, je šepetal vojak, »jaz ne pojdem na fronto. Sestra Andreja, še enkrat bi rad videl mater. Sestra, jaz bom umrl!« In solze so mu vrele kot potoki po licih.

Nuna je poiskala zdravnika, ga skrivaj prosila naj dovoli vojaku dopust, on pa ji je dejal: »Tega ne trpim, da bi jim dajali potuho. Molčite, sicer vas naznamim prednico!«

Drugo jutro je nesla vojaku stevali ke 13 kot ponavadi kavo — rjavo, vročo. A glej: njega ni bilo nikjer! Povečala je to zdravniku, a ta: »Ušel je! Če ga dobe, bo visel, ali pa ga ustrelijo, kakor ubeznika.«

Nekaj časa so po bolnici o tem posepetavali, kmalu pa je bilo pozabljeno in je šlo življenje svojo staro pot dalje. Zvonovi samostanske kapele so turobno pozvnanjali... Nunc so stresle, plele košarice, na izginolega vojaka ni mislil nihče več. Le sestra Andreja je obhajala čudna, zla slutnja. Ni mogla pozabiti njegovih zadnjih besed: »Umr! bom, sestra!« In v tistih jesenskih nočeh se je sestra Andreja razjokala do bolečine. V sobi številka 13 pa je prišel drugi ranjenec.

Nekega dne je samostanska dekla Gabrijela črpala iz vodnjaka na vrtu vodo. Naenkrat je zadela z vedrom ob nekaj trgeda. Sklonila se je in groza jo je obšla: Na površju je plavalo nabreklo in skazeno človeško truplo v vojaški obleki. Zavpila je in jela kličati na pomoč. Prišli so bolničarji in sestre, potegnili truplo iz vode in spoznali v njem Poljaka, ki je zaman prosil dopusta. »Vodo nam je pokvaril!« je dejal zdravnik, a sestra Andreja se je v svoji celici tiho razjokala. Danes blodi v temnih jesenskih nočeh po vrtu senca... Videla je sestra Andreja, ko je v neki noči slišala nelo ob oknu in premišljevala o grozi, ki ji je ime življenje, ki je nekaterim znosno, drugim hudo, tretje pa peha samo v objem strašne smrti. M. S.

Postani in ostani

član Vodnikove družbe!

Miklavž, predhodnik Božiča

vlini, ki je letos še nekoliko kljuboval sedanji težki gospodarski krizi

GOSPODARSTVO

Situacija v lesni trgovini in industriji

V petek, 4. t. m. se je vršila v mali dvorani »Trgovskega doma« v Ljubljani VI. seje Osrednje sekcije lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev.

Po uvodnem nagovoru načelnika sekcije inž. Joska Kobija se je obširno razpravljalo o poročilu, ki ga je sestavil zbornišni član in načelnik sekcije inž. Kobi in ki je bilo pozneje predloženo odboru za proučevanje krize, ki je bil sestavljen na zadnji zbornišni plenarni seji.

Glede na določbe osnutka pravilnika o izvozu lesa iz dravske banovine, ki predvidevajo osnove Organizacije lesnih izvoznikov dravske banovine, je bil izvoljen na seji pripravljajni odbor »Organizacije lesnih izvoznikov dravske banovine«, ki bo podrobno izdelal osnutek pravilnika in izvršil vsa pripravljajna dela za osnove organizacije. V pripravljajni odbor so bili izvoljeni: inž. Josko Kobi, inž. Fran Zupančič, Fran Heinrich, dr. I. Rekar, Franjo Škrbec, Aleksander Friedrich, Josko Majaron, I. Magušar, A. Tome, Ernest Marinc, Franc Lahovnik, Milan Glaser, A. Zurlan, Fran Gorjanc, Marko Rudež, Drago Riedl, A. Neudauer. Sekcija v Ljubljani bo še imenovala svojega zastopnika.

Iz poročila odboru za proučevanje krize pri Zbornici za TOI posnemamo naslednje podrobnosti:

V naši trgovinski bilanci je igral izvoz lesa vsa povojna leta do vključno l. 1929. zelo pomembno vlogo. Tudi za dravsko banovino je pomenil les skoraj edino aktivno postavko. Les je dajal v dobi konjunkturalne zaščitne številni delavstvu in namestnem obnem pa je predstavljal tudi za našega kmeta močno in zanesljivo premoženje.

Z velikim padcem cen in konsumu so se razmere v lesnem gospodarstvu bistveno spremenile.

Uvoz lesa najvažnejših evropskih uvoznih držav se je v letu 1930 nasproti letu 1929 znižal od 22.422.078 ton na 20.210.968 ton, to je preko 2 milijona ton, pri čemer je samo naša država prizadeta s preko pol milijona ton. Položaj pa se je v tekočem letu še bistveno poslabšal in naše lesno gospodarstvo stoji pred velikim problemom, kako vzdržati obrate.

V naši banovini pa brezdomno preživlja najhujšo krizo lesna industrija in trgovina in z njo seveda širok krog prebivalstva, ki črpa svoj zaslužek iz te važne gospodarske panoge. Krizo, povzročeno zaradi izredno zmanjšane konsumu in padca cen, pa sedaj dodatno poslabša denarna kriza; zastale so vse banke kreditne operacije, ki so tvorile dosedaj trgovsko podlago pri izvozu. Prodaja se je vršila doslej povetno proti akceptu z daljši ali krajši zapadlostjo; te akcepte pa so naši domači zavodi dokaj ugodno eskomptirali. Z nastopom denarne krize so naši zavodi ukinili te operacije in izvajajo celo restriktivno dovoljenih kreditov. Razen tega je nastal v plačilni 3 do štirimesečni vacuum, ki grozi uničiti našo solidno lesno trgovino. Zaradi teh razmer je naše lesno gospodarstvo doslej izgubilo že okrog 100 milijonov Din, še mnogo znatnejša pa je izguba narodnega premoženja zaradi popolnega razvrednotenja gozdnih posestev, ki so v naši sicer pasivni banovini doslej tvorila skoro edino aktivno postavko, zlato rezervno za kmeta, malega in velikega posestnika.

Lesne krize v naši banovini ne občutijo v skrajni meri le lesno - trgovska in industrijska podjetja, marveč v prav taki meri tudi gozdni posestniki in kmetovalci.

Nujno potrebno je, da se ta pred leti še tako aktivna gospodarska panoga ohrani in da se glede na težke denarne razmere in na narodno - gospodarsko važnost čim prej pokrenejo koraki za nujno ureditev vprašane kreditiranja v lesni trgovini in industriji v tem smislu, da se stavi lesnemu gospodarstvu potem Narodne banke prepoteben eskomptni kredit.

V poslednjem času se je izdatno poslabšal položaj naše izvozne lesne trgovine na italijanskem tržišču. Italija je naš glavni odjemalec, ker smo tej državi neposredno pred vrati in ji zaradi tega lahko nudimo ugodnosti, ki jih drugi, oddaljenejši dobavitelji pa ne morejo. To je tudi vzrok, da kljub težkočam še vedno uspevamo na italijanskem trgu. Zavedati pa se moramo, da nas čakajo od strani Italije, kar se tiče našega izvoza lesa, vedno večje težkoče.

Trenutno občutimo veliko protekcijo, ki jo uživa italijanska nacionalna lesna produkcija. Italijanske državne železnice, ki so dobavljale doslej za letno do 15.000 m³ jugoslovanske produkcije, so letos našo produkcijo izredno izključile in zahtevajo nacionalno, italijansko blago. Isto je tudi glede železniških pragoz.

Pa tudi v splošnem se je v Italiji pojavil močan pokret v obrambo nacionalnih gozdov in lesne produkcije osmih italijanskih provinc v severni Italiji, ki bo brezdomno v našo škodo. Glavne zahteve te italijanske propagande so, kakor poroča »Il Piccolo della Sera« od 18. novembra t. l., kontingentiranje uvoza v proporcijah skupne potrebe, favoriziranje domače produkcije pri železniškem prevozu s primernimi popusti, in prav tako pri licitacijah ter državnih takсах.) Zato bo pri budućih trgovskih pogajanjih z Italijo prva in najvažnejša naloga naše delegacije, da bo skusala odbrati konkurenčno zmožnost našemu lesu na italijanskem tržišču.

Posvetiti pa moramo tudi vso pozornost in podporo pokretu, da s koncentracijo lesne proizvodnje in s skupnimi močmi iščemo nove trge našim lesnim izdelkom. Za to bi bila poklicana predvsem velika zasebna in državna finančno močna podjetja, ki naj bi zmanjšala konkurenco na italijanskem trgu.

Konkurenčna zmožnost naše lesne produkcije napram Avstriji troji tudi zaradi višje prevozne tarife na italijanskih železnicah. Za Avstrijo se ponovi osnovna tarifa s 300%, za nas pa s 400%, kar znaša okrog 10 Lit razlike v ceni pri m³. Zato je še večje zahteva naše lesne trgovine, da se to izenači.

Zaradi nastalega, skrajno neugodnega položaja v lesni trgovini in industriji, ki smo ga zgoraj opisali, pa slabijo to stroko v izdatni meri tudi sedanemu stanju neprimerno visoke državne in avtonomne dajatve ob slabih koncijah, veliki nesigurnosti v cenah in plačilih, ki povzročajo izgube, ob skoraj popolnem zastoju izvoza so lesna podjetja, ki ne morejo kriti niti svojih najnujnejših obveznosti primorana odnesti delavstvo, pa je zato povsem nemogoče, da bi zadostila tudi svojim davčnim obveznostim.

Z narodno - gospodarskega stališča je važno, da se ta najvažnejša gospodarska stroka ne tira v popolno propast. Zaradi tega je nujno potrebno: 1.) da se tej stroki omil-

juje državne in avtonomne dajatve; 2.) da se do izpolnitve položaja brezpopojno odloži plačilo zaostalih davkov in davčnih rubriki; 3.) da se kritičnemu položaju lesne stroke primerno znižajo tudi socialne dajatve in omili odplačevanje prispevkov, popolnoma pa odloži do nadaljnjega rubrični postopek in 4.) da se pri izdaji overen, glede na težke denarne razmere, v lesni trgovini ne zahteva potrdilo o plačanih davkih. Upravičenost zgoraj opisanih težav slovenske lesne trgovine in industrije potrjujejo naslednji statistični podatki:

V praznični januarja do septembra t. l. je padla količina našega izvoza lesa nasproti istemu razdobju v letu 1929. tako-le:

	vagonov	drva	stavnih les
jan.-sept. 1929	48.244	110.651	
1931	18.395	58.624	

Katastrofalen pa je padec vrednosti izvoženega lesa v milijonih Din:

	drva stavb. les	prag. les. izd.
jan.-sept. 1929	106,3	1101,3
1931	35,0	531,9

Položaj se je v oktobru in novembru t. l. zaradi nastale denarne krize še znatno poslabšal in vsako odlaganje korakov, ki bi omogočili vsaj omiljenje tega nevarnega položaja, bi vodilo to stroko brezdomno v propast.

Prosimo zato ugledno Zbornico, da nujno opozori merodajne činitele na zle posledice, ki bi jih grozeče nadaljuje poslabšanje položaja, moglo prinesiti našemu narodnemu gospodarstvu.

Priznati moramo pri tem, da trpi veliko škodo naša lesna izvozna trgovina tudi po lastni krivdi, zaradi pomanjkanja vsake organizacije in skupnosti stanovskega duha.

Važen korak v tej smeri je sedaj storjen z osnovenjem Osrednje sekcije lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev, kjer je bil soglasno sprejet osnutek pravilnika za »Organizacijo lesnih izvoznikov dravske banovine«. Ta organizacija naj skrbi za skupni nastop v inozemstvu, s točnimi direktivami glede položaja in cen in na intervenciji v primerih, da se godi članu očitna krivica. Ugledno Zbornico pa prosimo, naj bo zagovornica težav naše navlažnejše in najbolj prizadete gospodarske stroke.

== Naši devizni predpisi so ostali neizpremenjeni. Na vprašanja nekaterih interesentov glede sprememb deviznih predpisov, ki naj bi bile izdane preteklo soboto, moramo ugotoviti, da naši devizni predpisi v zadnjem času niso bili prav nič spremenjeni. Vest o novih predpisih za zavarovanje valute, ki so jo objavili tudi nekateri inozemski listi (n. pr. »Prager Tagblatt«), je prav za prav zakrivila beograjska centralna agencija »Avala«, ki je pretekli teden objavila v beograjskih listih navodila za postopanje pri zavarovanju valute, kakor so dodana cenovniku za zavarovanje valute. Ta navodila ki se objavljajo vsak mesec, pa niso v nobenem pogledu spremenjena in so celo dobesedno enaka navodilom, ki so bila že pred uvedbo zlate valute, torej pred julijem t. l. v veljavi. Ko smo pred meseci zopet uvedli devizne omejitve in je bil znova izdan cenovnik za zavarovanje valute, so bili znova uveljavljeni stari predpisi, ki so veljali že pred ukinjenjem deviznih omejitev meseca julija. Pri sedanji obliki novih zakonih in drugih predpisov bi bilo želeli, da bi beograjska agencija »Avala« ne objavljala predpisov, ki so že stari, ker s tem ustvarja samo zmedo, ker se interese sprašujejo, kaj je v predpisih prav za prav spremenjeno.

== Pojasnilo o brezcarinskem uvozu kompletnih torničnih instalacij. Trgovinsko ministristvo (oddelek za industrijo in obrt) je uvedlo nov način postopanja pri brezcarinskem uvozu kompletnih instalacij za tornice. V točki 5. splošnih pripomb k 15. delu predloga zakona o splošni carinski tarifi je predvideno, da se dovoli carine prost uvoz takih instalacij po odobrenju finančnega ministristva v sporazumu s trgovskim in kmetijskim ministristvom. V času, ko je bila izdelana splošna carinska tarifa (1924/25), je bila naša industrija šele v začetku svojega razvoja. Pod carinsko zaščito in spričo drugih ugodnosti, predvidenih v carinski tarifi, pa se je naša industrija v veliki meri osvobodila, da more delati samostojno in neodvisno od inozemstva. Danes je v stanju, da sama izdelava večjih del predmetov, ki tvorijo sestavni del nekaterih kompletnih instalacij in izdeluje celo nekatere kompletne instalacije. Glede na to stanje trgovinsko ministristvo v bodoče ne bo več dajalo svojega pristanka za brezcarinski uvoz kompletnih instalacij, kakor doslej, temveč bo izločilo vse one predmete, ki se izdelujejo v državi in ki se lahko izvzamejo brez škode za funkcioniranje instalacije. Zaradi tega je potrebno, da se vsi interese, ki želijo uvoziti instalacije, pred naročilom obrnejo na oddelek za industrijo in obrt pri trgovinskem ministristvu z listo predmetov in s potrebnim opisom instalacije. Iz liste naj se izločijo vsi predmeti, ki se povolno lahko nabavijo v državi, tako da pri uvozu ne bo težko.

== Vinski sejem v Ivanjovcih. Letošnji vinski mošti so po večini lepo zvrzeli in se dobro razvijajo, vendar pa so zaradi velike vsebine sladkorja še sladi. V zadnjem času nastalo mrzlo vreme pospešuje čiščenje, tako da se najde že precej čistih vin. Na vinskem sejmu in razstavi, ki se bo vršil v Ivanjovcih 10. t. m., bo kmel - akdo priložnost, da se prepriča o izvršni kakovosti letošnjega vina iz ormoško-ljutomerških vinogradov. Prijavljene so velike količine po večini sortnih vin iz najlepših leg tega vinskega okoliša. Promet z vinom je tukaj zaradi skrajno ugodnih cen in izvršne kvalitete letos živahnejši. Saj se vrši tik kolodvora (železniške rveze so zelo ugodne), tako da je vsakemu omogočeno posetiti to važno prireditel.

== Kolikovanje urgne. Ministristvo financ (oddelek za davke) je z dopisom (št. 28.323/III) od 2. aprila t. l. pojasnilo, da se morajo vsi dopisi, s katerimi zahtevajo stranke rešitev svojih vlog in zahtevkov, ki so jih predložile državnim uradom, brez izjeme predpisno kolkovati po tarinji postavki št. 1 zakona o takсах in pristojbinah. Potemkaj je kolkovati tudi vse take urgence, ki se nanašajo na rešitev odškodninskih vlog za primanjkljaje in poškodbe blaga, prekoračenje dostavnega roka ter preve plačane vozne, in sicer ne glede na to, če je odškodninski zahtevki upravljen ali ne.

== Kontingenti za uvoz lesa v Francijo. Kakor znano, je Francija uvedla pred maso kontingente za uvoz lesa na podlagi

povprečnega uvoza iz posameznih držav v zadnjih letih. Kakor sedaj poročajo iz Pariza, najbrž s 1. januarjem še ne bo odprt uvoz na podlagi kontingenta za l. 1932. Novi kontingent naj bi se pričel izkoriščati šele 1. aprila. Tudi v tem primeru pa namerava francoska vlada uvesti kvartalne kontingente namesto letnih kontingentov. Razpravlja se tudi o eventualnem povišanju francoskih uvoznih carin za les.

== Madžarski uvoz lesa je v prvih treh četrtletjih t. l. nasproti istemu razdobju preteklega leta nazadovol za 42%, in sicer od 1.482.300 na 891.140 ton. Najobširnejše je nazadovol uvoz pragoz (za 69%), mehkega okroglega lesa (za 56%), drv (za 54%), trdega okroglega lesa (za 48%) in trdega rezanega lesa (za 22%), dočim se je uvoz mehkega rezanega lesa zmanjšal le za 2%, uvoz tesanega lesa za 1% in uvoz jamskega lesa za 7%. Iz Jugoslavije je Madžarska uvozila 47.540 ton drv (lani v istem razdobju 103.920), 6930 ton oglja (3015), 1990 ton jamskega lesa (4670), 10.350 ton okroglega trdega lesa (19.080), 239 ton okroglega mehkega lesa (11.500), 13.300 ton pragoz (44.340), 26.550 ton mehkega rezanega lesa (30.700) in 1650 ton trdega rezanega lesa (2480). Pri uvozu pragoz je ostala Jugoslavija na prvem mestu, prav tako pri uvozu trdega okroglega lesa, pri uvozu drv in trdega rezanega lesa pa se je zaradi carinske vojne Madžarske s Češkoslovaško naša država povzpela s tretjega na drugo mesto, čeprav je tudi uvoz iz Jugoslavije hudo nazadovol. Šele na četrtm mestu je Jugoslavija pri madžarskem uvozu mehkega rezanega lesa in na tretjem glede uvoza tesanega lesa.

== Tudi Grčija namerava uvesti žitni uvozni monopol. Iz Aten poročajo, da je grška vlada imenovala poseben odbor, ki je dobil nalogo, da izdela predlog za ustanovitve institucije, ki bi imela monopol za uvoz pšenice in sladkorja. Ta institucija bi zbiralala naročila grških uvoznikov in bi blago uvozila iz onih držav, ki bodo kupovale grško blago.

== Češkoslovaške zavarovalne družbe dajejo državi poščilo. Iz Prage poročajo, da so češkoslovaške zavarovalne družbe sklenile z državo pogodbo, po kateri bodo prihodnje leto prevzele obveznice državnega poščila od 250 milijonov Kč. Amortizacijska doba tega poščila traja 25 let, obrestna mera 5,5 odst., emisijski tečaj pa 92,5. Zanimivo je, da se obveznice ne bodo glasila na prinesitelja, temveč na ime in bodo izključene od trgovanja.

== Licitacija glede dobave telegrafsko-telefonskega materiala, ki je bila razpisana pri direkciji državnih železnic v Sarajevu za 11. november, se bo vršila dne 21. t. m.

== Dobave. Zavod »Obilježev« v Kruševcu sprejema do 9. t. m. ponudbe glede dobave pivovinskih škafel. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 30.000 kg portlandskega cementa in 70 m³ bakrene pločevine; do 16. t. m. pa glede dobave 20.000 kg moke, 1900 kg koruznega zdroba, 1000 kg perkeninovnega mila in 5000 kg koreze. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 2 komadov gumijevih cevi, 10.000 kg portlandskega cementa, 10 kg blank - usnja, 40 m la-

nenega platna; do 12. t. m. glede dobave 10.000 kg moke; do 18. t. m. pa glede dobave naprave za dvigala. Direkcija državnih železnic Vreč sprejema do 16. t. m. ponudbe glede dobave 2000 kg preje. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave potrebščin za ognjeasne sesalke. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 30 komadov kolovnih cevi. Dne 21. t. m. se bo vršila pri direkciji pomorskega prometa v Splitu otfertna licitacija glede dobave maziva. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.)

Borze

Na ljubljanski borzi je bil tudi pretekli teden devizni promet slab in je znašal le 10,8 milijona Din nasproti 10,3, 14,9, 14,7 in 12,1 milijona Din v zadnjih tednih. Od posameznih deviz je London v teku tedna nadalje občutno padel, potem pa se je ob koncu tedna nekoliko ustalil.

Na zagrebškem efektm tržišču je promet nadalje omejen na državne papirje. Vojna škoda je priločno stabilna in se je v teku tedna trgovala po 272-280. Tudi tečaj ostalih državnih papirjev se niso bistveno spremenili. 6 odst. Blairovo posojilo se je trgvalo po 66 do 68, 7 odst. pa po 57 do 59. Večji promet pa je bil v beograjskih obveznicah po 43 do 45.

5. decembra.

Curij. Beograd 9.05, Pariz 20.135, London 17.10, Newyork 514, Bruselj 71.475, Milan 26.125, Madrid 42.775, Amsterdam 207.15, Berlin 119.25, Stockholm 94, Oslo 94, København 94, Sofija 3.72, Praga 15.22, Varšava 57.60, Bukarešta 3.07.

Žitni trg

+ Chicago, 5. decembra. Začetni tečaj. Pšenica: za december 54,50, za marec 55,625, za maj 57,75, za julij 57; koruza: za december 36,125, za marec 39,375, za maj 41,50, za julij 43,25; riž: za december 41,50, za marec 45, za maj 46,50, za julij 46,25; oves: za december 24,875, za maj 27,125.

+ Winnipeg, 5. decembra. Začetni tečaj. Pšenica: za december 59,625, za maj 63,625, za julij 64,50.

+ Novosadska blagovna borza (5. t. m.) Tendence za koruzo slaba, v ostalem nespremenjena. Promet 53 vag. Otrbi: baški, sremiski in slavonski 125 - 130. - Ječmen: baški, 64 kg 122,50 - 127,50; baški, sremiski, pomladni, 67/68 kg 160 - 170. Koruza: baška nova, s kakovostno garancijo 60 do 62,50; baška, Sremska, za december - januar 65 - 67,50; za marec - maj 80 - 82,50; baška, sremska, sušena 76 - 78; banaška sušena 72-74; sremska okoli Šid, sušena 79 do 80. Moka: baška in banatska postaja »Og« in »Og« 360-380; »2« 340-360; »3« 305-315; »4« 255-265; »7« 190-200; »8« 122,50 - 127,50 Otrbi: baški in sremiski 85 - 90; banaški 80 - 85.

+ Budimpeštanska terminska borza (5. t. m.) Tendence slaba, promet živahen. Pšenica: za december 13,40 - 13,42, za marec 14,36 - 14,37; riž: za december 15,20 do 15,22, za marec 15,95 - 15,96; koruza: za maj 17,02 - 17,05.

stopnje, podnarednika in kapljara pri orožništvu: v prvem draginjskem razredu Din 400, v drugem 350 Din, v tretjem 300 Din.

Splošne določbe

Člen 22. Brezplačno zdravljenje v javnih bolnicah ne vpliva na pravico prejemanja tako osebnih kakor tudi rodbinskih draginjskih doklad.

Člen 23. V primeru sprememb v toku meseca se osebne in rodbinske draginjske doklade obračunavajo od 1. dne prihodnjega meseca.

Člen 24. Upokojencem, ki imajo od osebnega dela ali imetja več kot 3000 Din čistega mesečnega dohodka, ne pripada ne osebna in ne rodbinska draginjska doklada.

To pa ne velja za upokojence ministre, za tiste osebne upokojence, ki so bili upokojeni po izpolnitvi 20 letu efektivne službe, priznane za pokojnine, in za doletene upokojence, ki dobivajo rodbinsko pokojnino, pa imajo več kot 65 let.

Člen 25. 1.) Upokojencem, ki niso izpolnili 65 let življenja, pa se bavijo s samostojnim poslom, ki je zanj potrebno pooblastilo, odnosno dovoljenje pristojne oblasti, ne pripadajo ne osebne ne rodbinske draginjske doklade, ne glede na višino dohodkov, ki jih imajo iz takih samostojnih poklicev.

2.) Če upokojenec zaradi duševne ali telesne nesposobnosti preneha delati, še preden ugasne dovoljenje, mu gre pravica do osebnih in rodbinskih draginjskih doklad.

3.) Prenos posla na osebo, do katerih upokojenec ima zakonske dolžnosti vzdrževanja, ni združen s pravico do osebnih in rodbinskih doklad.

To velja tudi tedaj, kadar upokojenec posla, ki ima zanj dovoljenje oblasti, ne vrši osebno, nego preko drugih oseb (poslovodje, pomočniki, nadzorniki).

Člen 26. Pod čistim dohodkom po tej uredbi se razume dohodek, ki ostane, če se od bruto - dohodkov odbijejo vsa njegova bremena.

Člen 27. Nesposobnost za delo in za zaslužek po tej uredbi se mora dokazati z izpovedovalom dveh javnih zdravnikov.

Člen 28. 1.) Za pravico do prejemanja osebnih in rodbinskih doklad mora upokojenec predložiti pristojni blagajni prijavo in dokazila, ki jih predpiše finančni minister.

Če ne predloži prijave v roku 90 dni, računajoč od dneva, ko si je pridobil pravico, mu pripadajo osebne in rodbinske draginjske doklade od prvega dne po tistem mesecu, v katerem je to prijavo predložil.

2.) Za vsako izpremembo, ki ima za posledico izgubo pravice do osebnih in rodbinskih draginjskih doklad, mora upokojenec najdeli v roku 30 dni, računajoč od dneva nastale izpremembe, predložiti novo prijavo.

Za postopek, ki temu nasprotuje, bo upokojenec odgovarjal po odredbah čl. 29 te uredbe.

Člen 29. 1.) Če je upokojenec predložil nerazrešeno prijavo in po njej dobival osebne in rodbinske draginjske doklade, izgubi pravico tako do osebnih kakor tudi do rodbinskih draginjskih doklad za leto dni, ne zakonito prejeta vsota pa se odtrga od njegovih pokojninskih prejemkov na osnovi upravnih določb zakona o uradništvu.

Sklep o izgubi pravice izda finančni minister.

2.) Razen tega pride tak upokojenec v disciplinarno preiskavo in se obtoži prevara.

Člen 30. 1.) Vsa potrebna pojasnila za izvajanje te uredbe izda finančni minister.

2.) Pritožbe v sporih, ki nastanejo zaradi

izvajanja te uredbe, se naslavljaajo na finančno ministristvo.

Člen 31. Predsednik ministrskega sveta lahko na predlog finančnega ministra z uredbo izpremeni višino osebnih draginjskih doklad in pogojev, po katerih se pridobijo in izgube pravice do osebnih in rodbinskih draginjskih doklad.

Člen 32. Ta uredba dobí obvezno moč prvi dan po tistem mesecu, v katerem se razglasi v »Službenih novinah« Takrat preneha veljavna sklepna ministrskega sveta DR št. 107.201 z dne 8. oktobra 1924 z vsemi izpremembami in dopolnitvami.

SOKOL

Otvoritev sokolske dvorane na Dovjem

Mojstrana, 2. decembra. V nedeljo 29. novembra je doživel Sokol v Dovjem prelep praznik. Celih pet let smo ždeli kakor sokoli s strtimi krili, po oni težki katastrofi, ko nam je voda odnesla naše naisvetlejšie, naš sokolski hram. Danes, ko vežba naša številna mladež v skromni dvorani, katero si je vzel Sokol v najem, so se zopet zernile trume Sokolov, da zopet doprinašajo žrtve na oltar Sokolstva.

Svečana otvoritev sokolske dvorane se je vršila v nedeljo zvečer z izbranim sporedom, kot glavna točka pa je bila simbolična igra br. Spicerja »K luči«, ki je doživelja s to predstavo lep jubilej, namreč desetletnico prve uprizoritve na odru radoviškega Sokola ob priliki otvoritve tamošnjega Sokolskega doma. Kljub slabemu vremenu je bila dvorana popolnoma razprodana in mnogo občinstva se je moralo vrniti domov, ker ni dobilo prostorov. Ko se je odpla državna himna, je povzel besedo starosta br. Rabič. Jednato je razložil pomen svečanosti ter izročil sokolsko dvorano svojemu namenu. Sledilo je izvajanje igre »K luči«, ki je bila podana v režiji br. Osenka prav dobro. Na odru smo zopet videli naše stare izvedbanske igralce in z njimi tudi one, ki so nastopili prvič na odrskih deskah. Moramo reči, da so bile poedine uloge na ravno odlično podane in igralci so želi popolno odobravanje. Med dejanja pa sta prednasala svoj program Triglavska pevsko društvo in društveni orkester, kar je dajalo svečanosti še bolj močan izraz. Lepo uspela svečanost se je končala po 23. uri z najlepšim moralnim in gmetnim uspehom.

Sokolsko društvo Zabukovca. 15. novembra se je vršil ustanovni občni zbor novega Sokolskega društva Zabukovca, katerega člani so dosedaj tvorili z sosednjim vasjo Griže skupno društvo. Novo društvo ima že lepo urejeno telovadnico in najpotrebnejše telovadno orodje. Svoj pristop v društvo je dosedaj prijavielo 95 članov. Pri vseh članih vlada veliko veselje za tehnično in kulturno-prosvetno delo. Telovadno stalno vse kategorije, kar se je zahvaliti dejstvu, da je zadostno število predtelovadcev na razpolago. Odbor tvori starosta inž. Burnik Vlado, namestnik Vrhovnik Franc, tajnik Hadolin Jakob, načelnik Rongador Jože, namestnik Jereb Franc, načelnica Rebersakova Marica, namestnica Vrhovnikova Marija, prosvetlar Svetko Kavčič, namestnik inž. Gluščević Branko, matrikarka Vehočeva Marica, blagajnik Kulier Drago, gospodar in arhivar Rijavec Srečko; odborniki inž. Zorič Leopold, direktor rudnika, Pintar Franc, Krk Franc, Katovšek Ivan, Ramsak Ernest, Stropnik Anton, Cizej Iv., Dolinar Adolf; revizorji Velikanec Anton, Pinozi Fran in Sanda Matija ml.

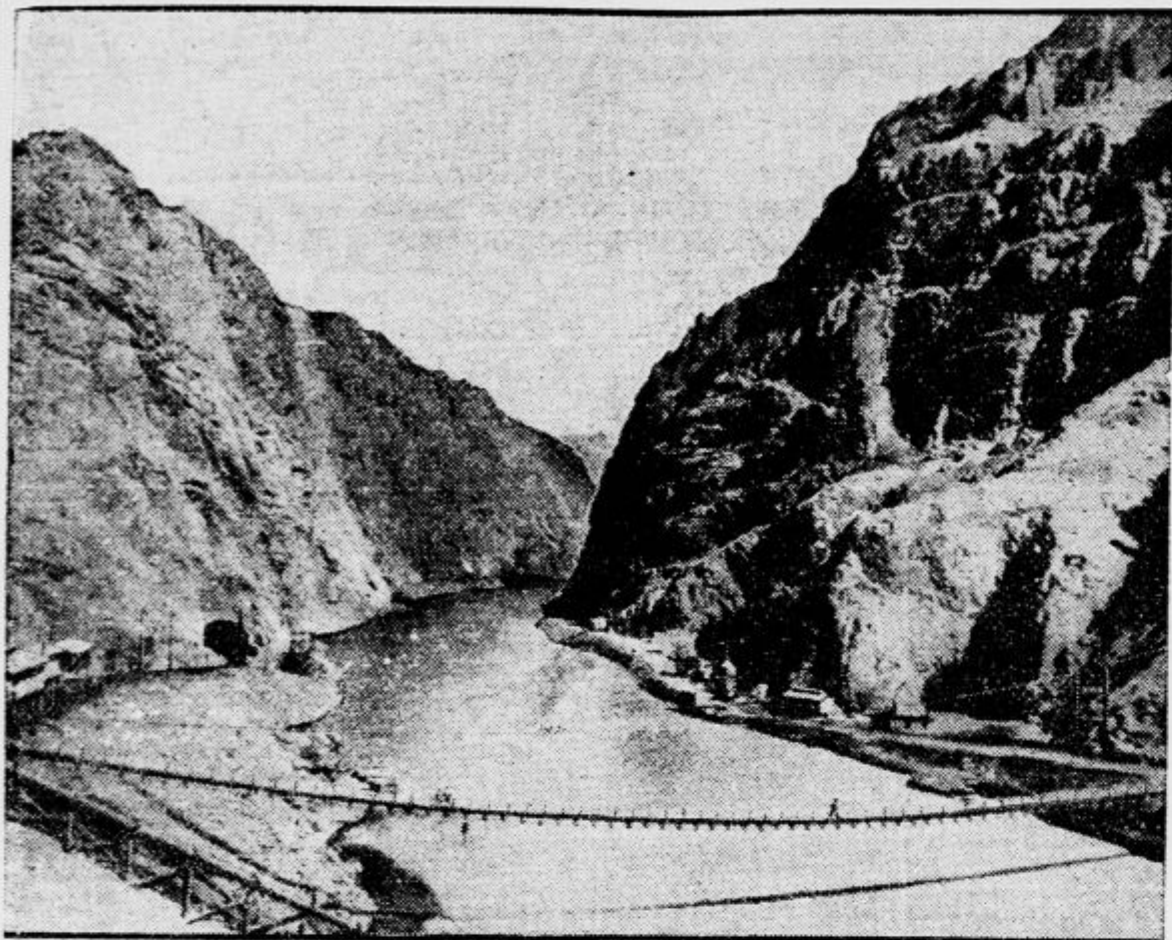
Vse za vzgojo dobrih prednjakov. Za 1550 sokolskih enot v državi imamo le 836 prednjakov z župnim izpitom in 222 prednjakov. To število je napram telovadnemu članstvu, ki znaša 33782, še mnogo premajhno, posebno še, če upoštevamo vse telovadeče vobče. Saj potrebujejo tudi naraščaj in deca ogromno število temeljito izvežbanih vaditeljev. Po enoletnem naporu skoraj vseh žup je število vadiatelstva naraslo skoraj za 100 odstotkov. S prednjaškimi tečaji bo treba nadaljevati še več let, ako hočemo zadostiti nujni potrebi dobrih vadiateljev. Pozdravljamo toplo vsako akcijo v tej smeri. Savez, ki je letos imel polletno šolo za 50 članov in 10 članic, namerava tudi prihodnje leto prirediti tako šolo. Tudi vse župe naj se potrudijo!

Drobiž iz slovanškega Sokolstva. Jubilej 40 letnega obstoja in trdega dela je praznovalo društvo Viden X. na Dunaju s slavnostnim zborovanjem in lepo uspešo akademijo. — Vadiateljski zbor ČOS v Pragi je imel 21. in 22. t. m. posvetočanja v Pragi, namenjena v prvi vrsti pripravi na vsesokolski zlet 1932. Določil se je provizorični vzpored zlet, razpisale vse tekme ter ponovno praktično preizkusile vse predpisane proste vaje za moške oddelke. Med lužick

Iz življenja in sveta

Ogromna dolinska pregrada v Ameriki

Kakor znano, trpe srednje južne države v Ameriki (Arizona, Colorado in Nevada) na velikem pomanjkanju vode. Velikanske ploskve plodne zemlje leže neizrabljene in neobljubene. Zdaj pa bodo zgradili na reki Colorado pri Los Vegas v Nevadi velikansko dolinsko pregrado, imenovano po predsedniku Hooverju, za katero se bo nabrala voda, ki se bo po kanalih odvajala na polja. Pregrada je preračunjena na okroglo 4 milijarde Din

Skrb za zarod pri živalih

Ogromno kraljestvo žuželk — „Družinske skrbi“ v živalskem svetu

V zadnjih letih so postali živalski otroci nekako moderni in vsakdo pozna iz zanimivih opisov in slik nežno skrb, ki jo posvečajo matere v razredu sesalcev in ptic svojim mladim. Se veliko zanimivješa, da si manj raziskana pa je skrb, ki jo posvečajo male živalce, žuželke in druge, svojemu zarodu.

Zlasti žuželke, ki obsegajo nekako 4 petine vseh živalskih vrst na zemlji, kažejo v tem pogledu takšno raznolikost navad, da je vredno pomuditi se nekoliko z njimi. Značilnost skrbi, ki jo posvečajo svojim potomcem, obstoji posebno v tem, da poginejo večina, še preden se to potomstvo zleže ali vsaj kmalu potem. Zato pa se morajo že potruditi, da mu poiščejo pravočasno primerno »otroško sobo« in da mu pripravijo potrebno hrano, kar otežuje zlasti to, da se razvijajo žuželke do polne dozorelosti v različnih oblikah in da so ličinke navezane večinoma na drugo hrano nego odrasla živalca.

V najpreprostejših primerih odlaga samica svoja jajca na primerna mesta in se ne briga dalje zanja oziroma pogine. Kačje pastirke in enodnevnice odlagajo n. pr. svoja jajca v vodo, neke vrste kopnih rakov kratkorepcev opravljajo dolga potovanja, da zaupajo svoj zarod morju, neke žabe ostavijo mokri element in izkopljejo za svoja jajca jame v zemljo. Neki metulji, ki živi sicer kakor drugi metulji od cvetlic, mora odlagati jajca v — gnojnico.

Stopnjo višje predstavljajo živalce, ki pripravijo svojemu zarodu tudi že hrano in jih skrbno zaščitijo pred sovražniki. Znana osa najezdnica je kakor mnogo drugih žuželk opremljena s posebnim, zelo dolгим želom, s katerim izvrta tudi neverjetno trde predmete, n. pr. debele lesne plasti in zidove, ki so v njih skrite ličinke, v katere odloži jajca s pomočjo že prej omenjenega žela. Nepojmljiv nagajon jim pove, kje je skrita priprava ličinka. Ko se izleže zarod najezdnice ima dovolj hrane na razpolago, ker se izreže skozi žival, v katero jih je spravila skrbna mati. Tudi nekatere ribe imajo takšne »rtalne« naprave, s katerimi spravljajo svoja jajca v razne žive školjke.

Gradnja »gnezda« ni vedno lahka. Neke kobilice in polži izkopljejo jame v zemljo, ki jih potem skrbno pokrijejo. Neki tropski polži zlepi list v obliki škrinčice, izžre odprtino za zrak in prevleče vse s sluzasto kožico. Ta škrinčica je gnezdo za njegove male. Neka košenilka obsedi na svojih jajcih, dokler ne pogine in še kot truplo rabi s svojim trdnim ščitkom svojemu zarodu kot varujoča streha.

Znane ječice na drevesnih listih niso

Kitajsko japonski konflikt

rojdujen propagandni lepak, ki so ga po poročilih obzornika China Weekly Review plakirali Japonci v Mukdenu. Oseba pod japonsko zastavo izjavlja: »Zakaj toliko vznemirjenja? Japonske čete so v pravici in se vedejo popolnoma korektno. Vrednosti so stalne. Zakaj ne bi opravljali poslov kakor ponavadi?« V vozu svetuje moški ženski »naj se ne boji in naj ne pobege na deželo, ker je v mestu mnogo bolj varno.« Tekoč spredaj pa kriči: »Zdaj ko so Japonci zasedli naše mesto, smo mi trgovci čisto mirni. Če pa bi nas hoteli napasti banditi, bomo obvestili japonske čete.«

Posledice preobljubenosti na Angleškem

Pred nekim londonskim sodnikom se je morala zagovarjati te dni neka ženska zaradi odprave plodu. Imela je že sedem otrok in ni hotela imeti še osmega, ker je bila revna in se je čedalje težje borila za svoj življenjski obstanek. Sodnik jo je obsodil le pogojno za dve leti in je to razsodbo utemeljil s tem, da je Angleška že v veliki meri preobljubena.

Njegovo stališče je to, da bi se morali načini za preprečevanje porodov propagirati v najširše kroge, zlasti pa v družine, ki žive v revščini. Sedanji zakon, ki preprečuje umetno odpravo plodu, bi morali celo revidirati, kajti ne ustreza več pogojem, ki vladajo danes na Angleškem.

Isto sodbu je izrekel ta sodnik Mc Cardie v nekem drugem primeru odprave plodu. Obtoženka je to izvršila, ker se je bala, da bi otrok prišel na svet slaboumen, kakor se ji je zgodilo pri prvem otroku. Sodnik je ob tej priliki poudarjal, da ne živimo več v srednjem veku in niti ne v razmerah, ki so vladale pred sto leti, temveč da štejemo l. 1931., v katerem so socialni problemi vse drugačni nego v preteklosti.

Po nedolžnem zaprt

Ameriški delavski voditelj Tom Mooney sedi že 15 let v neki kalifornijski kaznilnici. Obsodili so ga zaradi dinamitnega napada v San Franciscu, čeprav so ga razne osebe v usodnem času videle drugje in so tudi skušale dokazati njegov alibi. Zdaj se trudi newyorški župan Walker, da bi se razprava proti Mooneyu obnovila in dokazala njegovo nedolžnost.

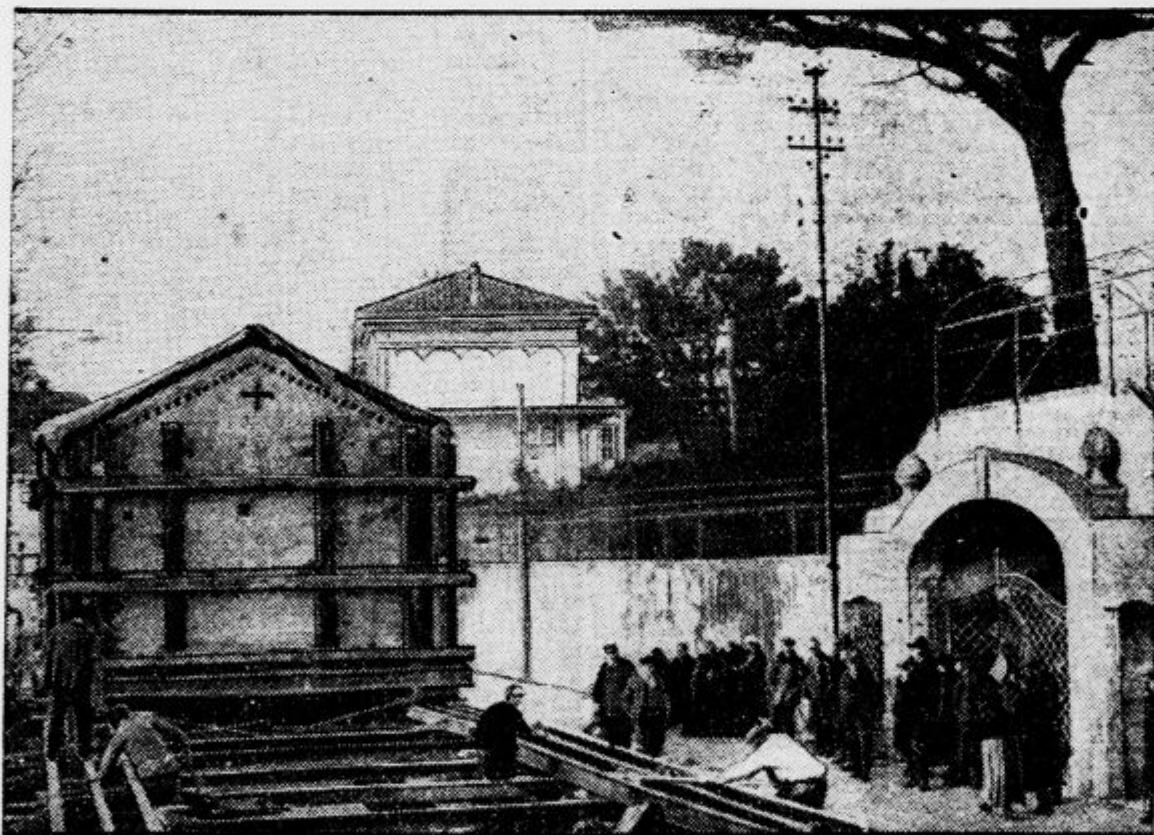
Smuk!

Smučarske dresse kroji po meri iz nenadkriljivega lodna najcenejeje tvrdka

Drago Schwab, Ljubljana

Pristopajte k Vodnikovim družbi

800 let stara cerkev se umika modernemu prometu

V majhni italijanski vasiel Pianezza pri Turinu so morali iz prometnih ozirav prenesti 800 let staro cerkev.

Nazadovanje porok in porodov

Kakor je videti iz statistik, v Nemčiji vedno bolj nazaduje število porok in porodov. V prvi polovici letošnjega leta je bilo 30.000 porok manj kakor leto pred tem. Tudi v pogledu porodov se kaže veliko nazadovanje. V prvi polovici letošnjega leta se je rodilo v Nemčiji 45.000 otrok manj kakor v prvi polovici 1930. Za nazadovanje porok in porodov delajo vsešaki v statistiki odgovorno sedanjo splošno gospodarsko krizo.

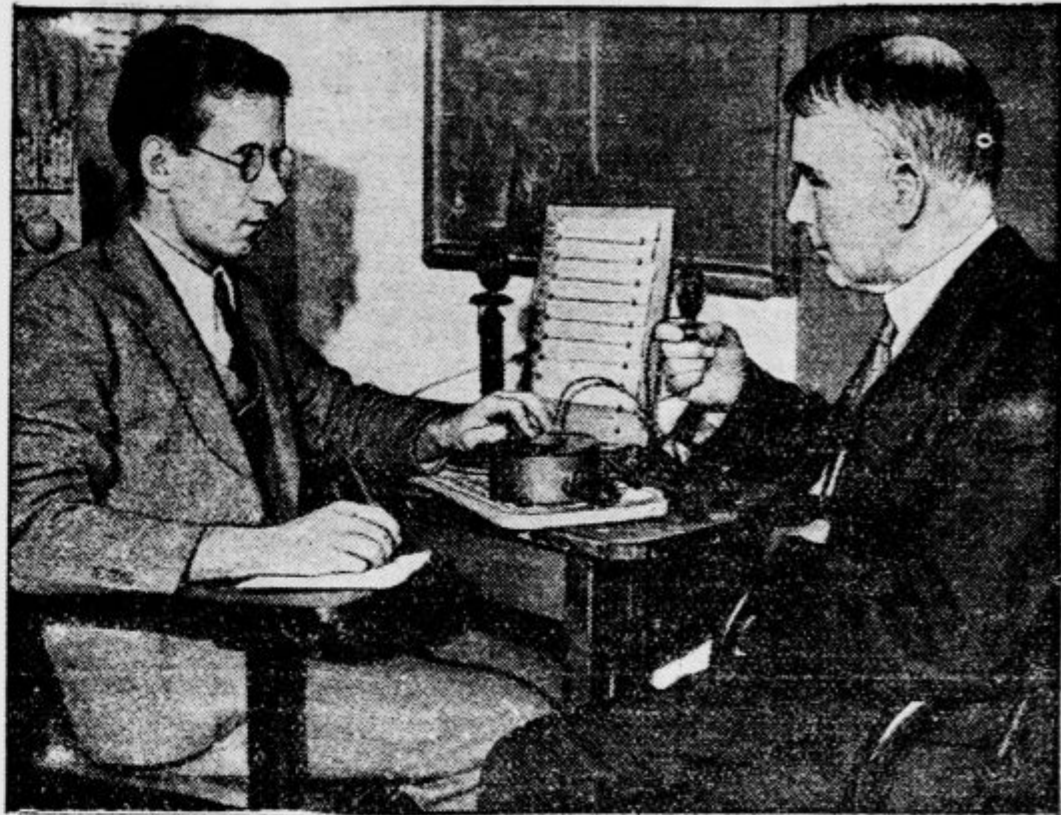
Zora Voda
proti sivim lasem!
Ne barva, temveč vrača
sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Zak. zašt. Odborena od zdravstvenega odseka pod št. 1793-20 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh si-guren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—

ZORA VODA I. OREL, Zagreb
Radičeva (Duga) ul. 32.

Poslujemo po povzetju, in to samo na čitljive naslove.

Glušči poslušajo s prsti

Ameriški profesor Gault kaže svoj novi aparat

Univerzitetni profesor v Chicagu je konstruiral poseben aparat, s katerim morejo glušči čutiti govorico neposredno s prsti. Govornik drži pred usti majhen mikrofoni, ki sprejema valove govora in jih pojačuje, da more glušec s prstom čutiti gibanje membrane

Katolicizem v Ameriki

Katoliška cerkev ima v Zedinjenih državah 17 nadškofov, 104 škofe, 26.353 duhovnikov in 17.000.936 vernikov. Razmerje med katoliki in protestanti se je v sto letih spremenilo od 1:100 na 1:6, pri čemer je rasla katoliška cerkev v prvi vrsti na račun priseljenih Ircev, Italijanov in — Jugoslovenov. Katoliki bivajo predvsem v mestih; tako šteje Boston 75 odstotkov katolčanov.

Omejitve priseljevanja je to naraščanje zavrla, pričakovati pa je celo močnega nazadovanja, ker porast na račun rojstev pada. Zlasti pada število rojstev pri Irkih, katerih družine v tretjem pokolenju že skoraj nimajo več otrok. Nekaj nazadovanja pojde na račun prestopov v protestantizem, a še slabšo sliko kaže naraščajoča verska indiferentnost med katoliki. Že leta 1910. je cenil škof Mac Faul odpad zaradi te indiferentnosti na 10 milijonov duš. Kardinal Dougherty poroča, da obiskuje od 30.000 italijanskih otrok v Filadelfiji le 10.000 katoliški verski pouk; v zadnjih letih so zgradili celih 300 italijanskih protestantskih cerkev. Predlansko leto je prestopilo v katolicizem le 36.376 oseb. Od 12 milijonov zamorcev je le 400.000 katolikov. Parlament (kongres) šteje 35 katoliških poslancev med 435, v senatu je 6 katolikov med 98 senatorji.

Abbé Ducourant

župnik v Vermellesu pri Calaisu, ki so ga v oktobru 1914 ustrelili Nemci, ker je deloval za zaveznike. Te dni so izkopali njegove zemeljske ostanke iz začasnega groba in jih prenesli v Vermellesko cerkev, da jih položijo tam k večnemu počitku. Žalno svedčanstvo je vodil arraški škof Dutoit ob navzočnosti mnogih zastopnikov oblasti in raznih korporacij kakor tudi velike ljudske mase

Trodimenzijski film

V listu »New York Times« razpravlja neki filmski kritik o tem, kaj pomeni za bodočnost filmske industrije nedavna vest iz Hollywooda, da so tam izumili trodimenzijski film, o čemer je tudi naš list obširneje poročal. Poročevalec prihaja pri tem do zaključka, da bo ta film za industrijo istakšen udarec, kakršen je bil svojčas zvočni film, ker bodo morali zaradi njegove gradbe kinematografov čisto izpremeniti, če bodo hoteli predvajati nove filme.

Konj za 8 dinarjev

Madžarski listi poročajo iz Kaposvara, da je na ondodnem živinskem sejmu prodal neki kmet svojega konja za 8 Din. Kupčijo po tej ceni je sklenil samo zategadelj, da mu ni bilo treba gnati živali domov.

Očetov pouk

»Oče, kdo pa je bigamist?«
»Človek, ki dvakrat napravi isto neumnost.«

Nova ruska nedelja

Kakor poročajo iz Moskve, je po odredbi komisarja za delo dosedanji petndnevni delovni teden nadomeščen s šestndevnim tednom.

Približno pred dvema letoma so odpravili sedem dni trajajoči teden z nedeljskim počitkom ter namestu njega uvedli nepretrgan petndnevni delovni teden. Načelo te preureditve je bilo, da delaj podjetje nepretrgoma, vendar pa samo s štiri petinami delavcev, kajti petina je imela prosti. Na ta način so skušali Rusi doseči ne le večje ugodnosti za industrijo, ampak so menili, da bodo vzeli prostemu dnevu cerkveni in družinski značaj.

Ta pričakovanja pa se niso izpolnila. Nadomeščanje izostajajoče petine delavcev se je izkazalo za praktično neizvedljivo. Največja vrzel se je pokazala za odsotnosti vodilnih uradnikov, čijih izostajanje je povzročalo velike zmede in nered. Po enoletnem poizkušanju z novotarijo so se zato Rusi vrnili od nepretrganega tedna k uredbi s petim splošno prostim dnevom. Ampak zdaj je nastala nova komplikacija. Praznikov je bilo čedalje več in kontinuiteta proizvodnje je bila ogrožena.

Zdaj so tudi to napako popravili s tem, da so napravili teden s šestndevnim nepretrganim delom. Ruski nameščenci in delavci imajo zdaj spet pet prostih dni v mesecu. V nepretrganem obratu pa so zdaj v Rusiji samo podjetja, ki prakticirajo to tudi v kapitalističnih državah, predvsem prometne ustanove, bolnišnice, restavracije in slično. Nepretrgani petndevni teden se je torej končal kot ponesrečen poizkus.

Najnovejši rekord v zraku

Ameriški letalec Lowell Bayles, ki je potolkel dosedanji hitrostni rekord v zraku, kakor smo že včeraj poročali.

Ali ste že naročnik slovenske ilustrovane tedenske revije »Življenje in svet«?

Iz uredniškega koša

Gorica. Neki košar je prejel naročilo za posebno velik koš. Takoj se je lotil dela. Določene dne ga je dovršil, a šele sedaj je opazil, da koša ne bo mogel spraviti niti skozi vrata niti skozi okno. Končno mu ni ostalo drugo, nego da je podrli kos stene, da je svoj izdelek spravil skozi vrata.

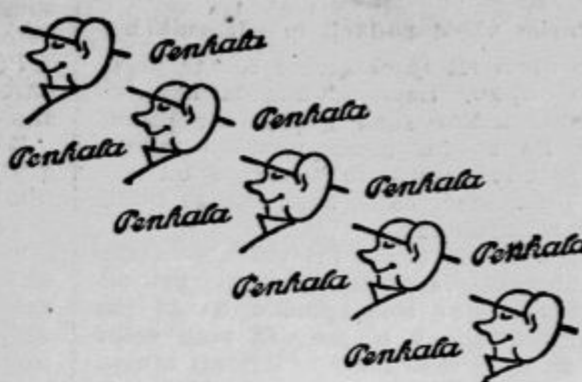

Za Božič in za novo leto obdarujte svoje milence s

Penkala

zlatim nalivnim peresom

Spomin je dolgotrajen, ker ustvarja Penkala zlato nalivno pero zadovoljstvo. Zahtevajte ob priliki nakupa samo Penkala izdelke z zaščitno znamko.

Cene malim oglašom:

Zenitve, dopisovanja, naznanila ter oglasi trgovskega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za štiro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglasi: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za štiro 3.— Din. Če naj pove naslov Oglasi oddelka Jutra, je plačati še pristojbino 2.— Din. Pristojbina je vpisati obremen z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11842 — Telefon številka 2492, 3492

Malim oglašom

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah Jutra v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Službo dobi

Slaščičarskega pomočnika
samostojnega, neoklenjenega, za delo in desetero letno izkušnjo. Naslov v oglaševalski službi Jutra.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

Zadnji vpis v svoj dnevnik je napravil tisto jutro po njeni smrti. Tako se je ohranila sled brezupne, strašne žalosti, v katero ga je pahnil ta okrutni udarec usode: »Moj mali sinko joče in prosil hrane... O, Alisa, Alisa, kaj naj storim brez tebe?«

In ko je lord Greystoke zapisal te besede — poslednje v svojem življenju — mu je glava izmučena omahnila na mizo. Dolgo časa ni noben glas motil mrtvaške tišine, razen žalobnega jokanja ubogega, lačnega otroka...

Na visoki pragozdni planoti, miljo daleč od morja je stari Kerčak, opičji kralj, v erdu razsajal med svojim ljudstvom. Vsi mlajši in sikejši člani rodu so se razkropili v najvišje vrhove dreves in tvegali življenje, samo na bi usli njegovi divji goti.

Mesto potnega

uradnika
vemo z novim letom od 1.1.1932. Plača 2000 Din mesečno in provizija. Reflektirano samo na desetero letno izkušnjo. Naslov v oglaševalski službi Jutra.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Mesto potnega

uradnika
vemo z novim letom od 1.1.1932. Plača 2000 Din mesečno in provizija. Reflektirano samo na desetero letno izkušnjo. Naslov v oglaševalski službi Jutra.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Mesto potnega

uradnika
vemo z novim letom od 1.1.1932. Plača 2000 Din mesečno in provizija. Reflektirano samo na desetero letno izkušnjo. Naslov v oglaševalski službi Jutra.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca

na elektroinženirsko delo sprejme ing. M. A. Gabr. Šte. 10. 5743-1.

Dekle

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Službe išče

Sofer-mehanik
pomočnik, ki zna vsa hišna dela, štem za majhno roditeljo. Ponudbe s prepisi sprejema na naslov: Draga Veljko, Mol. Bačka. 5743-1.

Kuharico

za pomoč pri kuhanju in vseh hišnih delih. Sprejme Pock v Kranju. 5743-1.

Poslovodjo

za daljšo prakso, agilenega in sprotnega prodajalca, sprejema takoj trgovinskega pomočnika na oglaševalski službi Jutra pod št. 5743-1.

Vajenca</

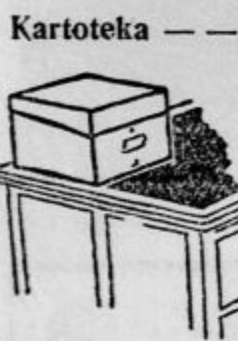
ORIGINAL OPALOGRAPH

RAZMNOŽEVALEC - PRESERVAT - FIKSAT - DOBITE PRI TVRDKI

PAZITE NA VARSTVENO ZNAMKO!

LUDV. BARAGA
Ljubljana

SELENBURGOVA UL. 6
TELEFON 29-80

Kartoteka —

brez dvoma boljši
kakor nerodne
knjige

»KARTOTEKA«
Ljubljana
Selenburgova ul. 6/1
Telefon 33-83. 2973

100—150.000 Din
posojila
Iščem na prvo mesto
vknjižbo, lepe trg. hiše,
vredne 300.000 Din. — Po-
nudebe na oglaš. oddelku
»Jutra« pod sifro »Sigurno
vloženo«. 5720-16

Iščem kupca
(depozitacija) dobro izdelega
množinskega speerijkega
predmeta za večje kraje-
ve, zaračunje 3—5000 Din. — Po-
nudebe na oglaš. oddelku
»Jutra« pod sifro »Sigurno
vloženo«. 5720-16

Družabnika(-co)
starejšega in samega
izščen s kapitalom 50—
100.000 Din lahko s bra-
nilno knjigo na posredno
trgovino na gostinstvo na
prometnem kraju pri Ma-
riboru. Naslov v oglaš.
oddelku »Jutra« 5732-16

Kratkoroč. posojila
proti zastavi ali preči po-
roštvu dale najugodnejše.
Solenko kreditno društvo
Aleksandrova 5. 57008-16

V najem
s 30—4000 Din. — Po-
nudebe na oglaš. oddelku
»Jutra« pod sifro »Sigurno
vloženo«. 5732-16

Kmečki valjčki mljn
in žago
vzajem v najem ali na
polovico. Naslov v oglaš.
oddelku »Jutra«. 57460-17

Hišo
samo 1. nadstropje oddam
v najem. Pripravno za
upokoje. Brez otrok. Na
slov pove oglaš. oddelku
»Jutra«. 57380-17

Gostilno - Mariboru
ali okoli. Dobro vpetano
vzajem v najem s 1. ja-
nuarjem. Ponudbe na oglaš.
oddelku »Jutra« pod sifro
»Jutra«. 57331-17

Trgovski lokal
s stanovanjem
2 sob. kuhinje in pritliklin.
v neposredni bližini Ljub-
ljane oddam v najem. Zelo
dobro trgovsko. Naslov pove
oglaš. oddelku »Jutra«. 57711-17

Gostilno
v Ljubljani oddam v naj-
em. Dopolne na oglaš. oddelku
»Jutra« pod sifro »Jutra«. 57367-17

Pekarno
dam v najem ali zame-
stnika. Pripravno tudi za
sladničarstvo. Ponudbe na
oglaš. oddelku »Jutra«
pod »Pekarna«. 57309-17

Gostilno
dam v najem proti kavci.
Ponudbe na oglaš. oddelku
»Jutra« pod sifro »Vino«. 57309-17

Lokali
Lep lokal s sobo
v središču mesta oddam.
Poljska in kletar. Dva
Dalmatinska ulica št. 5.
57436-19

Brivni o
dobro izdele in na toberem
prostoru v manjšem mestu
ali trgu kupim. Dopolne na
oglaš. oddelku »Jutra« pod
sifro »Brivnice«. 57335-19

Garažo
pri kavarni. Evropa, tako-
od. Zvezniški Ljubljana
Trubarjeva 8. 57335-19

Najvišjo ceno

plačamo za Vašo zasta-
relo radio postajo v zame-
njavi za najmodernejše
aparate na tok

TUNGSRAM
HORNY — ORION

ROGATA
IZSIRA

ZA BOŽIČ
kupite le pri
RADIO BAR

LJUBLJANA, MESTNI TRG 5/1

Lokal
za trgovino ali pisarno, na
zelo prometni točki, takoj
oddam. Naslov v oglaš.
oddelku »Jutra«. 57320-19

Dobro mesarijo
prodam s 1. januarjem. —
Ponudbe na oglaš. oddelku
»Jutra« pod sifro »Mesarije
v Mariboru pod »Mesarije«. 57330-19

Gostilna
na zelo prometnem kraju,
z lepimi prostori — blizu
Maribora, takoj napredaj
radi bolni. Vzame se tu
di hranilna knjižnica. Na-
slov pove oglaš. oddelku
»Jutra«. 57042-19

Pletarno nogavic
kompletne urejene, s stroji
na električni pogon, vsled
vrednosti iz Maribora, ugod-
no prodam. Potreben maj-
hen kapital. Osigurana ko-
sistena. Lokal zelo pogo-
n. Poljska ulica, daleč Valjak
Maribor. Kino »Union«. 57072-19

Skladišče
in garažo oddam takoj ali
pozneje. Strossmayerjeva
5. 57064-19

Skladišče
veliko, suho, pripravno tu-
di za delavnice vsake
stroje, oddam. Ogleda se
lahko vsak dan od 1. do
4. ponedelja v Kolodvor-
ski ulici št. 6. mesec Ko-
senina. 57068-19

Vinsko klet
30 m dolga, suho, pri-
pravno tudi za skladišče,
ker tik zvezniške proge.
oddam. Naslov v oglaš.
oddelku »Jutra« 57370-19

Delavnico
prostorno, prikladno za
vsako obrt, erent, s sta-
novanjem takoj oddam v
najem. Istotom oddam tudi
nove sode
od 12—60 litrov dele pome-
ni. Poljska ulica št. 6.
57094-19

Lokal
na prometni točki oddam.
Florjanska ul. 31/1. 57015-19

Lokal
s 2 velikimi trgovinami,
v centru mesta oddam proti
»Kupčini« nekaj inventarja.
Zelo priročno za trgovca.
oddam ali medno trgovino.
Vsečina na mestu. Dva Din.
Vse iz izve na Rožniški ul.
št. 9/1. 57274-19

Sagoriti, teci
v prevažnem. — Ponudbe na
oglaš. oddelku »Jutra« pod
sifro »Le v Ljubljani«. 57378-19

Gostilno
v mestu ali na Gorenjskem
vzajem v najem na ra-
m ali v najem. Ponudbe na
oglaš. oddelku »Jutra« pod
sifro »Prometa«. 57348-19

Lokal za trafiklo
v centru mesta oddam. Proti
»Kupčini« nekaj inventarja.
Zelo priročno za trgovca.
oddam ali medno trgovino.
Vsečina na mestu. Dva Din.
Vse iz izve na Rožniški ul.
št. 9/1. 57274-19

Gostilno na deželi
polje kopalnice na Do-
lenjskem, na novo vpetano,
s prenovalnimi sobami, prodam
ali dam v najem na račun
s 1. januarjem. Interese-
nti naj se zlasti na oglaš.
odd. »Jutra« pod »Na deželi gostilna«. 57788-19

Lokale
delavnice, skladišče, ležeče
ali glavni cesti in tram-
vatskem postajališču, z
vhodom iz večje ulice, iz
Zvezniške oddam s 1.
januarjem 1932. Vprašati
v pisarni Vodnikove kisa-
re. Ljubljana VII. Celovška ce-
sta 42. 57769-19

Posest
v mestni gramozni jami
prodam za 15.000 Din. Na
slov pove oglaš. oddelku
»Jutra«. 57687-20

Stavbna parceli
v bližini nove remize v
Zg. Sisk. napredaj. Poljska
ulica št. 39. 57335-20

Hišo
v mestni gramozni jami
prodam za 15.000 Din. Na
slov pove oglaš. oddelku
»Jutra«. 57687-20

Stavbna parceli
v bližini nove remize v
Zg. Sisk. napredaj. Poljska
ulica št. 39. 57335-20

Stavbna parceli
v bližini nove remize v
Zg. Sisk. napredaj. Poljska
ulica št. 39. 57335-20

Stavbna parceli
v bližini nove remize v
Zg. Sisk. napredaj. Poljska
ulica št. 39. 57335-20

Stavbna parceli
v bližini nove remize v
Zg. Sisk. napredaj. Poljska
ulica št. 39. 57335-20

Stavbna parceli
v bližini nove remize v
Zg. Sisk. napredaj. Poljska
ulica št. 39. 57335-20

Stavbna parceli
v bližini nove remize v
Zg. Sisk. napredaj. Poljska
ulica št. 39. 57335-20

Tri njive
od 3—5000 m² velike pro-
lam. Ena je nasproti žel-
kolodvoru in dve v bližini
novega mostu. Kdor pro-
kupi, daje dobi. — Pr-
noski, sedlar in trgovci v
nasjem v Medvedah. 57422-20

Zemljišče
napol posejano — okoli
240.000 m² po niski ceni
(35 para m²) prodam. —
Ponudbe na oglaš. oddelku
»Jutra« pod »Gorenjsko«. 57424-20

Pozor!
Američan, mizarji, obrtniki
v večjem in prometnem
trgu Slov. nje je napredaj
hiša z vpeto mizar-
sko delavnico, opremljeno
z najmodernejšimi stroji
električni (brezjemnički).
Posebno pripravno za bol-
jša podjetna mizarja.
Event. se prod. tudi brez
strojev, ker je posestvo
pripravno za vsakega dru-
ga obrtnika. Poljska
ulica št. 39. 57335-20

Pozor!
Lastnika hiše z gostilno in
12 opremljenimi tiskalnimi
sobami, ki je bila anoni-
zna v »Jutra« 22. nov.
prosim, da mi laži, če je
le napredaj. Plačam v go-
stini. Dopolne na oglaš.
odd. »Jutra« v Mariboru pod
sifro »Kapital«. 57384-20

Enodružinsko hišo
kupim. Ponudbe na oglaš.
odd. »Jutra« pod sifro
»Lega in cenaz«. 57353-20

Stavbno parcelo
manjšo, v Trnovskem pred-
mestju prodam po nizki
ceni. Naslov: Pot na rako-
vo ješko št. 42. 57771-20

Novozidano vilo
na lepi periferiji Ljub-
ljane prodam. Istotom
prodam 1. stavbno par-
celo, vse po zelo ugod-
ni ceni. Naslov pove og-
l. odd. »Jutra«. 57765-20

Amerikanec
ravno došli, kupi hišo
ali vilo v Ljubljani ali
bližnji okolici. Ponud-
be na oglaš. odd. »Jutra«
pod »Amerikaz«. 57778-20

Majhno posestvo
vzajem v najem. Dopolne
z ozirom velikosti na po-
družinsko »Jutra« v Celju
herstinska 10. Stani-
57802-20

Posestvo
obsegajoče 12 orlov, v
Savinjski dolini ugodno
proga Črepanjek, Celje.
gostilna »Jelena«. 57803-20

Parcelo na Mirju
v izmeri 600—1000 m² ku-
nim. Ponudbe na oglaš.
odd. »Jutra« pod sifro
»60—70«. 57812-20

Vilo
enonadstropno, s avtogara-
žo in vrtom. — Ulica stare
prave št. 7. — takoj od-
dam v najem, ali tudi pro-
dam. Oddam tudi posamez-
na trdnjava stanovanja s
kopalnico in pritliklinami v
vili. Vprašati na oglaš.
odd. »Jutra« pod sifro
»R 7«. 57804-20

Večjo parcelo
v Tacnu kupim. Ponudbe
na oglaš. oddelku »Jutra«
pod »Taceaz«. 57809-20

Dvodružinsko hišo
na periferiji Ljubljane pro-
dam. Naslov pove oglaš.
odd. »Jutra«. 57879-20

Večstanovanj. hišo
v Ljubljani ali okoli. Ku-
nim. Ponudbe na oglaš.
odd. »Jutra« pod sifro
»Poseste«. 57714-20

Stavbni prostor
za 30.000 m², na lepem,
solnčnem in idealnem kra-
ju v večjem industrijskem
mestu na Gorenjskem pro-
dam. Tazadevne ponudbe
pod »Redka prilika 1932 na
oglaš. oddelku »Jutra«. 57700-20

Enonadstropno hišo
z lokalom in vrtom kupim
v centru Šiške ali Rožne
doline. Ponudbe na oglaš.
odd. »Jutra« pod sifro
»Rosen kupca«. 57826-20

Stavbna parcelo
bi kupil kje ob Dolenski
ali Celovški cesti. Dva
velji laci. Bregar. Proti ta
Dolenskem. 57496-20

Nova hiša
tristanovanih pod ugod-
ni cenami oddam. Na
slov pove oglaš. oddelku
»Jutra«. 57406-20

Za hišo 8000
ko gotova. (lozena) solid-
na, premeštilna, doplačila
7000 Din. Poljska ulica
»Maribor«. Vpra-
šati na oglaš. oddelku
»Jutra«. 57386-20

Vilo ali trgovsko
hišo
v središču mesta ali event.
v prvi bližini levega mesta
Maribora kupim proti ta-
kajnemu plačilu. Biti
mora v popolnoma do-
brem stanju. Ponudbe na
oglaš. oddelku »Jutra« pod sifro
»Hiša ali vila«. 57385-20

Moderno vilo
celo, enodružinsko, z
velikim vrtom za Bež-
gradom, poceni oddam
s 1. januarjem v naj-
em. Naslov v oglaš.
odd. »Jutra«. 57780-21

Hišo z gostilno
kupim v Ljubljani, Mari-
boru, Celju, v predmest-
jih ali v kakem drugem
pomembnem kraju. Pro-
dost, kjer je tudi trgo-
vina, ali vsaj sposobni pro-
stori za isto. Ponudbe z
natančnim opisom in ceno
je poslati na oglaš. oddelku
»Jutra« pod »Hesaz«. 57385-20

Hišo ali vilo
kupim na Bledu ali v
okolici. Plačam takoj. —
Ceni, ponudbe na oglaš.
odd. »Jutra« z naved-
bo cene pod »Gotovina«. 57611-20

Tristanovanj. hišo
na severni periferiji Ljub-
ljane prodam. Ponudbe na
oglaš. oddelku »Jutra« pod
sifro »Sreča«. 57741-20

Enodružinsko hišo
kupim. Ponudbe na oglaš.
odd. »Jutra« pod sifro
»Lega in cenaz«. 57353-20

Stavbno parcelo
manjšo, v Trnovskem pred-
mestju prodam po nizki
ceni. Naslov: Pot na rako-
vo ješko št. 42. 57771-20

Novozidano vilo
na lepi periferiji Ljub-
ljane prodam. Istotom
prodam 1. stavbno par-
celo, vse po zelo ugod-
ni ceni. Naslov pove og-
l. odd. »Jutra«. 57765-20

Amerikanec
ravno došli, kupi hišo
ali vilo v Ljubljani ali
bližnji okolici. Ponud-
be na oglaš. odd. »Jutra«
pod »Amerikaz«. 57778-20

Majhno posestvo
vzajem v najem. Dopolne
z ozirom velikosti na po-
družinsko »Jutra« v Celju
herstinska 10. Stani-
57802-20

Posestvo
obsegajoče 12 orlov, v
Savinjski dolini ugodno
proga Črepanjek, Celje.
gostilna »Jelena«. 57803-20

Parcelo na Mirju
v izmeri 600—1000 m² ku-
nim. Ponudbe na oglaš.
odd. »Jutra« pod sifro
»60—70«. 57812-20

Vilo
enonadstropno, s avtogara-
žo in vrtom. — Ulica stare
prave št. 7. — takoj od-
dam v najem, ali tudi pro-
dam. Oddam tudi posamez-
na trdnjava stanovanja s
kopalnico in pritliklinami v
vili. Vprašati na oglaš.
odd. »Jutra« pod sifro
»R 7«. 57804-20

Večjo parcelo
v Tacnu kupim. Ponudbe
na oglaš. oddelku »Jutra«
pod »Taceaz«. 57809-20

Dvodružinsko hišo
na periferiji Ljubljane pro-
dam. Naslov pove oglaš.
odd. »Jutra«. 57879-20

Večstanovanj. hišo
v Ljubljani ali okoli. Ku-
nim. Ponudbe na oglaš.
odd. »Jutra« pod sifro
»Poseste«. 57714-20

Stavbni prostor
za 30.000 m², na lepem,
solnčnem in idealnem kra-
ju v večjem industrijskem
mestu na Gorenjskem pro-
dam. Tazadevne ponudbe
pod »Redka prilika 1932 na
oglaš. oddelku »Jutra«. 57700-20

Enonadstropno hišo
z lokalom in vrtom kupim
v centru Šiške ali Rožne
doline. Ponudbe na oglaš.
odd. »Jutra« pod sifro
»Rosen kupca«. 57826-20

Stavbna parcelo
bi kupil kje ob Dolenski
ali Celovški cesti. Dva
velji laci. Bregar. Proti ta
Dolenskem. 57496-20

Nova hiša
tristanovanih pod ugod-
ni cenami oddam. Na
slov pove oglaš. oddelku
»Jutra«. 57406-20

Za hišo 8000
ko gotova. (lozena) solid-
na, premeštilna, doplačila
7000 Din. Poljska ulica
»Maribor«. Vpra-
šati na oglaš. oddelku
»Jutra«. 57386-20

Vilo ali trgovsko
hišo
v središču mesta ali event.
v prvi bližini levega mesta
Maribora kupim proti ta-
kajnemu plačilu. Biti
mora v popolnoma do-
brem stanju. Ponudbe na
oglaš. oddelku »Jutra« pod sifro
»Hiša ali vila«. 57385-20

Moderno vilo
celo, enodružinsko, z
velikim vrtom za Bež-
gradom, poceni oddam
s 1. januarjem v naj-
em. Naslov v oglaš.
odd. »Jutra«. 57780-21

Trisob. stanovanje
parketirano, z uporabo ko-
palnice in zaprti verando
oddam. Naslov pove oglaš.
odd. »Jutra«. 57783-21

Stanovanje
3 sob. kuhinje in pritliklin
oddam v Klunovi ulici 11.
Kodeljevo. 57819-21

Dvosob. stanovanje
s pritliklinami in vrtom
oddam z januarjem. Naslov
v oglaš. oddelku »Jutra«. 57817-21

Stanovanje
4 sob. in pritliklin. v bližini
ni univerze oddam s 1.
januarjem 1932. Ponudbe
pod sifro »Čelo nadstropje«
na oglaš. oddelku »Jutra«. 57329-21

Stanovanje
2 sob. in kuhinje (jedilnica
in kuhinja opremljeni) bli-
zu opere takoj oddam. —
Naslov v oglaš. oddelku
»Jutra«. 57330-21

Trisob. stanovanje
s pritliklinami oddam po
nizki ceni. Naslov v oglaš.
odd. »Jutra« pod sifro »Ni-
kova cesta št. 54. 57569-21

Stanovanje
v novi hiši, 2 sob. in ku-
hinje ter pritliklin, z elek-
triko, oddam s 1. januar-
jem. Rožna dolina št. XV.
17. 57634-21

Tri stanovanja
po dve sobi in pritliklini
parketirano, po 350 do 400 Din.
oddam na Smartinski ce-
sti. Naslov v oglaš. oddelku
»Jutra«. 57637-21

Stanovanje
dvosobno, s kopalnico in
pritliklinami, elektrika
parket, oddam po zmerni
ceni v vili »Valve«, Her-
stinska 10. Stani-
57606-21

Stanovanje
3 sob. kuhinje in pritliklin
oddam. Naslov v oglaš. oddelku
»Jutra«. 57648-21

Stanovanje
enosobno, v pritliklini od-
dam na Tomačevem št. 63.
Sv. Keiz. 57608-21

Dvosob. stanovanje
takoj oddam. Poizve se v
Vodovodni cesti št. 36.
57699-21

Stanovanje
3 sob. kuhinje in pritliklin
oddam s 1. januarjem. Na-
slov pove oglaš. oddelku
»Jutra«. 57678-21

Enosob. stanovanje
takoj oddam. Glince-Vik.
cesta IX/14a. 57700-21

Lepo stanovanje
sobe, kuhinje in pritliklin
oddam s 15. decembrom ali
1. januarjem v Savilja 30.
57716-21

2 stanovanj
oddam. Poizve se v Zelenci
jani, Tovariška ulica 35.
57332-21

Krasno stanovanje
treh sob. velike predso-
be, zračna kuhinja in pritliklin.
novodobno urejeno, zelo
ugodno na razpolago za ar-
tistikijsko vožnjo. Na-
slov pove oglaš. oddelku
»Jutra«. 57688-21

Gospodično
stanovanje na stanovanje.
Naslov v oglaš. oddelku
»Jutra«. 57691-21

Stanovanje
2 sob. kuhinje, shrambe in
drugi pritliklin. kakor tudi
lokal
pripraven za vsako obrt.
oddam. Naslov v oglaš.
odd. »Jutra«. 57689-21

Stanovanje
sobe in kuhinje takoj od-
dam dvema mirna oseba
Trček, Kodeljevo — Ob
Ljubljani 97. 57784-21

Stanovanje
2 sob. kuhinje, shrambe in
drugi pritliklin. kakor tudi
lokal
pripraven za vsako obrt.
oddam. Naslov v oglaš.
odd. »Jutra«. 57689-21

Sobo in kuhinjo
oddam v Mali vasi št. 49
pri Ječici. 57483-21

Stanovanje
sobe in kuhinje oddam.
Naslov v oglaš. oddelku
»Jutra«. 57407-21

Solnčno stanovanje
Maribor, Petrovo selo.
Radiceva ul. št. 8. v vili.
4 sobe s pritliklinami,
veranda in vrt, je na raz-
polago za 1300 Din me-
sobno. 57574-21

Stanovanje
lepo, v dvema velikima
sobama, oddam takoj ali
pozneje. Naslov v oglaš.
odd. »Jutra«. 57606-21

Dvosob. stanovanje
visokopritliklin. s kabine-
tom in pritliklinami oddam
s 1. januarjem. — Pisati
pod »Bleisova cesta«
na oglaš. oddelku »Ju-
tra«. 57609-21

C. Schmidt:

Mesto mrtvih v Lukatanu

Roman

Kakor sem že povedal, sem sodil, da leži Xibalbay ki'ometer ali kilometer in pol do vrha griča. Vendar sva morala hoditi pol ure, preden sva prišla tja.

Najprej sva šla kakih sto korakov vzporedno z grebenom griča na desno, dokler nisva prišla do majhne zarezje. Po tej zarezi sva se splazila do vrha. V temi sem videl pred seboj nekaj grmovja, med katerim se je kakor kača prerival moj vodnik.

Zdaj se je jela pot naglo spuščati nizdol in grmovje je postajalo čedalje bolj gosto. Drevesa so se pojavljala. Bila sva v gozdnem pasu onkraj griča. Hluni mi je podal roko in me je vodil. Šele zdaj sem se zavedel, kako težko, da, kako nemogoče bi mi bilo samemu najti pot.

Črna noč naju je obdajala in nehote sem moral občudovati Indijanceve ostre čute. Niti enkrat se ni spotaknil, komaj da je časih kak grm zašelestel od njegovega dotika. Plaziti sva se morala kar moči neslišno, zakaj če bi se bile pragozdne živali slišale, bi bilo to utegnito roditi za naju neprijetna posledice. Vsekako bi bil nočni hrup opozoril nasprotnike, da se nekdo bliža.

Nazadnje je bilo videti, da sva spet v dolini in res sem opazil, da se bližava robu gozda. A ko so se posledki med debli toliko razširili, da sva mogla pregledati ozemlje, ki je ležalo spredaj, nisem videl v svoje začudenje ne zidovja ne piramide nad golo, samo z visoko travo poraščeno ravnico se je dvigal mogočen breg.

Tam gori so spremljevalci belega moža, je šepnil Indijanec in pokazal kvišku. In tisti mah sem tudi sam spoznal, da sva bila na zadnji strani ozkega gozdnega pasu, ki smo ga bili videli z griča. Pred njegovo sprednjo stranjo je ležalo skrivnostno mesto mrtvih.

Hluni ves čas ni bil izpusil moje roke in me je zdaj spet odvrkel s seboj ob gozdnem robu. Po kakih štiridesetih korakih je obstal, izpusil mojo roko in jel sklonjen brskati po tleh.

Videl sem, da je nekaj trgal. Ko se je vrnil k meni, mi je stisnil v roko šop velikih, mesnatih listov in zašepetal:

»Belec naj si s temi listi nadrgne obraz, vrat, roke in komolce. Kolikor jih je golih.«

Ubogal sem ga in čutil, kako mi je obilni sok rastline omočil kožo. Tudi Hluni se je nadrgnil. Oster, jedek vonj mi je udarjal v nos. Hluni mi je dal še prgišče listov in mi velel, naj ponovim to to početje.

»Tako, zdaj nama ne more mrzlična muha ničesar več,« je rekel.

ko sva opravila.

Nato me je spet prijel za roko in spet sem stopal za njim v no-tranjost gozda. Komaj sva prišla nekaj korakov daleč, je že zarojilo okoli naju neštevilno komarjev in drugih žuželk. Zrak je bil neznožno tople in toploten.

In zdajci sem se silno prestrašil. Tla so se bila vgreznila pod mojimi nogami in čutil sem, kako mi je voda zalila čevlje. Hluni me je potegnil s seboj.

»Pozor!« je zaklical. »Najina pot vodi ob robu smrti. Tukaj za menoj!«

Na pol sklonjen je počasi tipal dalje.

V močvirnem gozdu! Zdaj sem vedel, v kaki nevarnosti sem bil — in vedel sem tudi, da sam ne bi bil nikoli prišel do cilja.

Kakih sto dvajset korakov sem naštel — zdelo se mi jih je tisoč. Če ne še več — preden sem spet začutil trdna tla pod nogami. A še vedno sva bila sredi gozda in obdajala naju je globoka tema. Šele po nadaljnjih petdesetih korakih se je nekaj zasvitalo izza drevja.

Pred gozdom je bila ravnica, poraščena z nizkim grmovjem, po katerem je vodila ozka steza. Ko sva jo prehodila, je bil cilj pred nama.

Izza zadnjih grmov sem zagledal temno, čudno oblikovano zidovje, zgrajeno iz velikih štirjakov. Svit taboriščnega ognja je plapolalo obseval visoko steno kakih dve sto metrov pred nama.

Du nje je bilo treba prodreti. Kakor kača se je vil Indijanec med razvalinami, skrivaje se v senci, koder je bila najbolj tema. Jaz sem se plazil tik za njim. Šlo je veliko lažje, nego bi si bil mislil. V svoji potuhneni legi seveda nisem imel dosti prilike, da bi se bil razgledoval po skrivnostnem mestu. A mahoma se je Hluni vzravnil. Tudi jaz sem storil po njegovem zgledu.

Globoka tema naju je obdajala. Nad najinima glavama je bil štrikoten izrezek zvezdnatega nočnega neba.

Bila sva v obzidanem prostoru. Začutil sem Hlunijevo roko na svojem komolcu. Pritegnila sva dihanje in pristuhnila. Človeški razgovor nama je razločno udarjal na uho.

»... bi imeli že davno vsi dovolj, kapitan. Po pravici vam povem, drugič me za take pustolovščine ne bo doma. Vajen sem morja...«

»Dospela sva,« mi je šepnil Indijanec. »Za menoj!«

Še nekaj korakov in zadel sva ob zid. V višini glave so bile v tem zidu majhne štirjoglate odprtine, skozi katere sva lahko opazovala prostor pred seboj, ne da bi naju kdo videl z one strani. Vsekako si ni bilo moči misliti boljše prilike za priskrbovanje. Hluni gotovo ni bil privraken tu.

Okoli ognja je sedelo kakih dvanaest postav v čudni osvetlitvi; nekatere so nama kazale hrbet, nekatere obraz.

Doslej se je sokal govor ves čas okoli istega predmeta, to je, okoli neprijetnosti življenja in čakanja med razvalinami. Največ je govoril dozdevno starejši človek z zoprim buldogovskim obrazom. Po glasu sem spoznal v njem tistega, ki sva ga bila najprej slišala. Očividno je imel med tolopo dokaj vpliva. Nepristano se je ujedal in godrnjal. Ostali so mu mrmraje pritrdjevali ali pa puhali iz svojih pip in molče gledali za kolobarji.

A zdajci sem pristuhnil. Buldog se je bil spet oglašil.

»... in sploh bi bili to reči lahko že davno uredili. Ne vem, zakaj se ne odločite in kratkoma ne ubijete tega človeka.«

Pokazal je na levo. Kolikor sem se spominjal, je bila tam piramida.

»Storite to in potem pojdemo onim nasproti,« je nadaljeval. »Obkolimo jih... nekaj dobrih strekov... gozdi so molčečni... tako se lahko vrnemo iz tega prekletega kraja, preden nam skočijo rjavi lopovi za vrat.«

Tedaj se je vzdignila tik izpod moje linice dolga postava, ki je dotlej nisem bil opazil, in krenila proti tistemu, ki je govoril. Način, kako se je gibal, me je prešinil z nenadnim spoznanjem. Ta človek ni bil nihče drugi kakor moj nočni nasprotnik iz clauderiškega parka.

V njegovi desnici se je lesketal samokres. Kaj je nameraval? Obstal je pred možem, ki je bil podoben buldogu, in mu podržal pištolo pod nos. Miren, trden glas se je začul.

»Corner, vse to, kar ste zdajle rekli, utegne biti res; a povem vam, če le še enkrat odprete svoj grdi pijanski rilec in začnete zabavljati, vam napravim luknjo v glavo, da si lepše in bolj okrogle niti misliti ne morete...«

»Ali...« je hotel oni ugovarjati, a mož s samokresom mu je takoj segel v besedo. Po ostrem glasu njegovih besed je bilo slišati, da se ne šali.

»Nič, ali, če ne vam izpihnem še tisto bore možganov, kar jih imate. Vraga, kam bi pa prišli, če bi hotel vsak igrati glavarja. Kar jaz pravim, se bo zgodilo. Razumete?«

Nekaj časa je bilo vse tiho. Nato se je veliki vrnil na svoj prostor in jaz sem pri tej priliki spet zagledal obraz, ki se mi je bil ob tistem nočnem dogodku tako živo vtisnil v spomin. Podobnost z Joejem je bila res da precejšnja, a vendar ne tolikšna, da bi ju bil mogel zdajle zamenjati.

Temne oči so se lesketale v rdečem siju plamena.

Nekoliko mirneje je nadaljeval: »Vsi ste vedeli, da se ne odpravljamo na izprehod. Temu primerno ste tudi plačani in zato morate delati, za kar vas plačujejo. Jutri bo stvar za nami. Po mojih računih morajo biti najkasneje jutri tu. Koliko časa je, José, odkar je 'Paloma' pristala v Progresu?«

THERMOGENE

proizvaja se opoto in je obrambni sredstvo zoper

KASELJ, KATAR V SAPNIKU, HRIPO, REVMAČNE IN ŽIVČNE BOLEČINE.

Navodilo uporabe: Vozite meso se obloži s Thermogene in se ureba paziti, da se vata čvrsto na koži. Na tosežete močnejši učinek, zaostane, da preprote vato v male vode ali alkohola.

Zavojček: Din 16'50

Dobiva se vsaki ekarni

Češko, blago, angloško, blago, za noške obleke, zimske suknje, površnike, Hubertus loden za lovca.

JANKO ČEŠNIK

Modna manufakturna trgovina

Ljubljana - LJUBLJANA - Štirjakeva

Modno, češko, angloško blago za damsko plačko, kostume, plik, barvni vseh modnih žamet in barvni za obleke

PETROLEJ 12

dvakrat rafiniran na sodčke po kg Din 6 30

BENZIN lahek 6'70 tranzito kg

V sodih kupca 10 para ceneje.

IVAN PENIČ D. D.

ZAGREB 14300

Kupujte le najboljše domače

čevlje znamke

Jara

LOVARNI TRŽIČ

Prodajalna Ljubljana Sv. Petra cesta 20

Po tovarniških cenah instrumenti, gramofoni, harmonike

samo pri

OTONU PERCU Maribor šte. 300

Katalog zastoj ob navedbi zaželjenega instrumenta. Plačevanje na obroke dovoljeno. Učitelj, godbenik, dijak 10% popusta. 14285

ZA SMUČARJE

PRISTNI TIROLSKI LODEN GABARDIN ZA DAME

NEPREMOČLIVNE TURINJE ZA DEJNE JOPIČE

VOLNERE FLANELJE ZA TELOVNIKE

PRISTNI TURING ZA SRAJCE IN BUZE

A. & E. SKABERNÉ

L. MIKUŠ

Mestni trg 1c

Tovarna dežnikov, zaloga sprehajalnih palc

Nam zna jabolko

po Din 2.30 dobite pri

GOSPODARSKI ZVEZI

v Ljubljani 14180

ZIMA JE TU!

Nabavite si pravočasno snežke, galoše in sportne čevlje.

Vse to dobite v največji izbiri in najboljši kvaliteti v trgovini

A. Žibert,

LJUBLJANA, Prešernova ulica

Izdelujejo se naj-novejši modeli otroških in igrač-nih vozičkov, tri-klji, razna najno-vejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika iz-bira. Najnižje cene

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroš-kih vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. Ceniki franko.

OBVESTILO

S tem naznanjam javnosti, da me je Okrajno sodišče v Laškem s sklepom z dne 20. oktobra 1931, opr. šte. P68-24-82, postavilo za skrbnika gda. Cukjati Franca, posestnika pri Sv. Marku št. 3, tako da sem izključno jaz upravičen opravljati kuratorske posle, zlasti tudi sklepati za gda. Cukjati-ja kupitje, pogodbe itd. Posebno občina nima v tej zadevi nikakega vpliva. Nadzorstvo ima le sodišče.

Zupančič Ivan, posestnik

Hrastnik šte. 26. 15187

+

Umrli nam je naša dobra tovarišica

VIDA VELJAK - IVANEC

Marijivo in požrtvovalno tovarišico ohranimo v našepšem spominu.

UČITELJSKI ZBOR MESCANSKE ŠOLE V SLOVENJGRADCU

Otvoritev

oddelka za

Detajlno Prodajo

LASTNIH IZDELKOV V ORIG. ZAPRTIH STEKLENICAH

ALKO D. Z. O. Z.

LJUBLJANA

KOLIZEJ, GOSPOSVETSKA C. 13

LIKERJI

RUM

BRANDY (Cognac)

JAČNI BRANDY

SLIVOVKA

BRINJEVEC

TROPINJEVEC

HRUŠEVEC

VERMOUTH

PELINOKEV

MALAGA

MALINOVEC

ORANZADA

CITRONADA

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsako-vrstnega pohištva po najnižjih cenah.

RUM!

LIKERJI!

EMERIK ZELINKA

veletrgovina žganja

LJUBLJANA-SISKA

Telefon 23-18

Na debelo! 15175 Na drobno!

Suknjeni ostanki

za površine suknje in obleke

pod ceno

R. Miklauc,

»Pri škofu«, Ljubljana

Dobra obutev

Vam je neobhodno potrebna.

Čevlji

Trgovskega doma Stermečki

Celje št. 20,

niso samo trpežni in poceni, ampak so tudi elegantni in lahki, kljub temu pa trpežni za

2 para drugih. Na zalogi čevlji iz kravine 127 Din, iz teletne 145 Din, iz boksa 159 Din, dalje velika izbira domačih, telovadnih, lovskih, turistovskih, smučarskih in raznih drugih čevljev za sport, pleš in druge prilike.

Velik ilustrirani cenik zastoj!

IZRABITE PRILIKO

OD MIKLAVŽA DO BOŽIČA

DIN 150-120-

DIN 130-104-

DIN 110-88-

TIVAR OBLEKE

ZA VAŠE OTROKE

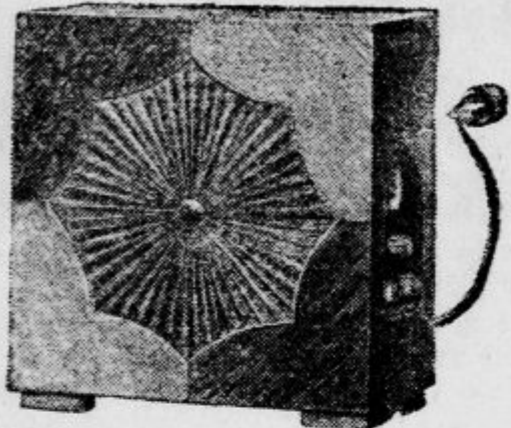

Polnouvredni radio aparati

SVETOVNE ZNAMKE

za direktni priključek na električno mrežo za izmenični tok 110, 125, 150, 220 volt in istosmerni tok 150 volt.

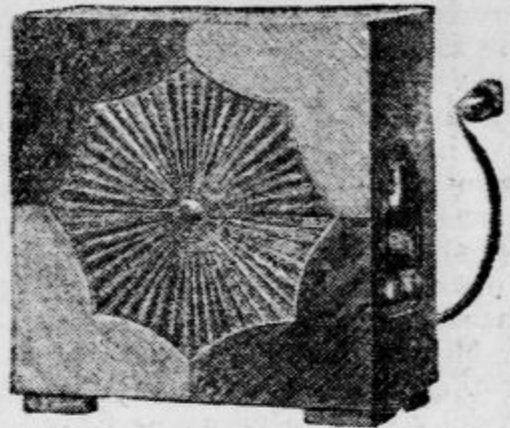

LW 22 2 cevni z zvočnikom Din 1380.—

Naši aparati

so tehnično na višku
so s TELEFUNKEN ŽARNICAMI
so luksuzno opremljeni
so z dalekosežno garancijo IN NAJCENEJŠI

LW 33 3 cevni z zvočnikom Din 1980.—

SAMOPRODAJA

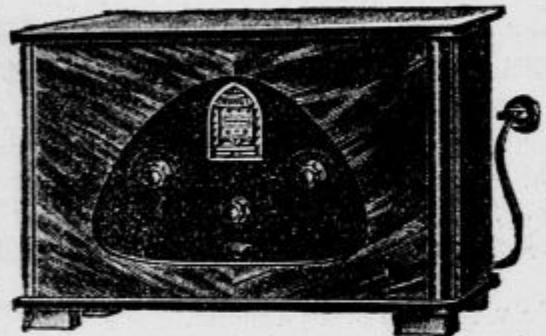
H. SUTTNER, Ljubljana 5

Dunajska cesta 1b, II. nadstropje

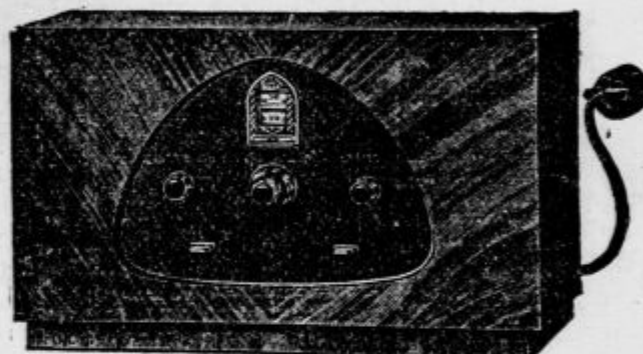
Ogled in predvajanje brez obveznosti nakupa!

Ugodni
plačilni pogoji!

Ugodni
plačilni pogoji!

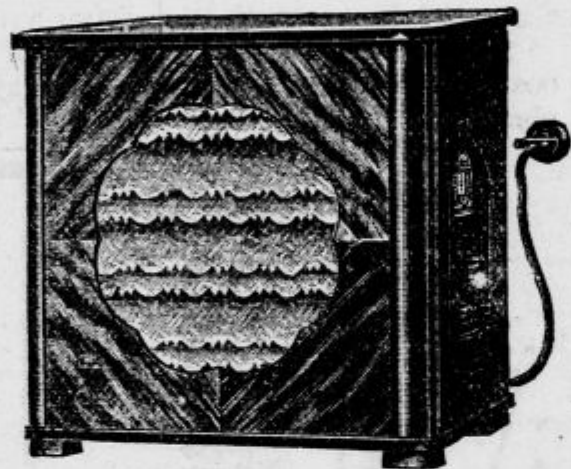
W 33 3 cevni brez zvočnika Din 1680.—

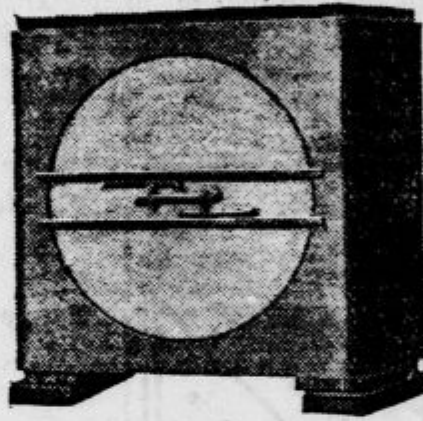
W 44 4 cevni brez zvočnika Din 2730.—

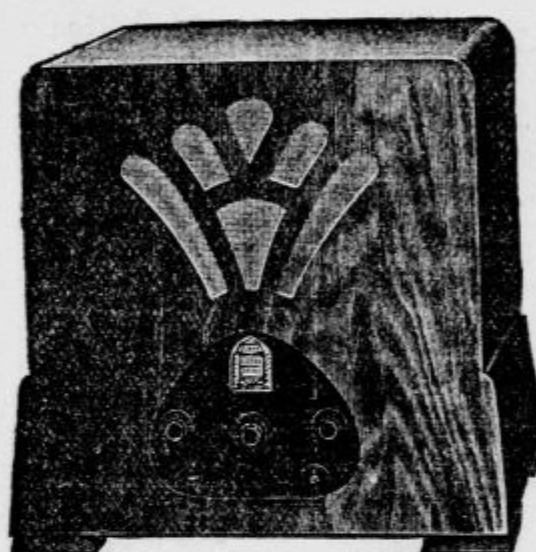
LWS 33 3 cevni visokofrekvenčni z zvočnikom Din 3120.—

LWN 33 3 cevni z zvočnikom Din 2100.—

L 50 zvočnik Din 670.—

LW 44 4 cevni z zvočnikom Din 3600.—

NAJLEPŠE DARILO!

REVMATIZMA, PROTINA?
Trganje in zbadanje v udih in sklepih, otekli udje, ohromele roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje v raznih delih telesa, a tudi slabost oči so čisto posledica revmatizma in kostnih bolezni, ki jih je treba odpraviti, ker se bo sicer vaša bolezen pojačala.

Jaz vam nudim zdravilno pijačo, ki razkaja sečno kislino, pospešuje izmenno snovi in izločevanje, torej ne tako zvan univerzalni ali tajni lek, nego izdelek, ki ga nudi mati narava sama za blagor bolujočega človeštva.

Dam vsakomur brezplačno poskušnjo. Pišite mi takoj in vi dobite iz mojih vseh državah obstoječih skladišč povsem zastoj in franko poskušnjo obenem z znanstveno razpravo. Potem se boste sami prepričali o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem naglem delovanju.

Poštno zbiralno mesto: August Märke, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalstrasse Nr. 5. Abt. 285. 15189

JAKOB FLIGL dediči
KLEPARSTVO IN VODOVODNA
INSTALACIJA
LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica št. 5
Telefon 33-53 — Rimska cesta 2

se priporoča cenjenemu občinstvu
za popravila kopalnih peči, izdelavo kopalnih banj, bakrenih kotličev za štedilnike itd.
Dalje izvršujemo vsa v stroko spadajoča popravila solidno in ceno. Najkulantnejša postrežba. Odgovarjajoči material.

Čudo današnjega dneva
„HOBBY“

amer. univerz. preparat za pranje, čiščenje, za higijeno in čistočo v hiši in povsod. Tisoče zahvalnih priznanj in odlikovanj. Vsaka škatljica ima obširno navodilo za uporabo. Zahtevajte povsod!

Glavno zastopstvo Beograd **„HOBBY“** A. R.
Cara Uroša 19, telefon 23-0-13. 310

Ako potrebujete

za svojo trgovino lepe, reprezentančne kavne aparate ali druge kovinske potrebščine, obrnite se na trdko

Josip Otorepec

d. z o. z. v Ljubljani, Za Gradom št. 9
(ob koncu Streliške ulice)

katera Vam bo radevolje dala informacije in se tudi trudila, da boste najbolje postreženi. 236

MODEL 1932

Otroška postelja iz jeklenih cevi belo enajlirana s žičnim vložkom velikost 70x140 cm Din 1000.— franko vsaka železniška postaja. Pripadajoča posteljina po najnižjih dnevnih cenah. 367

„WEKA“ MARIBOR št. 9

M. Drenik
Ljubljana
Kongresni trg 7.

Ustanovljeno leta 1860

Ogromna izbira ženskih ročnih del in pripadajočega materiala. Za smirna, perzijske in kelim preproge volna, blago ter vzorci. Brokat - prtiči, zlate čipke, vložki in vsakovrstne vrvice. — Predtiskarija, entlanje, plisiranje, montiranje blazin, torbic itd.

Izšla je
Blasnikova
VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1932,
ki ima 366 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solne in lune muke; — lunine spremembe; poštne določbe za Jugoslovijsko; — lestvice za kolke, za pobornice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse seje na Kranjskem, Koroskem, Štajerskem, Prekmurju, Medimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živali; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odličnih oseb s slikami; — znanstvena predmetov, ki jih rabi kmetovalec in čena v hiši. — Cena 5 dinarjev.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni I. Blasnika nasl. d. d. v Ljubljani 317

PERJE

kokošje, purje, gosje, naravno in s strojem čiščeno, dobavlja v vsaki množini

E. VAJDA, ČAKOVEC

Telefon številka 59, 4, 3, 60

Simmerinški Dieselovi motorji

na bencin, moderna prvovrstna konstrukcija, za vsako uporabo v poljedelstvu, obrti in industriji.

DIESELOVE LOKOMOTIVE NA BENCIN

s prenosom električne sile. Nikako stikalno in stopničasto gonilo. Za vsako kolotečino. Zmogljivost 6—200 HP. Za prevažanje blaga in premikanje.

DIESELOVI DINAMIČNI MOTORJI NA BENCIN

Moderne naprave za neodvisno proizvajanje svetlobne in električne sile. — Za vsako vrsto toka in napetost.

DIESELOVE MOTORNE SESALKE NA BENCIN

Stabilni in prevozní agregati v vsaki kapaciteti za namakanje in odvod vode.

Zahtevajte brezplačne prospekte od

TOVARNE STROJEV IN VAGONOV, D. D. V SIMMERINGU
(Maschinen- u. Waggonbau-Fabrik, A. G. Wien XI, Simmeringer Hauptstr. 38/40)

Zastopstvo: INŽENJERSKI BIRO JULIO BREITWIESER, Zagreb,
Vodnikova 11. — Telefon broj. 26—89. 133

Mali oglasi v „JUTRU“

imajo siguren uspeh!